

Grozījumi:

08.07.2003. likums / LV, 107 (2872), 23.07.2003. / Stājas spēkā 06.08.2003.
22.04.2004. likums / LV, 69 (3017), 01.05.2004. / Stājas spēkā 15.05.2004.
Satversmes tiesas 06.12.2004. spriedums / LV, 195 (3143), 08.12.2004. / Stājas spēkā 08.12.2004.
16.06.2005. likums / LV, 101 (3259), 30.06.2005. / Stājas spēkā 01.07.2005.
24.11.2005. likums / LV, 198 (3356), 13.12.2005. / Stājas spēkā 27.12.2005.
26.01.2006. likums / LV, 24 (3392), 09.02.2006. / Stājas spēkā 10.02.2006.
06.04.2006. likums / LV, 62 (3430), 19.04.2006. / Stājas spēkā 03.05.2006.
25.01.2007. likums / LV, 23 (3599), 08.02.2007. / Stājas spēkā 22.02.2007.
21.06.2007. likums / LV, 107 (3683), 05.07.2007. / Stājas spēkā 19.07.2007.
13.12.2007. likums / LV, 208 (3784), 29.12.2007. / Stājas spēkā 12.01.2008.
20.12.2007. likums / LV, 4 (3788), 09.01.2008. / Stājas spēkā 23.01.2008.
08.05.2008. likums / LV, 80 (3864), 23.05.2008. / Stājas spēkā 06.06.2008.
26.02.2009. likums / LV, 43 (4029), 18.03.2009. / Stājas spēkā 01.04.2009.
22.04.2010. likums / LV, 74 (4266), 12.05.2010. / Stājas spēkā 01.07.2010.
20.01.2011. likums / LV, 19 (4417), 03.02.2011. / Stājas spēkā 04.02.2011.
26.05.2011. likums / LV, 93 (4491), 15.06.2011. / Stājas spēkā 16.06.2011.
05.12.2013. likums / LV, 250 (5056), 20.12.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
08.05.2014. likums / LV, 98 (5158), 22.05.2014. / Stājas spēkā 01.09.2014.
29.05.2014. likums / LV, 108 (5168), 04.06.2014. / Stājas spēkā 01.09.2014.
09.06.2016. likums / LV, 123 (5695), 29.06.2016. / Stājas spēkā 01.07.2016.
02.02.2017. likums / LV, 36 (5863), 16.02.2017. / Stājas spēkā 02.03.2017.
22.11.2017. likums / LV, 242 (6069), 06.12.2017. / Stājas spēkā 01.01.2018.
21.06.2018. likums / LV, 132 (6218), 04.07.2018. / Stājas spēkā 18.07.2018.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Imigrācijas likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. (1) Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **ārzemnieks** — persona, kura nav Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis;

1¹) **brīvprātīgais** — ārzemnieks, kas uz labas gribas pamata bez darba samaksas veic darbu, piedaloties Eiropas Komisijas vai starptautiskas organizācijas finansētā brīvprātīgā darba programmā, kurai nav peļņas gūšanas nolūka un kuras ietvaros tiek īstenoti sabiedrības interesēm atbilstoši mērķi. Brīvprātīgā darba programmā var uzņemt 18 līdz 30 gadus vecu personu. Šis nosacījums neattiecas uz Eiropas Komisijas finansētu brīvprātīgā darba programmu un uz personas kabatas naudu un izdevumu atlīdzību;

2) **ceļošanas dokuments** — personu apliecinošs dokuments, kas saskaņā ar Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem tā turētājam dod tiesības šķērsot Latvijas Republikas valsts robežu;

2¹) **Eiropas Savienības zilā karte** — termiņuzturēšanās atļauja, ko Latvijas Republikā izsniedz ārzemniekam, kurš tiek nodarbināts un par nolīgto samaksu veic noteiktu darbu darba devēja vadībā Latvijas Republikā, kā arī ir ieguvis augstāko izglītību studiju programmā, kuras ilgums ir vismaz trīs gadi, attiecīgajā specialitātē vai darba līgumā noteiktajā nozarē vai kuram ir vismaz piecu gadu profesionālā pieredze darba līgumā noteiktajā specialitātē vai nozarē;

2²) **darbinieks stažieris** — ārzemnieks, kas ieguvis augstāko izglītību un tiek pārcelts darbā uzņēmumu grupas ietvaros, lai profesionāli pilnveidotos vai apgūtu komercdarbības paņēmienus vai metodes, un stažēšanās laikā Latvijas Republikā saņem darba samaksu;

3) **ielūgums** — Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk — Pārvalde) apstiprināts dokuments, kurā uzaicinātājs uzņemas šajā likumā noteiktās saistības attiecībā uz ārzemnieku, kuru viņš uzaicinājis uzturēties Latvijas Republikā (ar vīzu);

4) **izbraukšanas rīkojums** — administratīvais akts, kurā pamatots ārzemnieka nelikumīgas uzturēšanās fakts un ārzemniekam uzlikts pienākums noteiktā termiņā labprātīgi doties atpakaļ uz savas pilsonības valsti, trešo valsti, no kuras viņš ieceļojis, vai citu valsti, kurā viņam ir tiesības ieceļot;

5) **izsaukums** — Pārvaldes apstiprināts dokuments, kurā uzaicinātājs uzņemas šajā likumā noteiktās saistības attiecībā uz ārzemnieku, kuru viņš uzaicinājis uzturēties Latvijas Republikā (ar uzturēšanās atļauju);

5¹) **kompetenta valsts iestāde** — Drošības policija, Satversmes aizsardzības birojs, Militārās izlūkošanas un drošības dienests, Valsts policija vai attiecīgas kompetences iestāde ārvalstīs;

5²) **lēmums par piespiedu izraidīšanu** — administratīvais akts, kurā pamatots ārzemnieka nelikumīgas uzturēšanās fakts un noteikts piespiedu kārtā izraidīt ārzemnieku uz viņa pilsonības valsti, trešo valsti, no kuras viņš ieceļojis, vai citu valsti, kurā viņam ir tiesības ieceļot;

6) **mītnes zeme** — ārzemnieka pilsonības valsts, ārzemnieka iepriekšējā pastāvīgās dzīvesvietas valsts vai valsts, kas izsniegusi ārzemniekam uzturēšanās atļauju;

6¹) **nelikumīga uzturēšanās** — ārzemnieka uzturēšanās Latvijas Republikā, kura neatbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta regulas (ES) Nr. 2016/399 par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (turpmāk — Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta regula Nr. 2016/399) 4. panta vai šā likuma 4. vai 4.¹ panta noteikumiem;

6²) **pētnieks** — ārzemnieks, kuram ir doktora grāds vai augstākā izglītība un atbilstoša kvalifikācija, kas ļauj piedalīties doktorantūras programmā, un kuru savā teritorijā uzņēmusi kāda Eiropas Savienības dalībvalsts un izvēlējusies valsts vai privāta struktūra, kas nodarbojas ar pētniecību — sistemātisku radošu darbu, lai vairotu un radoši izmantotu zināšanas, tai skaitā zināšanas par cilvēku, kultūru un sabiedrību;

7) *(izslēgts ar 09.06.2016. likumu);*

7¹) **sezonas darbinieks** — ārzemnieks, kas saglabā savu dzīvesvietu ārpus Eiropas Savienības teritorijas un likumīgi uz laiku uzturas Latvijas Republikā, lai veiktu sezonas rakstura īslaicīgu darbu saskaņā ar vienu vai vairākiem noteikta termiņa darba līgumiem, kuri noslēgti tieši starp minēto ārzemnieku un darba devēju, kas veic komercdarbību Latvijas Republikā;

7²) **speciālists** — ārzemnieks, kurš strādā kādā no uzņēmumu grupas uzņēmumiem, kuram ir būtiskas un specifiskas zināšanas, kas saistītas ar uzņēmuma darbības jomām, metodēm vai vadību, un kurš uzņēmumu grupā ietilpstošu uzņēmumu ietvaros tiek pārcelts darbā Latvijas Republikā. Tiek ņemtas vērā ne tikai personas specifiskās ar minēto uzņēmumu saistītās zināšanas, bet arī tas, vai personai ir augsts kvalifikācijas līmenis, tai skaitā profesionālā pieredze, kas atbilst darba veidam vai darbībai, kuras veikšanai nepieciešamas specifiskas tehniskas zināšanas;

7³) **stažieris** — ārzemnieks, kuram ir augstākā izglītība vai kurš trešā valstī iegūst augstāko izglītību un kura mērķis ir ieceļot Latvijas Republikā, lai atbilstošā profesionālā vidē gūtu zināšanas, praktiskas iemaņas un pieredzi;

7⁴) **students** — ārzemnieks, kas ir uzņemts pilna laika studiju programmā augstskolā vai koledžā Latvijas Republikā;

8) **starptautisko tiesību normas** — Latvijas Republikai saistoši starptautiskie līgumi, starptautiskās paražu tiesības un starptautisko tiesību vispārējie principi;

8¹) **uzaicinājums** — Ministru kabineta noteiktajā kārtībā apliecināts dokuments, kurā uzaicinātājs uzņemas šajā likumā noteiktās saistības attiecībā uz ārzemnieku, kuru viņš uzaicinājis uzturēties Latvijas Republikā (ar vīzu);

9) **uzaicinātājs** — fiziskā vai juridiskā persona, kura uzaicina ārzemnieku;

9¹) **uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks** — ārzemnieks, kas pastāvīgi neuzturas nevienā no Eiropas Savienības dalībvalstīm un profesionālos vai stažēšanās nolūkos norīkots no uzņēmuma, kas komercdarbību neveic Eiropas Savienības dalībvalstī, uz uzņēmumu, kas veic komercdarbību Latvijas Republikā vai Latvijas Republikā un citā Eiropas Savienības dalībvalstī;

9²) **uzņēmumu grupa** — divi vai vairāki uzņēmumi, kuri ir saistīti vienā no šādiem veidiem:

a) uzņēmumam citā uzņēmumā tieši vai netieši pieder lielākā daļa šā uzņēmuma parakstītā kapitāla,

b) uzņēmumam citā uzņēmumā ir balsstiesību vairākums,

c) uzņēmumam kā cita uzņēmuma dalībniekam (akcionāram) ir tiesības iecelt vai atcelt uzņēmuma izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas locekļu vairākumu;

9³) **vadītājs** — persona, kura ieņem augstu amatu un kuras galvenais uzdevums ir vadīt uzņēmumu, kas uzaicina ārzemnieku uzturēties Latvijas Republikā kā uzņēmuma ietvaros pārceltu darbinieku, uzraudzīt pārējo uzņēmuma darbinieku darbu un veikt citu ar personālu saistītu darbību, un kuru vispārīgi uzrauga vai kurai sniedz norādes uzņēmuma valde vai līdzvērtīga struktūra;

10) **uzturēšanās atļauja** — dokuments, kas ārzemniekam dod tiesības uzturēties Latvijas Republikā noteiktu laiku vai pastāvīgi;

11) **vīza** — noteikta parauga uzlīme, kas apliecina, ka persona ir pieprasījusi atļauju ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī, vai vairākās Šengenas līguma dalībvalstīs vai šķērsot to teritoriju tranzītā un ka vīzu izsniegusī institūcija atbilstoši savai kompetencei nesaskata šķēršļus tam, ka persona vīzā norādītajā laikposmā tik reizi, cik vīzā norādīts, ieceļo un uzturas Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī, vai vairākās Šengenas līguma dalībvalstīs. Vīza pati par sevi nedod tiesības ieceļot Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī;

12) **Savienības pilsonis** - ārzemnieks, kuram ir kādas Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsonība;

13) **Šengenas līgums** - 1985.gada 14.jūnija Nolīgums starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām;

14) **Šengenas konvencija** - 1990.gada 19.jūnija Konvencija, ar ko īsteno 1985.gada 14.jūnija Šengenas Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām;

14¹) **trešā valsts** — jebkura valsts, izņemot Eiropas Savienības dalībvalsti, Eiropas Ekonomikas zonas valsti un Šveices Konfederāciju;

15) **vietējās pierobežas satiksmes atļauja** — saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 20.decembra regulu (EK) Nr. 1931/2006, ar ko nosaka vietējās pierobežas satiksmes noteikumus pie dalībvalstu ārējām sauszemes robežām un ar ko groza Šengenas Konvencijas noteikumus, noteikta parauga dokuments, kas tiek izsniegts ārvalsts pierobežas teritorijas iedzīvotājam un dod viņam tiesības šķērsot ārējo sauszemes robežu un uzturēties Latvijas Republikas pierobežas teritorijā.

(2) Šajā likumā lietotais termins "pierobežas teritorija" atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 20.decembra regulā (EK) Nr. 1931/2006, ar ko nosaka vietējās pierobežas satiksmes noteikumus pie dalībvalstu ārējām sauszemes robežām un ar ko groza Šengenas Konvencijas noteikumus, lietotajam terminam.

(3) Šajā likumā lietotais termins "pārvadātājs" atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta regulas Nr. 2016/399 2. panta 15. punktā lietotajam terminam.

(4) Šajā likumā lietotais termins "kvalificēts riska kapitāla investors" un termins "inovatīvs produkts" atbilst Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumā lietotajiem terminiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011., 05.12.2013., 09.06.2016., 02.02.2017. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

2.pants. Likuma mērķis ir noteikt ārzemnieku ieceļošanas, uzturēšanās, tranzīta, izceļošanas un aizturēšanas kārtību, kā arī kārtību, kādā ārzemniekus tur apsardzībā Latvijas Republikā un izraida no tās, lai nodrošinātu starptautiskajām tiesību normām un Latvijas valsts interesēm atbilstošas migrācijas politikas īstenošanu.

2.¹ pants. (1) Uz Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem attiecas šā likuma 4.panta trešās, piektās, sestās, astotās un deviņās daļas, 5.panta trešās daļas, 10., 11.panta, 13.panta otrās un ceturtās daļas, 14., 15., 16., 17.panta, 18.panta otrās daļas, 20., 21.panta, 46.panta piektās daļas, 50.⁴, 50.⁵ panta, 51.panta piektās daļas, 52., 53., 54., 54.¹, 55., 56., 57., 58., 59., 59.¹, 59.², 59.³, 59.⁴, 59.⁵, 60., 65.¹, 65.², 65.³, 65.⁴, 65.⁵, 66., 67. un 70.panta nosacījumi.

(2) Kārtību, kādā Savienības pilsoņi un viņu ģimenes locekļi ieceļo un uzturas Latvijas Republikā, kā arī uzturēšanās ierobežojumus šīm personām nosaka Ministru kabinets.

(26.05.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.12.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

3.pants. (1) Ārzemnieku ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā atbilstoši savai kompetencei dokumentē un kontrolē Pārvalde, Valsts robežsardze, Latvijas Republikas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības (turpmāk — pārstāvniecības) un Ārlietu ministrijas Konsulārais departaments (turpmāk — Konsulārais departaments).

(2) *(Izslēgta ar 09.06.2016. likumu)*

(3) Savu funkciju veikšanai Pārvalde un Valsts robežsardze veido un uztur elektroniskas informācijas sistēmas, kurās iekļaujamās informācijas apjomu un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2010. un 09.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2016.)

4.pants. (1) Ārzemnieks ir tiesīgs ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā, ja viņam vienlaikus:

1) ir derīgs ceļošanas dokuments. Ceļošanas dokuments ir derīgs, ja:

a) tas ir atzīts Latvijas Republikā,

b) tas atbilst noteiktajam paraugam,

c) tajā ir visu to ārzemnieku personas dati un fotogrāfijas, kuri šo dokumentu izmanto par ceļošanas dokumentu. Lai pieprasītu uzturēšanās atļauju, katram ārzemniekam ir nepieciešams savs ceļošanas dokuments,

d) tā derīguma termiņš vismaz par trim mēnešiem pārsniedz paredzēto uzturēšanās laiku Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā,

e) tas nesatur dokumenta izdevēja neatrunātus labojumus, mehāniskus bojājumus vai smērējumus, kuru dēļ nav iespējams identificēt dokumenta turētāju, izlasīt dokumentā norādīto informāciju vai noteikt dokumenta viltojumus,

f) tajā ir brīva vieta vismaz divām robežšķērsošanas atzīmēm vīzām paredzētajās lapās. Šis nosacījums nav spēkā, ja Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos tiesību aktos ir noteikts, ka robežšķērsošanas atzīmes var neveikt;

2) ir derīga vīza, Latvijas Republikas izsniegta uzturēšanās atļauja vai Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļauja. Ārzemnieks, kurš saņēmis jaunu ceļošanas dokumentu, var izmantot iepriekšējo ceļošanas dokumentu ar ielīmētu derīgu uzturēšanās atļauju vienreizējai ieceļošanai, lai saņemtu jaunu Latvijas Republikas izsniegtu uzturēšanās atļauju;

3) ir derīga veselības apdrošināšanas polise. Gadījumus, kad ārzemnieks drīkst ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā bez veselības apdrošināšanas polises, nosaka Ministru kabinets;

4) nav citu likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktu šķēršļu ieceļošanai Latvijas Republikā;

5) ir nepieciešamie finanšu līdzekļi, lai uzturētos Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī un atgrieztos mītnes zemē vai izceļotu uz trešo valsti, kurā viņam ir tiesības ieceļot. Nepieciešamo finanšu līdzekļu apmēru un to, kā konstatēt finanšu līdzekļu esamību, nosaka Ministru kabinets.

(1¹) Atkāpjoties no šā panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunktā noteiktā, ārzemnieks, kuram vīza izsniegta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija regulu Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss), vai kurš saņēmis uzturēšanās atļauju vai akreditētas personas apliecību Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī, ir tiesīgs ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā līdz ceļošanas dokumentā norādītā derīguma termiņa beigām, ciktāl tas nepārsniedz vīzā, uzturēšanās atļaujā vai akreditētas personas apliecībā norādīto termiņu. Ja ārzemnieks pieprasa uzturēšanās atļauju uz laiku, kas ilgāks par vienu gadu, viņa ceļošanas dokumentam jābūt derīgam vismaz sešus mēnešus.

(2) Šā panta pirmās daļas 2.punkts neattiecas uz ārzemnieku, kurš:

1) ieceļo un uzturas kārtībā, kāda noteikta Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos par vīzu prasības atcelšanu vai Padomes 2001.gada 15.marta regulā Nr. 539/2001/EK, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (turpmāk — regula Nr. 539/2001/EK);

2) par ceļošanas dokumentu izmanto Apvienoto Nāciju Organizācijas pasi (*Laissez-passer*);

3) par ceļošanas dokumentu izmanto Vatikāna pasi;

4) par ceļošanas dokumentu izmanto Eiropas Komisijas pasi;

5) (*izslēgts ar 22.04.2004. likumu*);

6) (*izslēgts ar 20.12.2007. likumu*);

7) ir atbilstoši Starptautiskās darba organizācijas konvencijām par jūmieku nacionālajām personas apliecībām izsniegtas jūmieka grāmatīņas turētājs, ir iekļauts starptautiska reisa kuģa apkalpes sarakstā un ieceļo Latvijas Republikā, bet kuģa stāvēšanas laikā, izkāpis krastā, uzturas ostas pilsētas administratīvajā teritorijā;

8) ir atbilstoši 1944.gada 7.decembra Starptautiskās konvencijas par civilo aviāciju standartiem izsniegtas apkalpes locekļa apliecības turētājs, darba pienākumu ietvaros ieceļo Latvijas Republikā, lai veiktu nākamo reisu, un uzturas lidostai tuvākās pilsētas administratīvajā teritorijā;

9) par ceļošanas dokumentu izmanto savas pilsonības valsts izsniegtu derīgu ceļošanas dokumentu un Eiropas Padomes pasi (*Laissez-passer*).

(3) Latvijas Republikā nav tiesīgs ieceļot un uzturēties ārzemnieks, kurš saskaņā ar šā likuma noteikumiem iekļauts to ārzemnieku sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā ir aizliegta (turpmāk arī — saraksts), vai par kuru iekļauts ziņojums Šengenas informācijas sistēmā, lai liegtu ārzemnieka ieceļošanu un uzturēšanos Šengenas līguma dalībvalstu teritorijā (turpmāk — ieceļošanas aizliegums Šengenas teritorijā).

(4) Kārtību, kādā tiek atzīti ārzemnieku ceļošanas dokumenti, nosaka Ministru kabinets.

(5) Ceļošanas dokumentu, vīzu, uzturēšanās atļauju, zīmogu un spiedogu paraugus iekļauj dokumentu paraugu informācijas sistēmā. Kārtību, kādā tiek veidota un izmantota dokumentu paraugu informācijas sistēma, nosaka Ministru kabinets.

(6) Ārzemnieku veselības apdrošināšanas kārtību, kā arī kārtību, kādā ārzemnieks saņem veselības aprūpes

pakalpojumus Latvijas Republikā, minimālo apdrošināšanas summu, minimālo apmaksājamo pakalpojumu apjomu un gadījumus, kad ārzemniekam var izsniegt vīzu vai uzturēšanās atļauju bez veselības apdrošināšanas polises, nosaka Ministru kabinets.

(7) *(Izslēgta ar 21.06.2007. likumu)*

(8) Izsniedzot vīzu vai uzturēšanās atļauju ārzemniekam, kurš ir šā panta deviņtajā daļā minētajā sarakstā iekļautas valsts pilsonis, vai ārzemniekam, kuram ārvalstī piešķirts bezvalstnieka vai bēgļa statuss, amatpersona pārbauda pieejamo informāciju par to, vai ārzemnieka ieceļošana neradīs draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai (turpmāk — papildu pārbaude). Papildu pārbaudes kārtību nosaka Ministru kabinets.

(9) Ministru kabinets nosaka to valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, izsniedzot vīzu vai uzturēšanās atļauju, tiek veikta papildu pārbaude.

(10) *(Izslēgta ar 20.12.2007. likumu)*

(11) Ziemeļatlantijas līguma organizācijas un Eiropas Savienības dalībvalstu bruņoto spēku militārpersonas, bruņotajos spēkos nodarbinātās civilpersonas, šo militārpersonu vai civilpersonu apgādājami, kā arī citas ar bruņotajiem spēkiem saistītas personas ieceļo un uzturas Latvijas Republikā atbilstoši Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem. Šīm personām izsniedz apliecinājumu par to tiesībām uzturēties Latvijas Republikā. Informāciju par minētajām personām izsniegtajiem apliecinājumiem iekļauj elektroniskās informācijas sistēmā. Ministru kabinets nosaka institūciju, kas bruņoto spēku militārpersonām, bruņotajos spēkos nodarbinātajām civilpersonām, šo militārpersonu vai civilpersonu apgādājamiem, kā arī citām ar bruņotajiem spēkiem saistītajām personām izsniedz apliecinājumu, apliecinājuma izsniegšanas kārtību, apliecinājuma paraugu un saturu, kā arī elektroniskās informācijas sistēmā iekļaujamo informāciju, tās izmantošanas kārtību, apliecinājuma datu glabāšanas un iznīcināšanas kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.07.2003., 22.04.2004., 24.11.2005., 06.04.2006., 21.06.2007., 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011., 05.12.2013., 09.06.2016., 02.02.2017. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

4.¹ pants. (1) Ārzemnieks ir tiesīgs ieceļot un uzturēties Latvijas Republikas pierobežas teritorijā, ja viņam ir vietējās pierobežas satiksmes atļauja, kuru izsniedz pārstāvniecība saskaņā ar noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem.

(2) Kārtību, kādā reģistrējama, anulējama un atceļama vietējās pierobežas satiksmes atļauja, tajā iekļaujamās ziņas, kā arī elektroniskās informācijas sistēmā iekļaujamās informācijas apjomu un izmantošanas kārtību apstiprina Ministru kabinets.

(3) Ārzemniekam ir tiesības lēmumu par pierobežas satiksmes atļaujas atteikumu, kā arī lēmumu par izsniegtas pierobežas satiksmes atļaujas anulēšanu vai atcelšanu 30 dienu laikā pēc minētā lēmuma spēkā stāšanās dienas apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu:

- 1) Konsulārā departamenta direktoram, ja lēmumu pieņēmusi pārstāvniecības amatpersona vai Konsulārā departamenta amatpersona;
- 2) Pārvaldes priekšniekam, ja lēmumu pieņēmusi Pārvaldes amatpersona;
- 3) Valsts robežsardzes priekšniekam, ja lēmumu pieņēmusi Valsts robežsardzes amatpersona.

(3¹) Lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu ārzemnieks likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

(3²) Šā panta trešajā daļā minētā lēmuma apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(4) Par vietējās pierobežas satiksmes atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu ārzemnieks maksā valsts nodevu Ministru kabineta noteiktajā apmērā un kārtībā. Ministru kabinets nosaka to personu kategorijas, kuras ir atbrīvotas no valsts nodevas samaksas.

(22.04.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.05.2011. un 05.12.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

4.² pants. (1) Ja ārzemnieks ieceļo Latvijas Republikā atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9.

marta regulas Nr. 2016/399 nosacījumiem, uz viņu attiecas šajā regulā noteiktās ieceļošanas prasības.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētā ārzemnieka ceļošanas dokuments ir uzskatāms par derīgu, ja tas atbilst šā likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkta "a", "b", "c", "e" un "f" apakšpunktā noteiktajām prasībām.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētajam ārzemniekam nepieciešamos ieceļošanas un uzturēšanās finanšu līdzekļus nosaka saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par ārzemniekam nepieciešamo finanšu līdzekļu apmēru un finanšu līdzekļu esamības konstatēšanu.

(09.06.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.02.2017. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

5.pants. (1) *(Izslēgta ar 09.06.2016. likumu)*

(2) Ja ārzemnieks Latvijas Republikā uzturējies ar ilgtermiņa vīzu vai termiņuzturēšanās atļauju, pēc tās derīguma termiņa beigām viņš, neizbraucot no Latvijas Republikas vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijas, nav tiesīgs saņemt vīzu vai turpināt uzturēties Latvijas Republikā saskaņā ar šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punktu. Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona var atļaut izsniegt vīzu, ja tas atbilst starptautisko tiesību normām, Latvijas valsts interesēm vai ir saistīts ar nepārvaramu varu vai humāniem apsvērumiem.

(3) Ārzemniekam ir pienākums, ja to atbilstoši kompetencei pieprasa valsts iestāde, uzrādīt šā likuma 4. un 4.¹ pantā noteiktos dokumentus, kā arī atļaut noņemt savu pirkstu nospiedumus.

(4) Ārzemniekam, kas nav Savienības pilsonis un ir atzīts par cilvēku tirdzniecības upuri, kā arī viņa pavadībā esošam nepilngadīgam bērnam ir tiesības uzturēties Latvijas Republikā bez vīzas vai uzturēšanās atļaujas, līdz beidzies vai pārtraukts noteiktais nogaidīšanas periods vai stājies spēkā lēmums par termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 25.01.2007., 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011., 09.06.2016. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

5.¹ pants. Latvijā akreditētas ārvalstu diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības, starptautiskās organizācijas vai tās pārstāvniecības, konsulārās iestādes darbinieks vai šāda darbinieka ģimenes loceklis, pamatojoties uz akreditētas personas apliecinību, ir tiesīgs uzturēties Latvijas Republikā visu akreditācijas laiku, ja ir atbrīvots no vīzu prasības saskaņā ar regulu Nr. 539/2001/EK vai šāda kārtība ir noteikta Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos.

(05.12.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

5.² pants. (1) Pētnieks, kam saistībā ar pētniecību ilgtermiņa vīza vai termiņuzturēšanās atļauja izsniegta citā Eiropas Savienības dalībvalstī, ir tiesīgs minētās vīzas vai termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņa ietvaros uzturēties Latvijas Republikā pētniecības darba veikšanai uz laiku līdz 180 dienām jebkurā 360 dienu laikposmā. Kopā ar pētnieku Latvijas Republikā var uzturēties arī viņa ģimenes loceklis, kuram ir citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta derīga ilgtermiņa vīza vai termiņuzturēšanās atļauja. Uzturēšanās laikā Latvijas Republikā pētniekam un viņa ģimenes loceklim jābūt derīgam ceļošanas dokumentam.

(2) Pētnieks, kam ilgtermiņa vīza vai termiņuzturēšanās atļauja saistībā ar pētniecību izsniegta citā Eiropas Savienības dalībvalstī un kas plāno uzturēties Latvijas Republikā pētniecības darba veikšanai vairāk nekā 180 dienas, iesniedz pieteikumu vīzas pieprasīšanai saskaņā ar šā likuma 11. panta otro daļu vai pieteikumu termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 9. punktu. Pētnieka ģimenes loceklis iesniedz pieteikumu vīzas pieprasīšanai saskaņā ar šā likuma 11. panta otro daļu vai pieteikumu termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai saskaņā ar šā likuma 23. panta ceturto daļu.

(21.06.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

5.³ pants. Students, kas apgūst kopīgo studiju programmu, kuras īstenošanā kā viena no partnerinstitūcijām piedalās Latvijā akreditēta augstskola, un kam ilgtermiņa vīza vai termiņuzturēšanās atļauja izsniegta citā Eiropas Savienības dalībvalstī, ir tiesīgs minētās vīzas vai termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņa ietvaros ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā uz laiku līdz 360 dienām, lai augstskolā Latvijas Republikā apgūtu daļu no attiecīgās studiju programmas. Uzturēšanās laikā Latvijas Republikā studentam jābūt derīgam ceļošanas dokumentam. Šis noteikums attiecas arī uz studentu, kurš koledžas vai augstskolas studiju programmas ietvaros piedalās starptautiskā studentu apmaiņas programmā.

(21.06.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

5.⁴ pants. Pētnieks vai students, kam Latvijas Republikā izsniegta termiņuzturēšanās atļauja un kas daļu no pētniecības darba veic vai studiju programmas apgūst citā Eiropas Savienības dalībvalstī, saskaņā ar šīs Eiropas Savienības dalībvalsts lūgumu ir tiesīgs ieceļot Latvijas Republikā arī gadījumā, kad beidzies Latvijas Republikā izsniegtās termiņuzturēšanās atļaujas termiņš vai tā ir anulēta. Šādas tiesības attiecas arī uz pētnieka ģimenes locekli.

(21.06.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

6.pants. Par ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem ārzemnieks maksā valsts nodevu Ministru kabineta noteiktajā apmērā un kārtībā. Ministru kabinets nosaka tās personu kategorijas, kuras ir atbrīvotas no valsts nodevas samaksas vai kurām, pieprasot vienotu vīzu, piemēro samazinātu valsts nodevas likmi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007., 26.02.2009. un 22.04.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

7.pants. To nepilngadīgo ārzemnieku ieceļošanas un uzturēšanās kārtību, kuri ieceļo un uzturas Latvijas Republikā bez vecāku vai aizbildņu pavadības, nosaka Ministru kabinets.

8.pants. Civiltiesiskā saistība, kuras termiņš pārsniedz laiku, kuru ārzemniekam atļauts uzturēties Latvijas Republikā, pati par sevi nevar būt par vīzas izsniegšanas vai uzturēšanās atļaujas izsniegšanas vai reģistrēšanas pamatu.

9.pants.(1) Ārzemniekam var piešķirt tiesības uz nodarbinātību:

1) ar ierobežojumiem, slēdzot darba līgumu ar noteiktu darba devēju noteiktā specialitātē (profesijā) vai uz nepilnu darba laiku vai slēdzot citu civiltiesisku līgumu, ja viņš vēlas būt nodarbināts;

2) komercdarbības veikšanai, ja viņš ir individuālais komersants, komercreģistrā reģistrēts valdes vai padomes loceklis, prokūrists, administrators, likvidators vai personālsabiedrības biedrs, kam ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, vai persona, kura pilnvarota pārstāvēt komersantu (ārvalsts komersantu) darbības, kas saistītas ar filiāli, vai pašnodarbināta persona;

3) bez ierobežojumiem.

(2) Lēmumu par nodarbinātības tiesību piešķiršanu iekļauj lēmumā par vīzas vai uzturēšanās atļaujas izsniegšanu. Tiesības uz nodarbinātību apliecina atbilstošs ieraksts ārzemniekam izsniegtajā vīzā vai uzturēšanās atļaujā.

(3) Apliecinājums par tiesībām uz nodarbinātību pie noteikta darba devēja un noteiktā specialitātē (profesijā) nav nepieciešams, ja ārzemnieks likumīgi uzturas Latvijas Republikā saistībā ar:

1) dalību viesizrādēs (vieskoncertos) kā radošs mākslinieks vai izpildītājmākslinieks vai kā izrāžu (koncertu) nodrošināšanā iesaistīts administratīvais vai tehniskais darbinieks un paredzētais uzturēšanās ilgums Latvijas Republikā nepārsniedz 14 dienas;

2) izglītības iestādes vai zinātniskās institūcijas, vai atsevišķa zinātnieka uzaicinājumu veikt zinātniskus pētījumus vai piedalīties izglītības programmu īstenošanā un paredzētais uzturēšanās ilgums Latvijas Republikā nepārsniedz 14 dienas;

3) to, ka ir pētnieks, kurš uzturas Latvijas Republikā saskaņā ar šā likuma 5.² panta pirmo daļu, un ir ievēlēts akadēmiskā amatā kādā no koledžām, augstskolām vai zinātniskajiem institūtiem Latvijas Republikā, vai ir students, kurš uzturas Latvijas Republikā saskaņā ar šā likuma 5.³ pantu un kura nodarbinātība nepārsniedz 20 stundas nedēļā;

4) to, ka ir Latvijas kuģu reģistrā reģistrēta starptautiskus jūras reisu veicoša kuģa apkalpes loceklis;

5) to, ka ir ārvalstī reģistrēta starptautiskos pārvadājumus veicoša transportlīdzekļa apkalpes loceklis;

6) to, ka likumīgi strādā kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā un darba devējs viņu norīko darbā pakalpojumu sniegšanai Latvijā uz laikposmu, kas nepārsniedz 90 dienas sešu mēnešu laikā;

7) to, ka ir komercreģistrā reģistrēts individuālais komersants, valdes vai padomes loceklis, prokūrists, administrators, likvidators vai personālsabiedrības biedrs, kam ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, vai persona, kura pilnvarota pārstāvēt komersantu (ārvalsts komersantu) darbībā, kas saistītas ar filiāli, vai pašnodarbināta persona un uzturēšanās ilgums Latvijā nepārsniedz 90 dienas sešu mēnešu laikā;

8) to, ka ir uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks, kura uzturēšanās ilgums Latvijā nepārsniedz 90 dienas jebkurā 180 dienu periodā un kuram ir derīga citas Eiropas Savienības dalībvalsts izsniegta termiņuzturēšanās atļauja kā uzņēmuma ietvaros pārceltam darbiniekam;

9) to, ka ir nodarbināts Latvijā un viņa uzturēšanās ilgums Latvijā nepārsniedz 14 dienas jebkurā 180 dienu periodā;

10) prakses veikšanu studiju programmas ietvaros;

11) atbilstošas profesionālās pieredzes iegūšanu kā stažierim ne vēlāk kā divus gadus pēc augstākās izglītības iegūšanas.

(4) Apliecinājums par tiesībām uz nodarbinātību pie noteikta darba devēja un noteiktā specialitātē (profesijā) nav nepieciešams, ja notiesātais ārzemnieks, kas izcieš sodu izmeklēšanas cietumā, brīvības atņemšanas iestādē vai audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem, tiek nodarbināts Latvijas Soduzpildes kodeksā noteiktajā kārtībā.

(4¹) Apliecinājums par tiesībām uz nodarbinātību pie noteikta darba devēja un noteiktā specialitātē (profesijā) nav nepieciešams, ja ārzemnieks likumīgi uzturas Latvijā un neierobežotu piekļuvi darba tirgum paredz Latvijas Republikai saistošs starptautiskais līgums.

(5) Tiesības uz nodarbinātību bez ierobežojumiem piešķir ārzemniekam, kurš ir saņēmis:

1) pastāvīgās uzturēšanās atļauju vai Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļauju Latvijā;

2) termiņuzturēšanās atļauju kā Latvijas pilsoņa, Latvijas nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmuša ārzemnieka laulātais;

3) termiņuzturēšanās atļauju kā šīs daļas 2.punktā minētā ārzemnieka bērns un tiks nodarbināts atbilstoši Darba likumā noteiktajai kārtībai;

4) termiņuzturēšanās atļauju saistībā ar to, ka bijis Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā;

5) termiņuzturēšanās atļauju kā Latvijas pilsoņa pilngadīgais bērns vai kā viņa ģimenes loceklis;

6) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kurai piešķirts alternatīvais statuss, vai kā šīs personas ģimenes loceklis;

7) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kurai Latvijā piešķirts pagaidu aizsardzības statuss;

8) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kura iecelta par aizbildni vai aizgādni Latvijas pilsonim vai Latvijas nepilsonim;

9) termiņuzturēšanās atļauju līdz dienai, kad stājas spēkā tiesas spriedums par laulības šķiršanu un bērna dzīvesvietas noteikšanu, vai līdz dienai, kad zvērināts notārs taisījis laulības šķiršanas apliecību;

10) termiņuzturēšanās atļauju saistībā ar to, ka pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm vai tiesai nepieciešams, lai viņš uzturētos Latvijā līdz krimināllietas izmeklēšanas pabeigšanai vai izskatīšanai tiesā;

11) termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 22.punktu;

12) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kurai piešķirts Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statuss citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vai kā šīs personas ģimenes loceklis, kas vienu gadu uzturējies Latvijā ar termiņuzturēšanās atļauju un vēlas tikt nodarbināts Latvijā;

13) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kura veikusi ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā saskaņā ar

šā likuma 23.panta pirmās daļas 28.punktu, vai kā šīs personas ģimenes loceklis;

14) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kura iegādājusies un kurai pieder nekustamais īpašums saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 29.punktu, vai kā šīs personas ģimenes loceklis;

15) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kura veikusi finanšu investīcijas Latvijas Republikas kredītiestādē saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 30.punktu, vai kā šīs personas ģimenes loceklis;

16) termiņuzturēšanās atļauju, pamatojoties uz iekšlietu ministra lēmumu, kas pieņemts saistībā ar valsts interesēm;

17) termiņuzturēšanās atļauju, pamatojoties uz Pārvaldes priekšnieka lēmumu, kas pieņemts saistībā ar starptautiskajām tiesību normām vai humāniem apsvērumiem;

18) termiņuzturēšanās atļauju kā cilvēku tirdzniecības upuris;

19) termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 25.punktu;

20) termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 27.punktu;

21) *(izslēgts ar 02.02.2017. likumu);*

22) Latvijā akreditētas ārvalstu diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības, starptautiskās organizācijas vai tās pārstāvniecības, konsulārās iestādes darbinieka ģimenes locekļa personas apliecību, ja Latvijas Republikai ar attiecīgo valsti vai starptautisko organizāciju ir noslēgts atbilstošs līgums vai arī vienošanās par savstarpējības principa piemērošanu;

23) patvēruma meklētāja personas dokumentu un nav saņēmis Pārvaldes lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt sešu mēnešu laikā pēc tam, kad iesniegts iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, un tas nav noticis viņa vainas dēļ. Tiesības uz nodarbinātību saglabājas līdz brīdim, kad stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams galīgais lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt;

24) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kura iegādājusies valsts bezprocentu vērtspapīrus saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 31.punktu, vai kā šīs personas ģimenes loceklis;

25) termiņuzturēšanās atļauju kā studējošais Latvijas Republikā akreditētā izglītības iestādē pilna laika maģistra vai doktora studiju programmā, ja šajā laikā nav studiju pārtraukuma;

26) termiņuzturēšanās atļauju kā tāda ārzemnieka ģimenes loceklis, kuram piešķirtas tiesības uz nodarbinātību pie noteikta darba devēja vai tiesības veikt komercdarbību;

27) vīzu vai termiņuzturēšanās atļauju kā pētnieks;

28) termiņuzturēšanās atļauju saistībā ar jauniešu darbu brīvdienās un kura iecerēšana un uzturēšanās Latvijas Republikā atbilst Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem tiesību aktiem.

(5¹) Ārzemniekam, kurš saņēmis ilgtermiņa vīzu vai termiņuzturēšanās atļauju sakarā ar pilna laika studijām Latvijas Republikā akreditētā izglītības iestādē vai sakarā ar studentu apmaiņu, ir tiesības uz nodarbinātību līdz 20 stundām nedēļā vai 40 stundām nedēļā studiju brīvmaika periodā pie jebkura darba devēja, izņemot to ārzemnieku, kuram ir tiesības uz nodarbinātību saskaņā ar šā panta piektās daļas 25. punktu.

(6) Kārtību, kādā ārzemniekam piešķir un atņem tiesības uz nodarbinātību, nosaka Ministru kabinets.

(7) Ministru kabinets nosaka to specialitāšu (profesiju) sarakstu, kurās prognozē būtisku darbaspēka trūkumu un kurās darbā Latvijas Republikā var tikt uzaicināti ārzemnieki. Minētajā specialitātē (profesijā) uzaicinātajam ārzemniekam var piemērot šādus uzņemšanas nosacījumus:

1) ja tiek pieprasīta Eiropas Savienības zilā karte, darba samaksa atbilst Latvijas Republikā strādājošo mēneša vidējai bruto darba samaksai iepriekšējā gadā, piemērojot koeficientu 1,2;

2) pārējos gadījumos, ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ārzemnieku nodarbināšanas kārtību pirms

ārzemnieka uzaicināšanas nepieciešams Nodarbinātības valsts aģentūrā reģistrēt brīvu darba vietu, šai darba vietai jābūt brīvai ne mazāk kā 10 darbdienas.

(8) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā profesionālo pieredzi var atzīt par derīgu Eiropas Savienības zilās kartes saņemšanai attiecīgā specialitātē vai nozarē.

(05.12.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2014., 09.06.2016., 02.02.2017. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

9.¹ pants. Uzaicinātājs uzņemas atbildību par uzaicinātā ārzemnieka ieceļošanas un uzturēšanās mērķa atbilstību vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai iesniegtajos dokumentos norādītajam mērķim, par viņa izbraukšanu no valsts noteiktā laikā, kā arī, ja nepieciešams, nodrošina ar ārzemnieka veselības aprūpi, uzturēšanos Latvijas Republikā un atgriešanos mītnes zemē saistīto izdevumu segšanu.

(22.04.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

II nodaļa Vīzas

10.pants. (1) Ārzemniekam, ņemot vērā ieceļošanas mērķi, var izsniegt:

- 1) vienotu vīzu;
- 2) vīzu ar ierobežotu teritoriālo derīgumu;
- 3) lidostas tranzītvīzu;
- 4) ilgtermiņa vīzu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētās vīzas var būt paredzētas vienreizējai, divreizējai vai vairākkārtējai ieceļošanai.

(3) Šā panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktā minētās vīzas izsniedz Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija regulā Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss), noteiktajā kārtībā.

(4) Šā panta pirmās daļas 4.punktā minētās vīzas izsniedz šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(20.12.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

11.pants. (1) *(Izslēgta ar 09.06.2016. likumu)*

(2) Ilgtermiņa vīzu var izsniegt, ja tās izsniegšana atbilst starptautiskajām tiesību normām, Latvijas valsts interesēm, ir saistīta ar nepārvaramu varu, humāniem apsvērumiem, būtiskiem personīgiem vai profesionāliem iemesliem vai ja ārzemnieks ieceļo sakarā ar Latvijas Republikā akreditētas izglītības iestādes un ārvalsts izglītības iestādes audzēkņu vai studentu apmaiņu, ja ārzemnieks ir sezonas darbinieks vai brīvprātīgais un ja ārzemnieka paredzētais uzturēšanās termiņš ir garāks par termiņu, uz kādu var izsniegt vīzu atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija regulai (EK) Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss).

(3) Ārzemniekam, kura ieceļošanas mērķis ir darba tiesisko attiecību nodibināšana ar darba devēju par sezonas darba veikšanu, izsniedz ilgtermiņa vīzu uz laiku līdz sešiem mēnešiem 12 mēnešu periodā. Ja ilgtermiņa vīza izsniegta uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus 12 mēnešu periodā, bet ārzemnieks vēlas turpināt sezonas darba tiesiskās attiecības ar to pašu darba devēju vai noslēgt jaunu sezonas darba līgumu ar citu darba devēju, viņš ir tiesīgs, neizceļojot no Latvijas Republikas, pieprasīt jaunu ilgtermiņa vīzu, ja netiek pārsniegts šajā daļā noteiktais maksimālais uzturēšanās termiņš un jaunas vīzas pieteikums iesniegts ne vēlāk kā trīs darbdienas pirms iepriekšējās vīzas derīguma termiņa beigām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007., 22.04.2010., 05.12.2013., 09.06.2016., 02.02.2017. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

12.pants. (1) Ārzemniekam šajā likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības pieprasīt vīzu, ja vienlaikus pastāv šādi nosacījumi:

1) viņam ir derīgs ceļošanas dokuments;

2) viņam ir nepieciešamie finanšu līdzekļi, lai uzturētos Latvijā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī un atgrieztos mītnes zemē vai izceļotu uz trešo valsti;

3) viņš Ministru kabineta noteiktajā kārtībā iesniedz dokumentus, kas pamato ieceļošanas un uzturēšanās mērķi un uzturēšanās vietu, vai viņam ir ielūgums vai uzaicinājums. Ielūgums ir obligāts, ja fiziskā vai juridiskā persona uzskatāma par darba devēju atbilstoši likumam "Par valsts sociālo apdrošināšanu" un ir paredzējusi ārzemnieku nodarbināt, noslēdzot darba līgumu vai uzņēmuma līgumu;

4) viņam ir derīga veselības apdrošināšanas polise, kas garantē ar veselības aprūpi saistīto izdevumu segšanu paredzamajā uzturēšanās laikā Latvijā vai Šengenas līguma dalībvalstīs, ieskaitot ārzemnieka nogādāšanu atpakaļ mītnes zemē viņa smagas slimības dēļ. Gadījumus, kad ārzemniekam drīkst izsniegt vīzu bez veselības apdrošināšanas polises, nosaka Ministru kabinets.

(2) *(Izslēgta ar 22.04.2010. likumu)*

(3) Ministru kabineta noteiktos ielūguma apstiprināšanai vai vīzas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus var iesniegt latviešu, angļu, franču, krievu vai vācu valodā. Uzaicinātais ielūguma apstiprināšanai nepieciešamo iesniegumu un paskaidrojumus sniedz tikai latviešu valodā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 20.12.2007., 22.04.2010. un 09.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2016.)

13.pants. (1) Ministru kabinets nosaka ielūgumu apstiprināšanas kārtību, kā arī uzaicinājumu noformēšanas kārtību.

(2) Vīzas atbilstoši kompetencei izsniedz Pārvaldes, Valsts robežsardzes, pārstāvniecību vai Konsulārā departamenta vai citu dalībvalstu diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību amatpersonas saskaņā ar Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem. Vīzu atbilstoši kompetencei pagarina Pārvaldes vai Konsulārā departamenta vai citu dalībvalstu diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību amatpersonas saskaņā ar Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem.

(2¹) Ja vīzu izsniedz pārstāvniecības amatpersona, ņem vērā šādus nosacījumus:

1) dokumentus vīzas pieprasīšanai iesniedz tai pārstāvniecībai, kuras kompetencē ir teritorija, kurā atrodas pieteikuma iesniedzēja pastāvīgā dzīvesvieta;

2) ārzemnieks, kurš likumīgi, bet ne pastāvīgi uzturas citas valsts teritorijā, dokumentus vīzas pieprasīšanai var iesniegt tai pārstāvniecībai, kuras kompetencē ir teritorija, kurā atrodas pieteikuma iesniedzēja uzturēšanās vieta. Pārstāvniecība pieņem minētos dokumentus tikai tādā gadījumā, ja pieteikuma iesniedzējs spēj pietiekami pamatot nepieciešamību iesniegt dokumentus attiecīgajai pārstāvniecībai.

(2²) Ja ilgtermiņa vīzu pieteikumu pieņemšanā pārstāvniecība sadarbojas ar ārpakalpojumu sniedzējiem, piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija regulas (EK) Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) 17., 43. un 44. pantā noteiktos sadarbības principus. Sadarbības nodrošināšanai ar ārpakalpojumu sniedzēju slēdz atbilstošu deleģēšanas līgumu.

(3) Ministru kabinets nosaka robežšķērsošanas vietas, kurās var izsniegt vīzu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija regulu Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss).

(4) Vīzu izsniegšanas, reģistrēšanas, pagarināšanas, anulēšanas un atcelšanas kārtību, kā arī vīzu derīguma termiņu un vīzu dokumentu un datu glabāšanas un iznīcināšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(5) Pārstāvniecību teritoriālo kompetenci vīzu pieprasīšanai nosaka Ministru kabinets. Citu dalībvalstu diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību kompetenci vīzu pieprasīšanai nosaka Latvijas Republikai saistoši starptautiskie līgumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011., 05.12.2013. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

14.pants. Šā likuma 13.panta otrajā daļā minēto iestāžu amatpersonām ir tiesības veikt pārrunas ar ārzemnieku un viņa uzaicinātāju un pieprasīt paskaidrojumus un papildu dokumentus, kas pamato ieceļošanas un uzturēšanās mērķi

un ārzemnieka sniegto ziņu patiesumu, kā arī pārbaudīt ārzemnieka vai viņa uzaicinātāja sniegto informāciju, lai pieņemtu lēmumu par ielūguma apstiprināšanu, atteikumu apstiprināt ielūgumu, apstiprināta ielūguma atcelšanu, vīzas izsniegšanu vai pagarināšanu, atteikumu izsniegt vai pagarināt vīzu, izsniegtas vīzas atcelšanu vai vīzas anulēšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2010. un 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

15.pants. Lēmumu par ilgtermiņa vīzas izsniegšanu pieņem 15 dienu laikā pēc visu Ministru kabineta noteikto dokumentu iesniegšanas. Ja ilgtermiņa vīzas izsniegšanai nepieciešama papildu informācija vai pārbaude, lēmumu pieņem 60 dienu laikā.

(22.04.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

15.¹ pants. (1) Ielūguma apstiprināšanu atsaka vai apstiprinātu ielūgumu atceļ, ja:

- 1) konstatēts šā likuma 16.panta pirmās daļas 3., 6., 7., 9., 13., 15., 16., 17., 18., 19. vai 20.punktā minētais iemesls;
- 2) uzaicinātājs nav iesniedzis Ministru kabineta noteiktos norādītos ielūguma apstiprināšanai nepieciešamos dokumentus vai atsakās sniegt pieprasītos paskaidrojumus, kas saistīti ar ielūguma apstiprināšanu un uzaicināmā ārzemnieka iecelošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā;
- 3) konstatēts, ka uzaicinātājs sniedzis nepatiesas ziņas;
- 4) konstatēts, ka uzaicinātajam ārzemniekam nav Latvijas Republikā atzīta ceļošanas dokumenta;
- 5) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks rada nelegālās imigrācijas risku;
- 6) uzaicinātājs ir zaudējis šajā likumā noteiktās tiesības uzaicināt ārzemnieku;
- 7) uzaicinātāja komercsabiedrības pamatkapitāls nav apmaksāts saskaņā ar Komerclikumu;
- 8) konstatēts, ka pēdējā gada laikā uzaicinātājs sodīts par pārkāpumiem, kas saistīti ar darbinieku nodarbināšanu vai nodokļu samaksu;
- 9) ārzemnieka uzaicināšanas iemesls ir nodarbinātība saskaņā ar darba līgumu un darba devējs Nodarbinātības valsts aģentūrā nav reģistrējis brīvu darba vietu vai darba vieta ir reģistrēta, bet tā pēc reģistrēšanas bijusi brīva mazāk par normatīvajos aktos par ārzemnieku nodarbināšanas kārtību noteikto periodu, vai uzaicinātā ārzemnieka kvalifikācija vai nodarbināšanas nosacījumi neatbilst reģistrētās brīvās darba vietas pieteikumā norādītajam;
- 10) konstatēts, ka Latvijas Republika nav par vīzas pieteikuma izskatīšanu atbildīgā valsts.

(2) Ja konstatēts, ka uzaicinātājs ir sniedzis nepatiesas ziņas par to, ka viņš ir reģistrējies kā nodokļu maksātājs, vai par nodokļu parādiem, kurus administrē Valsts ieņēmumu dienests, Pārvalde ir tiesīga pieņemt lēmumu par aizliegumu uz sešiem mēnešiem šai personai uzaicināt ārzemnieku.

(3) Ja konstatēts, ka uzaicinātājs pēdējā gada laikā pārkāpis ar ārzemnieku nodarbināšanu saistīto normatīvo aktu prasības, Pārvalde ir tiesīga pieņemt lēmumu par aizliegumu uz vienu gadu šai personai uzaicināt ārzemnieku.

(4) Uzaicinātajam ir tiesības šā panta pirmajā, otrajā vai trešajā daļā minēto lēmumu 30 dienu laikā pēc tā spēkā stāšanās dienas apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Pārvaldes priekšniekam.

(4¹) Lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu uzaicinātājs likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

(4²) Šā panta pirmajā, otrajā vai trešajā daļā minētā lēmuma apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(5) Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona var atļaut apstiprināt ielūgumu šajā pantā minētajos gadījumos vai samazināt šā panta otrajā vai trešajā daļā noteikto aizlieguma termiņu, ja uzaicinātā ārzemnieka iecelošana un uzturēšanās Latvijas Republikā atbilst starptautiskajām tiesību normām, Latvijas valsts interesēm vai ir saistīta ar nepārvaramu varu vai humāniem apsvērumiem.

16.pants. (1) Ilgtermiņa vīzas izsniegšanu atsaka, ja:

- 1) ārzemnieks nav iesniedzis visus Ministru kabineta noteiktos vīzas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus vai iesniegtie dokumenti ir iegūti prettiesiskā ceļā, tie ir viltoti vai ar tiem veiktas manipulācijas, vai ārzemnieks atsakās sniegt paskaidrojumus, kas saistīti ar vīzas pieprasīšanu un paredzamo uzturēšanos Latvijā Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī;
- 2) ārzemnieks ir sniedzis nepatiesas ziņas;
- 3) ārzemnieka patiesais iecerēšanas mērķis neatbilst dokumentos norādītajam mērķim;
- 4) ārzemnieka sniegtā informācija neliecina par noturīgu saikni ar viņa mītnes zemi un ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks rada nelegālas imigrācijas risku;
- 5) ārzemnieks nevar pierādīt, ka viņam ir nepieciešamie finanšu līdzekļi, lai uzturētos Latvijā Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī un pēc tam izceļotu uz citu valsti, kurā viņam ir tiesības ieceļot;
- 6) ārzemnieks iekļauts sarakstā;
- 7) uzaicinātais rakstveidā atsauc ielūgumu vai uzaicinājumu;
- 8) *(izslēgts ar 05.12.2013. likumu);*
- 9) ārzemnieks ar tiesas spriedumu atzīts par vainīgu tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā Latvijā Republikā vai ārpus tās, par ko Latvijā Republikas likumā paredzēts sods — brīvības atņemšana uz laiku, kas nav mazāks par vienu gadu. Šo nosacījumu nepiemēro, ja sodāmība ir dzēsta vai noņemta likumā noteiktajā kārtībā, bet attiecībā uz ārvalstīs izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem — pagājuši ne mazāk kā pieci gadi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas;
- 10) ārzemnieks nevar pierādīt, ka likumīgi uzturas valstī, kurā atrodas vīzas pieprasīšanas laikā;
- 11) ārzemnieks vai cita persona ar draudiem vai solījumiem ir centusies ietekmēt amatpersonas lēmumu par vīzas izsniegšanu;
- 12) ārzemnieks norādījis iecerēšanas mērķi, kas saistīts ar darbībām, kuras var veikt vienīgi Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis vai kuru veikšanai Latvijā Republikā nepieciešama atļauja, bet šādu atļauju ārzemnieks nav saņēmis. Šo nosacījumu nepiemēro, ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem šādu atļauju iespējams saņemt tikai uzturoties Latvijā Republikā;
- 13) izbeidzies saskaņā ar šā likuma 5. panta otro daļu vai 11. panta trešo daļu noteiktais uzturēšanās termiņš;
- 14) konstatēts, ka uzaicinātais miris vai nespēj izpildīt šā likuma 9.¹ pantā noteikto;
- 15) kompetentas valsts iestādes sniegušas informāciju, kas ir par pamatu tam, lai ārzemniekam aizliegtu ieceļot un uzturēties Latvijā Republikā;
- 16) konstatēts, ka ārzemniekam ir noteikts iecerēšanas aizliegums Šengenas teritorijā;
- 17) konstatēts, ka ārzemnieks, uzturoties Latvijā Republikā, pēdējo piecu gadu laikā, skaitot no dienas, kad iesniegti dokumenti vīzas pieprasīšanai, ir izdarījis administratīvo pārkāpumu un normatīvajos aktos noteiktajā termiņā nav samaksājis uzlikto naudas sodu, izņemot gadījumu, kad administratīvā akta darbība ir apturēta vai tiesas nolēmums par naudas soda samaksu nav stājies spēkā;
- 18) *(izslēgts no 01.07.2014. ar 05.12.2013. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 23.punktu);*
- 19) ārzemnieks pēdējo piecu gadu laikā ir bijis izraidīts no Latvijas Republikas un viņš vai viņa uzaicinātais nav sedzis izdevumus, kas saistīti ar izbraukšanas rīkojuma izpildi vai ārzemnieka piespiedu izraidīšanu;

20) konstatēts, ka ārzemnieks pēdējā gada laikā vairākkārt pārkāpis noteikumus par ieceļošanu vai uzturēšanos Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī vai izmantojis iepriekš izsniegto vīzu neatbilstoši deklarētajam ieceļošanas mērķim;

21) ārzemnieks ir persona, kas komercregistrā reģistrēta kā personālsabiedrības biedrs, kuram ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, administrators vai likvidators, valdes loceklis, padomes loceklis, prokūrists, ja attiecīgās kapitālsabiedrības pamatkapitāls nav apmaksāts saskaņā ar Komerclikumu;

22) ārzemnieks ir persona, kas komercregistrā reģistrēta kā personālsabiedrības biedrs, kuram ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, administrators, likvidators, valdes loceklis, padomes loceklis, prokūrists vai persona, kura pilnvarota pārstāvēt komersantu (ārvalsts komersantu) darbībā, kas saistīta ar filiāli, vai individuālais komersants, vai pašnodarbinātā persona un iepriekšējā gada laikā ir pieļauti pārkāpumi, kas saistīti ar ārzemnieku nodarbināšanu un nodokļu samaksu;

23) ārzemnieks pēdējā gada laikā bijis nodarbināts, bet viņam nebija tiesību uz nodarbinātību;

24) uzaicinātājs, kurš uzaicina sezonas darbā ārzemnieku, ir pieteicis sava uzņēmuma maksātspēju vai ir uzsāks uzņēmuma maksātspējas process, vai uzņēmums ir likvidēts, vai netiek veikta saimnieciskā darbība.

(2) Izsniegto ilgtermiņa vīzu anulē, ja šā panta pirmajā daļā minētie nosacījumi ir pastāvējuši vīzas izsniegšanas brīdī, bet konstatēti pēc vīzas izsniegšanas vai vīzas izsniegšanā pieļautas tehniska rakstura kļūdas vai neprecizitātes.

(3) Ilgtermiņa vīzu vai atlikušo vīzas derīguma termiņu atceļ, ja šā panta pirmajā daļā minētie nosacījumi ir iestājušies pēc vīzas izsniegšanas vai ārzemniekam izsniegta cita vīza, vai to lūdzis ārzemnieks vai uzaicinātājs, vai nepastāv šā likuma 11. panta otrajā daļā minētie apstākļi, kas bija par pamatu vīzas izsniegšanai.

(4) Pārvaldes priekšnieks, Valsts robežsardzes priekšnieks, Konsulārā departamenta direktors vai viņu pilnvarotas amatpersonas var pieņemt lēmumu izsniegt vīzu ārzemniekam, pastāvot šā panta pirmajā daļā minētajiem nosacījumiem, ja tas atbilst starptautiskajām tiesību normām, Latvijas valsts interesēm vai ir saistīts ar nepārvaramu varu vai humāniem apsvērumiem.

(5) *(Izslēgta ar 05.12.2013. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 24.11.2005., 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011., 05.12.2013., 29.05.2014., 09.06.2016., 02.02.2017. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

17.pants. (1) Lēmumu par vīzas izsniegšanu vai pagarināšanu, par atteikumu izsniegt vai pagarināt vīzu, par vīzas anulēšanu vai atcelšanu pieņem šā likuma 13.panta otrajā daļā minēto iestāžu amatpersonas. Amatpersona, pieņemot lēmumu par vīzas izsniegšanu vai pagarināšanu, par atteikumu izsniegt vai pagarināt vīzu, par vīzas anulēšanu vai atcelšanu, piemērojamo tiesību normu ietvaros ņem vērā arī valsts interešu aizsardzības principu — veicināt valsts drošības interešu aizsardzību.

(2) Lēmumu par šā likuma 10.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktā minētās vīzas izsniegšanu vai pagarināšanu, par atteikumu izsniegt vai pagarināt šādu vīzu, par vīzas anulēšanu vai atcelšanu noformē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija regulu Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss). Lēmums par atteikumu izsniegt vai pagarināt vīzu, kā arī par vīzas anulēšanu vai atcelšanu stājas spēkā tā pieņemšanas brīdī.

(2¹) Lēmumu par atteikumu izsniegt vai pagarināt šā likuma 10. panta pirmās daļas 4. punktā minēto vīzu vai lēmumu par šīs vīzas anulēšanu vai atcelšanu noformē, izmantojot veidlapu, kuras paraugu nosaka Ministru kabinets.

(3) Ārzemniekam ir tiesības lēmumu par vīzas atteikumu, anulēšanu vai atcelšanu 30 dienu laikā pēc tā paziņošanas dienas apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu un citus dokumentus latviešu, angļu vai krievu valodā:

1) Konsulārā departamenta direktoram, ja lēmumu pieņēmusi pārstāvniecības amatpersona vai Konsulārā departamenta amatpersona;

2) ārlietu ministram, ja lēmumu pieņēmis Konsulārā departamenta direktors;

3) Pārvaldes priekšniekam, ja lēmumu pieņēmusi Pārvaldes amatpersona;

4) Valsts robežsardzes priekšniekam, ja lēmumu pieņēmusi Valsts robežsardzes amatpersona.

(4) Lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu likumā noteiktajā kārtībā ārzemnieks var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

(5) Minētā lēmuma apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(6) Pieteikuma iesniegšana tiesā nerada ārzemniekam tiesības ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā.

(7) Administratīvajā rajona tiesa, pieņemot nolēmumu šā panta ceturtajā daļā minētajā gadījumā, pārbauda šā panta otrajā un trešajā daļā minētā lēmuma atbilstību normatīvajiem aktiem.

(8) Lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteikumu par šā panta trešajā daļā minēto lēmumu, tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja tā atzīst, ka lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, lai šo lietu izspriestu. Lietas izskatīšanai rakstveida procesā nav nepieciešama administratīvā procesa dalībnieku piekrišana.

(9) *(Izslēgta ar 05.12.2013. likumu)*

(10) *(Izslēgta ar 05.12.2013. likumu)*

(26.05.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.12.2013. un 02.02.2017. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

III nodaļa Atteikums ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā

18.pants. (1) Lēmumu par atteikumu ieceļot Latvijas Republikā Valsts robežsardzes amatpersona pieņem un noformē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta regulu Nr. 2016/399.

(2) Valsts robežsardzes amatpersonas, kuras ir tiesīgas pieņemt lēmumu par atteikumu ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā, nosaka Valsts robežsardzes priekšnieks.

(3) Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta regulas Nr. 2016/399 6. panta 5. punkta "c" apakšpunkta nosacījumus, var atļaut ieceļot Latvijas Republikā ārzemniekam, kurš neatbilst ieceļošanas nosacījumiem.

(20.12.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.05.2011. un 02.02.2017. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

19.pants.

(Izslēgts ar 24.11.2005. likumu, kas stājas spēkā 27.12.2005.)

20.pants. (1) Ārzemniekam ir tiesības lēmumu par atteikumu ieceļot Latvijas Republikā 30 dienu laikā pēc tā pieņemšanas apstrīdēt pārstāvniecībā.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto iesniegumu izskata Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona.

(3) Lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

(4) Šā panta pirmajā daļā minētā lēmuma apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.12.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

21.pants. (1) Pārvadātājs pārliecinās par to, ka ārzemniekam, kuru tas pārvadā, ir ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamie dokumenti, kuri atbilst šā likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkta "b", "c", "d" un "e" apakšpunkta un 2.punkta prasībām.

(2) Pēc Valsts robežsardzes amatpersonas pieprasījuma pārvadātājs, kas ārzemnieku nogādājis līdz Latvijas Republikas valsts robežai vai Latvijas Republikā, nogādā ārzemnieku atpakaļ valstī, no kuras viņš atvests, vai valstī,

kas izsniegusi ceļošanas dokumentu, vai jebkurā citā valstī, kurā ārzemnieka ieceļošana ir garantēta, ja:

- 1) pieņemts lēmums par atteikumu ārzemniekam ieceļot Latvijā Republikā;
- 2) nākamais pārvadātājs, kuram jānogādā galamērķa valstī vai nākamajā valstī ārzemnieks, kas šķērso Latvijas Republikas teritoriju tranzītā, atsakās to darīt;
- 3) ārzemniekam, kas šķērso Latvijas Republikas teritoriju tranzītā, galamērķa valsts vai nākamā valsts atsaka ieceļošanu un nosūta viņu atpakaļ uz Latvijas Republiku.

(3) Izdevumus, kas saistīti ar ārzemnieka aizturēšanu, turēšanu apsardzībā un piespiedu izraidīšanu, sedz pārvadātājs. Izdevumu noteikšanas un piedziņas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 26.05.2011. un 05.12.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

IV nodaļa Uzturēšanās atļaujas

22.pants. (1) Ārzemniekam var izsniegt:

- 1) termiņuzturēšanās atļauju;
- 2) pastāvīgās uzturēšanās atļauju.

(2) Termiņuzturēšanās atļauju, kuras derīguma termiņš ir ilgāks par vienu gadu, reģistrē katru gadu. Termiņuzturēšanās atļaujai, kura izsniegta saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 31.punktu vai kuras atlikušais derīguma termiņš nepārsniedz vienu gadu un trīs mēnešus, nenosaka reģistrācijas termiņu. Pastāvīgās uzturēšanās atļauju reģistrē reizi piecos gados.

(3) Izsaukumu apstiprina un termiņuzturēšanās un pastāvīgās uzturēšanās atļaujas izsniedz, reģistrē un anulē Pārvalde Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(4) Ministru kabineta noteiktos izsaukuma apstiprināšanai vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus var iesniegt latviešu, angļu, franču, krievu vai vācu valodā. Uzaicinātājs izsaukuma apstiprināšanai nepieciešamo iesniegumu un paskaidrojumus sniedz tikai latviešu valodā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 08.05.2014., 09.06.2016. un 02.02.2017. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

22.¹ pants. (1) Izsaukuma apstiprināšanu atsaka vai apstiprināto izsaukumu atceļ, ja:

- 1) uzaicinātājs nav iesniedzis visus nepieciešamos dokumentus, kas paredzēti Ministru kabineta noteikumos par izsaukuma apstiprināšanas kārtību, vai iesniegtie dokumenti ir iegūti pretdiskā ceļā, tie ir viltoti vai ar tiem veiktas manipulācijas, vai uzaicinātājs atsakās sniegt pieprasītos paskaidrojumus, kas saistīti ar izsaukuma apstiprināšanu un uzaicināmā ārzemnieka ieceļošanu un uzturēšanos Latvijā Republikā;
- 2) uzaicinātais ārzemnieks iekļauts sarakstā;
- 3) konstatēts, ka uzaicinātājs sniedzis nepatiesas ziņas;
- 4) kompetentas valsts iestādes sniegušas informāciju, kas ir par pamatu tam, lai ārzemniekam atteiktu ieceļošanu;
- 5) konstatēts, ka uzaicinātajam ārzemniekam nav Latvijas Republikā atzīta ceļošanas dokumenta;
- 6) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks rada nelegālās imigrācijas risku;
- 7) konstatēts, ka uzaicinātajam ārzemniekam ir noteikts ieceļošanas aizliegums Šengenas teritorijā;
- 8) uzaicinātājs rakstveidā atsaucis izsaukumu;

9) uzaicinātājs ir zaudējis tiesības uzturēties Latvijas Republikā;

10) uzaicinātājs ir zaudējis šajā likumā noteiktās tiesības uzaicināt ārzemnieku;

11) konstatēts, ka ārzemnieks, uzturoties Latvijas Republikā, pēdējo piecu gadu laikā, skaitot no dienas, kad iesniegti dokumenti izsaukuma apstiprināšanai, ir izdarījis administratīvo pārkāpumu un normatīvajos aktos noteiktajā termiņā nav samaksājis uzlikto naudas sodu, izņemot gadījumu, kad administratīvā akta darbība ir apturēta vai tiesas nolēmums par naudas soda samaksu nav stājies spēkā;

12) uzaicinātāja komercsabiedrības pamatkapitāls nav apmaksāts saskaņā ar Komerclikumu;

13) ārzemnieka uzaicināšanas iemesls ir nodarbinātība saskaņā ar darba līgumu un darba devējs Nodarbinātības valsts aģentūrā nav reģistrējis brīvu darba vietu vai darba vieta ir reģistrēta, bet tā pēc reģistrēšanas bijusi brīva mazāk par normatīvajos aktos par ārzemnieku nodarbināšanas kārtību noteikto periodu, vai uzaicinātā ārzemnieka kvalifikācija vai nodarbināšanas nosacījumi neatbilst reģistrētās brīvās darba vietas pieteikumā norādītajam;

14) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieka patiesais uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas mērķis neatbilst iesniegtajos dokumentos norādītajam mērķim.

(2) Ja konstatēts, ka uzaicinātājs ir sniedzis nepatiesas ziņas par to, ka viņš ir reģistrējies kā nodokļu maksātājs, vai par nodokļu parādiem, kurus administrē Valsts ieņēmumu dienests, Pārvalde ir tiesīga pieņemt lēmumu par aizliegumu uz vienu gadu šai personai uzaicināt ārzemnieku.

(3) Ja konstatēts, ka uzaicinātājs pēdējā gada laikā pārkāpis ar ārzemnieku nodarbināšanu saistīto normatīvo aktu prasības, Pārvalde ir tiesīga pieņemt lēmumu par aizliegumu uz vienu gadu šai personai uzaicināt ārzemnieku.

(4) Uzaicinātājam ir tiesības šā panta pirmajā, otrajā vai trešajā daļā minēto lēmumu 30 dienu laikā pēc tā spēkā stāšanās dienas apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Pārvaldes priekšniekam.

(4¹) Lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu uzaicinātājs likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

(4²) Šā panta pirmajā, otrajā vai trešajā daļā minētā lēmuma apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(5) Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona var atļaut apstiprināt izsaukumu šajā pantā minētajos gadījumos vai samazināt šā panta otrajā vai trešajā daļā noteikto aizlieguma termiņu, ja uzaicinātā ārzemnieka ieceļošana un uzturēšanās Latvijas Republikā atbilst starptautiskajām tiesību normām, Latvijas valsts interesēm vai ir saistīta ar nepārvaramu varu vai humāniem apsvērumiem.

(22.04.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.05.2011., 05.12.2013., 09.06.2016. un 02.02.2017. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

23.pants. (1) Termiņuzturēšanās atļauju šajā likumā noteiktajā kārtībā ārzemniekam ir tiesības pieprasīt:

1) reizi kalendāra gadā uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus, ja viņš ir Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa, vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmuša ārzemnieka radnieks līdz trešajai pakāpei taisnā līnijā vai līdz trešajai pakāpei sānu līnijā vai arī svainis līdz trešajai pakāpei;

2) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja viņš ir komercreģistrā reģistrēts individuālais komersants;

3) uz pilnvaru termiņu, bet ne ilgāk kā uz pieciem gadiem, ja viņš ir komercreģistrā reģistrēts valdes vai padomes loceklis, prokūrists, administrators, likvidators vai personālsabiedrības biedrs, kam ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, vai persona, kura pilnvarota pārstāvēt komersantu (ārvalsts komersantu) darbībās, kas saistītas ar filiāli, ja komercsabiedrība vai ārzemju komersanta filiāle ir ierakstīta komercreģistrā ne mazāk kā vienu gadu pirms uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas, tā veic aktīvu saimniecisku darbību un tās darbība dod ekonomisku labumu Latvijas Republikai. Attiecībā uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību komercreģistrā reģistrētu amatpersonu šo nosacījumu piemēro, ja sabiedrības ar ierobežotu atbildību pamatkapitāls ir ne mazāks par 2800 euro;

4) uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu, ja viņš ir pašnodarbināta persona;

5) (izslēgts ar 24.11.2005. likumu);

6) uz nodarbināšanas laiku, bet ne ilgāk kā uz pieciem gadiem. Ja Eiropas Savienības zilā kartē tiek pieprasīta uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu, to attiecīgi izsniedz uz laiku, kas par trim mēnešiem pārsniedz darba līguma termiņu;

6¹) uz laiku līdz trim gadiem, ja ārzemnieks pieprasa termiņuzturēšanās atļauju kā uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks, kas tiks nodarbināts vadītāja vai speciālista amatā;

6²) uz laiku līdz vienam gadam, ja ārzemnieks pieprasa termiņuzturēšanās atļauju kā uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks stažieris;

7) (izslēgts ar 06.04.2006. likumu);

8) uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus, ja ārzemnieks ir ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvis un ārvalsts komersants reģistrēts ārvalstī vismaz piecus gadus pirms uzturēšanās atļaujas pieteikuma iesniegšanas dienas, pēdējā gada laikā nodarbinājis vairāk nekā 50 darbinieku, tā gada apgrozījums pārsniedz 10 miljonus *euro* un tam nav nodokļu maksājumu parādu. Pēc šajā punktā minētā termiņa beigām ārzemnieks turpmāko divu gadu laikā nav tiesīgs pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju šajā punktā norādītajam mērķim;

8¹) uz laiku, kas nepārsniedz četrus gadus, ja ārzemnieks ir Latvijas Republikā reģistrētas ārvalsts aviosabiedrības pārstāvniecības pārstāvis;

9) uz laiku, kāds minēts ar zinātnisko institūciju reģistrā iekļautu zinātnisko institūciju noslēgtā zinātniskās sadarbības līgumā, bet ne ilgāk kā uz pieciem gadiem;

10) uz Latvijas Republikā akreditētas izglītības iestādes audzēkņa mācību laiku, izņemot šā likuma 23. panta pirmās daļas 10.¹ punktā minētajos gadījumos;

10¹) uz laiku, kas par četriem mēnešiem pārsniedz Latvijas Republikā akreditētas augstskolas vai koledžas pilna laika studenta studiju laiku;

11) uz laiku, kāds norādīts līgumā par ārstēšanu stacionārā ārstniecības iestādē;

12) uz šā likuma 25., 26., 30. un 31.pantā minēto laiku;

13) uz laiku, uz kādu Patvēruma likumā noteiktajā kārtībā viņam piešķirts alternatīvais statuss;

14) uz laiku, kāds nepieciešams tāda starptautiska līguma vai projekta īstenošanai, kurā piedalās Latvijas Republika, valsts tiešās pārvaldes iestāde vai atvasināta publiska persona;

15) uz laiku, kāds nepieciešams palīdzības sniegšanai Latvijas Republikas valsts vai pašvaldību institūcijām, bet ne ilgāk kā uz vienu gadu;

16) uz laiku, kāds nepieciešams reliģiskas darbības veikšanai, bet ne ilgāk kā uz vienu gadu;

17) uz laiku, uz kādu pār viņu nodibināta aizbildnība vai aizgādība vai uz kādu viņš iecelts par aizbildni vai aizgādni Latvijas pilsonim vai Latvijas nepilsonim. Ja ir nodibināta aizgādība, uzturēšanās atļauju izsniedz uz laiku, kas nav ilgāks par pieciem gadiem;

18) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja ārzemnieks ir iestājies normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistrētā klosterī;

19) uz laiku, kas nepārsniedz gadu, ja uzturēšanās Latvijas Republikā ir saistīta ar audzēkņu vai studentu apmaiņu vai cita uzdevuma veikšanu;

19¹) uz laiku, kas nepārsniedz gadu, ja ārzemnieks pieprasa termiņuzturēšanās atļauju kā stažieris, kurš augstāko izglītību ieguvis ne vairāk kā divus gadus pirms uzturēšanās atļaujas pieteikuma iesniegšanas dienas un kura iegūtā augstākā izglītība atbilst paredzamajai stažēšanās jomai;

20) uz laiku līdz dienai, kad stāties spēkā tiesas spriedums par laulības šķiršanu un bērna dzīvesvietas noteikšanu, vai līdz dienai, kad zvērināts notārs taisījis laulības šķiršanas apliecību, bet ne ilgāk par gadu, ja laulību šķir un laulībā ir bērns, kas ir Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis;

21) uz laiku, kas nepārsniedz gadu, ja pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm vai tiesai nepieciešams, lai ārzemnieks uzturētos Latvijas Republikā līdz krimināllietas izmeklēšanas pabeigšanai vai izskatīšanai tiesā;

22) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja viņš, izceļojot uz citu valsti, zaudējis Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā un uzturēšanās atļauju pieprasa ne vēlāk kā trīs gadus pēc izceļošanas;

23) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja viņam ir derīga citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļauja un nav pamata pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar kādu citu šīs daļas noteikumu;

24) uz laiku, uz kādu viņam saskaņā ar Patvēruma likumu piešķirta pagaidu aizsardzība;

25) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja ārzemnieks nav izpildījis šā likuma 24.panta piektās daļas nosacījumu un viņam ir tiesības pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju saskaņā ar:

a) šā likuma 24.panta pirmās daļas 2., 3. un 6.punktu vai 25.panta otro daļu,

b) šā likuma 24.panta pirmās daļas 7.punktu (ja ārzemnieks uzturas Latvijas Republikā ar uzturēšanās atļauju, kas izsniegta saskaņā ar šā likuma 23.panta trešo daļu),

c) šā likuma 28.panta otro daļu;

26) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja ārzemnieks var ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā atbilstoši kārtībai, kāda noteikta Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos par vīzu prasības atcelšanu, viņam ir pietiekami iztikas līdzekļi un viņš ir sasniedzis Latvijas Republikā noteikto pensijas vecumu;

27) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja ārzemniekam piešķirts bezvalstnieka statuss Latvijas Republikā. Šis nosacījums neattiecas uz ārzemnieku, kuram pirms bezvalstnieka statusa piešķiršanas Latvijas Republikā bijusi izsniegta uzturēšanās atļauja saskaņā ar citu ieceļošanas mērķi;

28) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja viņš ir veicis ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā, to palielinot, vai ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā, dibinot jaunu kapitālsabiedrību, un, pieprasot pirmreizēju termiņuzturēšanās atļauju, ir samaksājis valsts budžetā 10 000 *euro*, kā arī veiktais ieguldījums ir vismaz:

a) 50 000 *euro* un tas veikts kapitālsabiedrībā, kura nodarbina ne vairāk kā 50 darbinieku un kuras gada apgrozījums vai gada bilance nepārsniedz 10 miljonus *euro*. Saistībā ar ieguldījumu vienas kapitālsabiedrības pamatkapitālā termiņuzturēšanās atļauju izsniedz ne vairāk kā 10 ārzemniekiem, ja katrs no viņiem ir veicis šajā punktā noteikto ieguldījumu un samaksājis valsts budžetā 10 000 *euro*,

b) 100 000 *euro* un tas veikts kapitālsabiedrībā, kura nodarbina vairāk nekā 50 darbinieku un kuras gada apgrozījums vai gada bilance pārsniedz 10 miljonus *euro*,

c) 100 000 *euro* un tas veikts kapitālsabiedrības pamatkapitālā, kura kopā ar vienu vai vairākiem meitas uzņēmumiem, kas reģistrēti Latvijas Republikā, nodarbina vairāk nekā 50 darbinieku un to kopējais gada apgrozījums vai gada bilance pārsniedz 10 miljonus *euro*;

29) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja viņš Rīgā vai Jūrmalā, vai Ādažu, Babītes, Baldones, Carnikavas, Garkalnes, Ikšķīles, Ķekavas, Mārupes, Olaines, Ropažu, Salaspils, Saulkrastu vai Stopiņu novadā ir iegādājies un viņam pieder viens funkcionāli saistīts nekustamais īpašums (izņemot gadījumu, kad nekustamais īpašums ir neapbūvēta zeme), kura vērtība ir vismaz 250 000 *euro*, vai ārpus minētajām administratīvajām teritorijām — ne vairāk kā divi nekustamie īpašumi (izņemot gadījumu, kad nekustamais īpašums ir neapbūvēta zeme) un katrs no tiem ir viens funkcionāli saistīts nekustamais īpašums, kuru kopējā vērtība ir vismaz 250 000 *euro*, ja vienlaikus pastāv šādi nosacījumi:

a) viņam nav nekustamā īpašuma nodokļa maksājumu parādu,

b) kopējās nekustamo īpašumu vērtības samaksa veikta bezskaidras naudas norēķinu veidā,

c) nekustamais īpašums iegādāts no Latvijas Republikā vai Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā reģistrētas juridiskās personas, kura ir nodokļu maksātāja Latvijas Republikā Latvijas Republikas nodokļu jomu reglamentējošo normatīvo aktu izpratnē, vai no fiziskās personas, kura ir Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis, Eiropas Savienības pilsonis vai ārzemnieks, kurš Latvijas Republikā uzturas ar derīgu Latvijas Republikas izsniegtu uzturēšanās atļauju,

d) nekustamā īpašuma kadastrālā vērtība tā iegādes brīdī ir ne mazāka par 80 000 *euro*. Ja ārzemnieks iegādājies divus nekustamos īpašumus ārpus Rīgas vai Jūrmalas, vai Ādažu, Babītes, Baldones, Carnikavas, Garkalnes, Ikšķiles, Ķekavas, Mārupes, Olaines, Ropažu, Salaspils, Saulkrastu vai Stopiņu novada, katra nekustamā īpašuma kadastrālā vērtība tā iegādes brīdī ir ne mazāka par 40 000 *euro*. Ja kadastrālā vērtība ir mazāka par šajā apakšpunktā norādīto, nekustamā īpašuma vērtība saskaņā ar sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja noteikto nekustamā īpašuma tirgus vērtību nedrīkst būt mazāka par 250 000 *euro* vai, ja ārzemnieks iegādājies divus nekustamos īpašumus, — katra nekustamā īpašuma tirgus vērtība nedrīkst būt mazāka par 125 000 *euro*,

e) viņš, pieprasot pirmreizēju termiņuzturēšanās atļauju, samaksā valsts budžetā piecus procentus no nekustamā īpašuma vērtības,

f) nekustamā īpašuma sastāvā neietilpst lauksaimniecībā izmantojamā zeme vai meža zeme;

30) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja viņam ir pakārtotās saistības ar Latvijas Republikas kredītiestādi ne mazāk kā 280 000 *euro* apmērā un ar šo kredītiestādi slēgtā darījuma termiņš nav mazāks par pieciem gadiem un, pieprasot pirmreizēju termiņuzturēšanās atļauju, viņš samaksā valsts budžetā 25 000 *euro*;

31) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja viņš saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas nosaka valsts vērtspapīru izlaišanu, iegādājas īpašam mērķim noteiktus bezprocentu valsts vērtspapīrus par nominālvērtību 250 000 *euro* un samaksā valsts budžetā 38 000 *euro*. Ministru kabinets ir tiesīgs lemt par īpašam mērķim paredzēto bezprocentu valsts vērtspapīru emisijas apturēšanu uz noteiktu laiku, ja atbilstoši finanšu ministra ziņojumam tas apdraud gadskārtējā valsts budžeta likumā noteikto maksimālo valsts parāda apmēru gada beigās;

32) uz deviņiem mēnešiem pēc pētniecības projekta vai studiju pabeigšanas, ja viņš pabeidzis sadarbību pētniecības projekta ietvaros Latvijas Republikā vai apguvis pilna laika maģistra vai doktora studiju programmu un ieguvis valsts atzītu augstākās izglītības diplomu par šīs studiju programmas apguvi, un iesniedzis uzturēšanās atļaujas pieprasījumu ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc tam, kad beidzies saistībā ar studijām vai dalību pētniecības projektā izsniegtās termiņuzturēšanās atļaujas termiņš;

33) uz laiku, kas nepārsniedz trīs gadus, ja viņš Latvijas Republikā plāno īstenot aktivitātes ar mērķi radīt vai attīstīt inovatīvu produktu un pēc termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanas saskaņā ar šo punktu tiek izpildīti šādi nosacījumi:

a) triju mēnešu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu, ārzemnieks ir reģistrēts kā valdes loceklis ne ilgāk kā pirms gada komercreģistrā reģistrētā kapitālsabiedrībā, kuras ietvaros viņš plāno īstenot minētās aktivitātes,

b) kopējie minētās kapitālsabiedrības pamatkapitālā veiktie kvalificēta riska kapitāla investora ieguldījumi sešu mēnešu laikā pēc pirmās vienas un tās pašas aktivitātes īstenošanai izsniegtās termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanas ir sasnieguši vismaz 30 000 *euro* un 18 mēnešu laikā pēc termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanas vismaz 60 000 *euro*.

(2) Ministru kabinets izdod noteikumus, kas paredz kritērijus (ņemot vērā samaksātos nodokļus, apgrozījumu, nodarbināto skaitu, peļņu u.c.), lai konstatētu, ka komercsabiedrība, ārzemju komersanta filiāle, individuālais komersants vai pašnodarbinātā persona veic aktīvu saimniecisko darbību un dod ekonomisku labumu Latvijas Republikai vai ārvalsts komersanta pārstāvniecība veic aktīvu darbību, kuras rezultātā tiek veicināta Latvijas Republikas tautsaimniecības attīstība, kā arī, ievērojot Latvijas Republikas ekonomiskās un iekšējās drošības intereses, ir tiesīgs noteikt komercdarbības ierobežojumus ārzemniekiem.

(3) Šajā likumā neparedzētajos gadījumos termiņuzturēšanās atļauju uz laiku līdz pieciem gadiem piešķir:

1) iekšlietu ministrs, ja tas atbilst Latvijas valsts interesēm;

2) Pārvaldes priekšnieks, ja tas atbilst starptautiskajām tiesību normām vai ir saistīts ar humāniem apsvērumiem.

(4) Šā panta pirmajā daļā minētajos gadījumos termiņuzturēšanās atļauju uz ārzemniekam izsniegtās uzturēšanās atļaujas termiņu ir tiesības pieprasīt arī ārzemnieka laulātajam, ārzemnieka vai viņa laulātā nepilngadīgajiem (arī aizbildnībā esošajiem) bērniem un aizgādībā esošajām personām. Ja bērns uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas laikā bijis nepilngadīgs, pēc pilngadības sasniegšanas uz viņu attiecināta šā likuma 29. panta nosacījumus.

(4¹) Šā panta pirmās daļas 13. un 24. punktā minētajos gadījumos termiņuzturēšanās atļauju uz ārzemniekam izsniegtās uzturēšanās atļaujas termiņu ir tiesības pieprasīt arī ārzemnieka ģimenes loceklim Patvēruma likuma izpratnē.

(5) *(Izslēgta ar 22.04.2010. likumu)*

(6) Procesa virzītājam ir tiesības pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju ārzemniekam, kas nav Savienības pilsonis un ir atzīts par cilvēku tirdzniecības upuri, kā arī viņa pavadībā esošam nepilngadīgam bērnam uz laiku, kas nav mazāks par sešiem mēnešiem.

(7) Ārzemniekam, kurš, nelikumīgi uzturoties Latvijas Republikā, ticis nelikumīgi nodarbināts īpaši ekspluatējošos darba apstākļos, kā arī nepilngadīgam ārzemniekam, kurš, nelikumīgi uzturoties Latvijas Republikā, ticis nelikumīgi nodarbināts, ir tiesības pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju, ja viņš vērsies tiesā ar pieteikumu par neizmaksātās darba samaksas piedziņu no darba devēja. Termiņuzturēšanās atļauju var pieprasīt atkārtoti, ja tiesas process par darba samaksas piedziņu no darba devēja nav pabeigts vai neizmaksātā darba samaksa no darba devēja nav saņemta. Pirmreizējo un atkārtoto termiņuzturēšanās atļauju izsniedz uz vienu gadu. Īpaši ekspluatējoši darba apstākļi ir tādi darba apstākļi un nodarbinātības noteikumi, kas rada ļoti nesamērīgas atšķirības starp likumīgi nodarbinātu darbinieku darba apstākļiem un nodarbinātības noteikumiem un tāda ārzemnieka darba apstākļiem un nodarbinātības noteikumiem, kurš Latvijas Republikā uzturas nelikumīgi, kā arī atšķirības dzimumu diskriminācijas vai cita veida diskriminācijas dēļ vai atšķirības, kas ietekmē ārzemnieka drošību un veselības aizsardzību darbā, kā arī aizskar viņa cieņu.

(7¹) Ārzemniekam saskaņā ar šā panta pirmās daļas 28.punkta "a" apakšpunktu izsniegtā termiņuzturēšanās atļauja ir spēkā, ja tās derīguma termiņa laikā kapitālsabiedrība, kurā šis ārzemnieks veicis ieguldījumu, katrā pārskata gadā atbilstoši nodokļu deklarācijās norādītajam iemaksā valsts budžetā un pašvaldību budžetos nodokļu maksājumus, kuru kopsumma nav mazāka par 40 000 *euro* (neieskaitot šajā nodokļu maksājumu kopsummā to nodokļu maksājumu summas, kas ir atmaksātas vai atmaksājamas no valsts budžeta), bet par nepilnu pirmo pārskata gadu kopš termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanas valsts budžetā un pašvaldību budžetos iemaksātā nodokļu maksājumu kopsumma vidēji mēnesī ir ne mazāka par 3300 *euro*.

(7²) Ārzemniekam saskaņā ar šā panta pirmās daļas 28.punkta "b" apakšpunktu izsniegtā termiņuzturēšanās atļauja ir spēkā, ja tās derīguma termiņa laikā kapitālsabiedrība, kurā šis ārzemnieks veicis ieguldījumu, katrā pārskata gadā atbilstoši nodokļu deklarācijās norādītajam iemaksā valsts budžetā un pašvaldību budžetos nodokļu maksājumus, kuru kopsumma nav mazāka par 100 000 *euro* (neieskaitot šajā nodokļu maksājumu kopsummā to nodokļu maksājumu summas, kas ir atmaksātas vai atmaksājamas no valsts budžeta), bet par nepilnu pirmo pārskata gadu kopš termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanas valsts budžetā un pašvaldību budžetos iemaksātā nodokļu maksājumu kopsumma vidēji mēnesī ir ne mazāka par 8300 *euro*.

(7³) Ārzemniekam, kuram saskaņā ar šā panta pirmās daļas 28., 29. vai 30. punktu ir izsniegta vai bija izsniegta termiņuzturēšanās atļauja, ir tiesības atkārtoti pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju, ja joprojām pastāv tās izsniegšanai nepieciešamie nosacījumi un viņš, atkārtoti saņemot termiņuzturēšanās atļauju, samaksā valsts budžetā 5000 *euro*. Ja atkārtotu termiņuzturēšanās atļauju pieprasa vēlāk nekā 90 dienu laikā pēc iepriekšējās termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņa beigām vai mainās investīciju objekts, piemēro šā panta nosacījumus, kuri attiecas uz pirmreizējas termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanu.

(7⁴) Ārzemniekam saskaņā ar šā panta pirmās daļas 28. punkta "c" apakšpunktu izsniegtā termiņuzturēšanās atļauja ir spēkā, ja tās derīguma laikā kapitālsabiedrība, kurā šis ārzemnieks veicis ieguldījumu, katrā pārskata gadā atbilstoši nodokļu deklarācijās norādītajam iemaksā valsts budžetā un pašvaldību budžetos nodokļu maksājumus, kuru kopsumma nav mazāka par 100 000 *euro* (šajā kopsummā neieskaitot to nodokļu maksājumu summas, kas ir atmaksātas vai atmaksājamas no valsts budžeta), bet par nepilnu pirmo pārskata gadu kopš termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanas valsts budžetā un pašvaldību budžetos iemaksātā nodokļu maksājumu kopsumma vidēji mēnesī ir ne mazāka par 8300 *euro*. Nodokļu maksājumu kopsummā ieskaita arī Latvijas Republikā reģistrēto meitas uzņēmumu veiktos nodokļu maksājumus.

(8) Ārzemnieka veikto maksājumu šā panta pirmās daļas 28., 29., 30. un 31.punktā noteiktajos gadījumos, kā arī 7.³ daļā noteiktajā gadījumā ieskaita valsts pamatbudžeta programmai "Ekonomikas attīstības programma" atvērtajā valsts pamatbudžeta izdevumu kontā Valsts kasē un uzskaita kā iestādes citus pašu ieņēmumus. Maksājums ir

vienreizējs un netiek atmaksāts, izņemot Ministru kabineta noteikumos minētos gadījumus. Šo līdzekļu izmantošanas mērķus nosaka gadskārtējā valsts budžeta likumā, kā prioritāro izmantošanas mērķi norādot šīs budžeta programmas administrēšanas izdevumu segšanu, bet līdzekļu izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Attiecīgo valsts budžeta programmu administrē Ekonomikas ministrija.

(9) Ārzemniekiem — trešo valstu valstspiederīgajiem — uz noteiktu laiku, bet ne ilgāk kā uz pieciem gadiem var tikt apturēta termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā panta pirmās daļas 28., 29., 30. vai 31.punktu izsniegšana. Ministru kabinets, izvērtējis ietekmi uz nacionālo drošību vai valsts ekonomisko attīstību saistībā ar trešo valstu valstspiederīgo daudzumu valstī un koncentrāciju noteiktā valsts teritorijā, izdod noteikumus, kuros paredz, kuras trešās valsts valstspiederīgajiem un uz kādu termiņu tiek apturēta attiecīgo termiņuzturēšanās atļauju izsniegšana.

(10) Izskatot dokumentus, kas saskaņā ar šā panta pirmās daļas 28., 29., 30. vai 31.punktu iesniegti termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai līdz šā panta devītajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, piemēro noteikumus, kuri bija spēkā līdz minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai.

(11) Pēc tam kad beidzies saskaņā ar šā panta pirmās daļas 6.¹ vai 6.² punktu izsniegtās termiņuzturēšanās atļaujas termiņš, ārzemnieks ir tiesīgs atkārtoti pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju kā uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks, bet ne agrāk kā sešus mēnešus pēc iepriekšējās termiņuzturēšanās atļaujas termiņa beigām.

(12) Šā panta pirmās daļas 33. punktā noteiktās termiņuzturēšanās atļaujas vienas un tās pašas aktivitātes īstenošanai izsniedz ne vairāk kā pieciem ārzemniekiem. Ja visi ārzemnieki pieteikumu termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanai vienas un tās pašas aktivitātes īstenošanai neiesniedz vienlaikus, termiņuzturēšanās atļauju piešķir uz termiņu, kas nepārsniedz laiku, uz kādu tā piešķirta pirmajam ārzemniekam, kurš saņēmis termiņuzturēšanās atļauju minētās aktivitātes īstenošanai.

(13) Ārzemnieks, kuram izsniegta termiņuzturēšanās atļauja saskaņā ar šā panta pirmās daļas 33. punktu, nedrīkst būt nodarbināts pie cita darba devēja vai komercreģistrā reģistrēta amatpersona citā kapitālsabiedrībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 06.04.2006., 25.01.2007., 20.12.2007., 22.04.2010., 20.01.2011., 26.05.2011., 05.12.2013., 08.05.2014., 29.05.2014., 09.06.2016., 02.02.2017. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

24.pants. (1) Pastāvīgās uzturēšanās atļauju šajā likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības pieprasīt:

- 1) Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa, vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmušā ārzemnieka nepilngadīgajam bērnam;
- 2) Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa, vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmušā ārzemnieka laulātajam saskaņā ar šā likuma 25. vai 26.pantu, kā arī laulātā bērnam saskaņā ar šā likuma 29.pantu;
- 3) Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa vecākiem un viņu laulātajiem saskaņā ar šā likuma 30.pantu;
- 4) *(izslēgts ar 20.12.2007. likumu);*
- 5) *(izslēgts ar 02.02.2017. likumu);*
- 6) ārzemniekam, kurš 1940.gada 17.jūnijā ir bijis Latvijas pilsonis vai kuram viens no vecākiem ir Latvijas pilsonis un kurš pārceļas uz pastāvīgu dzīvi Latvijā saskaņā ar šā likuma 31.pantu;
- 7) ārzemniekam, kurš nepārtraukti uzturējies Latvijas Republikā ar termiņuzturēšanās atļauju vismaz piecus gadus pirms pēdējās termiņuzturēšanās atļaujas termiņa beigām;
- 8) Latvijas Republikā dzīvojošam ārzemniekam, kurš pirms citas valsts pilsonības iegūšanas ir bijis Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis;
- 9) ārzemniekam, kuram Patvēruma likumā noteiktajā kārtībā piešķirts bēgļa statuss, un viņa ģimenes loceklim Patvēruma likuma izpratnē;
- 10) ārzemniekam, kuram viens no augšupējiem radniekiem taisnā līnijā ir latvietis vai lībietis (līvs);
- 11) ārzemniekam, kurš saskaņā ar Repatriācijas likumu ir repatrianta ģimenes loceklis.

(2) Šajā likumā neparedzētajos gadījumos pastāvīgās uzturēšanās atļauju piešķir iekšlietu ministrs, ja tas atbilst valsts interesēm.

(3) Šā panta pirmās daļas 7.punkta nosacījums neattiecas uz ārzemnieku, kurš termiņuzturēšanās atļauju saņēmis uz mācību laiku saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 10.punktu, kā arī uz ārzemnieku, kurš termiņuzturēšanās atļauju saņēmis saskaņā ar šā likuma 23.panta sesto daļu kā ārzemnieks, kas nav Savienības pilsonis un ir atzīts par cilvēku tirdzniecības upuri, un uz viņa pavadībā esošu nepilngadīgu bērnu.

(4) Šā panta pirmās daļas 8.punktā minētais ārzemnieks pastāvīgās uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus iesniedz 30 dienu laikā pēc lēmuma par Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa statusa zaudēšanu spēkā stāšanās.

(5) Šā panta pirmās daļas 2., 3., 6. un 7.punktā minētais ārzemnieks ir tiesīgs saņemt pastāvīgās uzturēšanās atļauju, ja viņš ir apguvis valsts valodu. Valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību, atvieglojumus valsts valodas prasmes pārbaudes kārtīšanā, kā arī tādu personu kategorijas, kuras ilgstošu vai nenovēršamu veselības traucējumu dēļ atbrīvojamas no valsts valodas prasmes pārbaudes, un citu attiecīga apjoma valsts valodas prasmi apliecinājošu dokumentu atzīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(5¹) Par valsts valodas prasmes pārbaudi ārzemnieks maksā valsts nodevu Ministru kabineta noteiktajā apmērā un kārtībā.

(6) *(Izslēgta ar 22.04.2010. likumu)*

(7) Šā panta pirmās daļas 2., 3. un 6.punktā minētajos gadījumos ārzemnieks var pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju, ja viņš nepārtraukti uzturējies Latvijā ar termiņuzturēšanās atļauju vismaz piecus gadus pirms pēdējās termiņuzturēšanās atļaujas termiņa beigām.

(8) Uzturēšanās Latvijā Republikā atzīstama par nepārtrauktu, ja norādītajā laikā prombūtne no Latvijas Republikas nav bijusi ilgāka par sešiem secīgiem mēnešiem vai kopā nepārsniedz vienu gadu. Prombūtne uzskatāma par attaisnotu, ja tās iemesls ir bijis no personas neatkarīgi apstākļi (ārzemnieka slimība vai nepārvarama vara). Nepārtrauktas uzturēšanās laikā ieskaita akreditētas izglītības iestādes audzēkņa mācību laiku vai pilna laika studējošā studiju laiku Latvijā Republikā, bet ne ilgāk kā pusi no minētā laika, kā arī Latvijas diplomātiskajā un konsulārajā dienestā esošas personas dienesta laiku ārvalstīs (tas attiecas arī uz laulāto un apgādībā esošu bērnu, kas ar viņu uzturas ārvalstīs).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2005., 24.11.2005., 06.04.2006., 25.01.2007., 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011. un 02.02.2017. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

25.pants. (1) Ārzemnieks, kurš ir Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa laulātais, ir tiesīgs pieprasīt:

- 1) pirmo reizi iesniedzot dokumentus, — termiņuzturēšanās atļauju uz vienu gadu;
- 2) otro reizi iesniedzot dokumentus, — termiņuzturēšanās atļauju uz četriem gadiem;
- 3) trešo reizi iesniedzot dokumentus, — pastāvīgās uzturēšanās atļauju.

(2) Ja laulība šķirta, pirms Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa laulātais ir saņēmis pastāvīgās uzturēšanās atļauju, termiņuzturēšanās atļauju anulē, izņemot gadījumu, kad tiesa nepilngadīgo bērnu — Latvijas pilsoni vai Latvijas nepilsoni — atstāj pie tā no vecākiem, kurš nav Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis. Šādā gadījumā bijušais laulātais ir tiesīgs saņemt pastāvīgās uzturēšanās atļauju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005. likumu, kas stājas spēkā 27.12.2005.)

26.pants. (1) Ārzemnieks, kurš ir pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmušā ārzemnieka laulātais, ir tiesīgs pieprasīt:

- 1) pirmo reizi iesniedzot dokumentus, — termiņuzturēšanās atļauju uz vienu gadu;
- 2) otro reizi iesniedzot dokumentus, — termiņuzturēšanās atļauju uz četriem gadiem;
- 3) trešo reizi iesniedzot dokumentus, — pastāvīgās uzturēšanās atļauju.

(2) Ja laulība šķirta, pirms pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmušā ārzemnieka laulātais ir saņēmis pastāvīgās uzturēšanās atļauju, termiņuzturēšanās atļauju anulē.

(3) Šā likuma 25.panta pirmajā daļā, 26.panta pirmajā daļā, 30.panta pirmajā daļā un 31.panta otrajā daļā minētajos gadījumos uzturēšanās atļauju izsniedz ar nosacījumu, ka laulība ir monogāma, laulātie dzīvos kopā un viņiem ir kopīga mājsaimniecība.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005. likumu, kas stājas spēkā 27.12.2005.)

27.pants. Ārzemnieks, kurš saņēmis pastāvīgās uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 25.pantu vai 26.panta pirmās daļas 3.punktu un kura laulība ir šķirta, iegūst tiesības uzaicināt laulāto — ārzemnieku — uzturēties Latvijas Republikā saskaņā ar šā likuma 26.pantu ne agrāk kā trīs gadus pēc pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanas.

28.pants. (1) Ja nomirst termiņuzturēšanās atļauju saņēmuša ārzemnieka laulātais, kurš ir Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmis ārzemnieks, ārzemniekam jaunu termiņuzturēšanās atļauju neizsniedz un esošo neregistrē.

(2) Ja šā panta pirmajā daļā minētajā laulībā ir nepilngadīgs bērns — Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis, laulātais ir tiesīgs saņemt pastāvīgās uzturēšanās atļauju.

29.pants. (1) Uz Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa, vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmušā ārzemnieka laulātajam izsniegtās uzturēšanās atļaujas laiku uzturēšanās atļauju ir tiesīgs pieprasīt šā laulātā bērns, izņemot gadījumu, kad:

- 1) pastāv tiesiski ierobežojumi bērna izceļošanai no mītnes zemes;
- 2) bērns, pieprasot pirmo uzturēšanās atļauju, ir pilngadīgs;
- 3) bērns ir noslēdzis laulību vai viņam ir atsevišķa mājsaimniecība.

(2) Šajā pantā minētās tiesības attiecas arī uz citām laulātā aizbildnībā esošajām personām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

30.pants. (1) Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa vecāki, kuri sasnieguši Latvijas Republikā noteikto pensijas vecumu, ir tiesīgi pieprasīt:

- 1) pirmo reizi iesniedzot dokumentus, — termiņuzturēšanās atļauju uz vienu gadu;
- 2) otro reizi iesniedzot dokumentus, — termiņuzturēšanās atļauju uz četriem gadiem;
- 3) trešo reizi iesniedzot dokumentus, — pastāvīgās uzturēšanās atļauju;
- 4) *(izslēgts ar 06.04.2006. likumu).*

(2) Termiņuzturēšanās atļauja izsniedzama ar nosacījumu, ka ārzemnieks nepieprasīs materiālo pabalstu Latvijas Republikas sociālās palīdzības sistēmā.

(3) Šā panta pirmās daļas nosacījumi attiecas uz Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa vecāka laulāto neatkarīgi no viņa vecuma.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 06.04.2006. un 22.04.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

31.pants. (1) Ārzemnieks, kurš 1940.gada 17.jūnijā bijis Latvijas pilsonis vai kuram viens no vecākiem ir Latvijas pilsonis, ir tiesīgs pieprasīt:

- 1) pirmo reizi iesniedzot dokumentus, — termiņuzturēšanās atļauju uz vienu gadu;
- 2) otro reizi iesniedzot dokumentus, — termiņuzturēšanās atļauju uz četriem gadiem;

3) trešo reizi iesniedzot dokumentus, — pastāvīgās uzturēšanās atļauju;

4) *(izslēgts ar 06.04.2006. likumu).*

(2) Šā panta pirmās un trešās daļas nosacījumi attiecināmi arī uz ārzemnieka laulāto un bērniem, ja vien uz viņiem neattiecas kāds no šā likuma 29.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punkta noteikumiem.

(3) Ārzemnieks, kuram viens no vecākiem ir Latvijas Republikas pilsonis, ir tiesīgs turpināt uzturēšanos Latvijas Republikā saskaņā ar šā panta pirmās daļas nosacījumiem arī tad, ja minētais vecāks nomirst.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 06.04.2006., 22.04.2010. un 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

32.pants. (1) Dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai ārzemnieks iesniedz pārstāvniecībā, kas neatrodas Šengenas līguma dalībvalstī. Ja ārzemniekam ir derīga uzturēšanās atļauja kādā no Šengenas līguma dalībvalstīm, viņam ir tiesības iesniegt dokumentus pārstāvniecībā, kura atrodas Šengenas līguma dalībvalstī.

(2) To personu loku, kuras ir tiesīgas iesniegt dokumentus Pārvaldē, lai saņemtu uzturēšanās atļauju, nosaka Ministru kabinets.

(3) Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona var atļaut iesniegt uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus Pārvaldē, ja tas atbilst starptautiskajām tiesību normām, Latvijas valsts interesēm vai ir saistīts ar humāniem apsvērumiem.

(4) Izglītības iestāžu audzēkņi un studenti uzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā nav tiesīgi pieprasīt Pārvaldei uzturēšanās atļauju sakarā ar citu uzturēšanās iemeslu. Šis noteikums neattiecas uz ārzemniekiem, kuri ieguvuši augstāko izglītību Latvijas Republikā un kuriem šis izglītības iegūšanai izsniegta uzturēšanās atļauja.

(5) Ja uzņēmuma ietvaros pārceļta darbinieka nosūtīšana saistīta ar nodarbinātību vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs un pirmā Eiropas Savienības dalībvalsts, uz kuru ārzemnieks nosūtīts, ir Latvijas Republika, un Latvijas Republikā paredzētais uzturēšanās laiks nav īsāks par kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī paredzēto uzturēšanās laiku vai Latvijas Republikā paredzētais uzturēšanās laiks pārsniedz citās Eiropas Savienības dalībvalstīs paredzēto uzturēšanās laiku, viņš pieteikumu termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai iesniedz saskaņā ar šā panta pirmajā vai otrajā daļā noteikto.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 06.04.2006., 26.02.2009., 22.04.2010., 26.05.2011. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

33.pants. (1) Pārvalde pēc visu uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai nepieciešamo dokumentu saņemšanas tos izskata un atbildi sniedz:

1) par termiņuzturēšanās atļauju — 30 dienu laikā;

¹⁾ par Eiropas Savienības zilās kartes pieprasīšanu saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 6. punktu vai termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanu Eiropas Savienības zilās kartes turētāja ģimenes loceklim saskaņā ar šā likuma 23. panta ceturto daļu — 10 darbdienu laikā;

2) par termiņuzturēšanās atļauju, kas pieprasīta saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 28., 29., 30. vai 31.punktu, ja to pieprasa ārzemnieks, kurš ir tādas valsts pilsonis, kuras pilsoņiem, izsniedzot uzturēšanās atļauju, tiek veikta papildu pārbaude, vai kuram ārvalstī piešķirts bezvalstnieka vai bēgļa statuss, kā arī gadījumā, ja uzturēšanās atļauju pieprasa attiecīgā ārzemnieka laulātais, nepilngadīgie (arī aizbildnībā esošie) bērni un aizgādībā esošās personas, — 90 dienu laikā;

3) par pastāvīgās uzturēšanās atļauju — 30 dienu laikā;

4) *(izslēgts ar 02.02.2017. likumu);*

5) par uzturēšanās atļaujas reģistrēšanu — 30 dienu laikā.

⁽¹⁾ Iekšlietu ministrs pēc visu uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu saņemšanas tos izskata un atbildi sniedz:

1) ja termiņuzturēšanās atļauja pieprasīta saskaņā ar šā likuma 23.panta trešo daļu, — 60 dienu laikā;

2) ja pastāvīgās uzturēšanās atļauja pieprasīta saskaņā ar šā likuma 24.panta otro daļu, — 90 dienu laikā.

(¹²) Uzturēšanās atļauju Pārvalde sagatavo 10 darbdienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par uzturēšanās tiesību piešķiršanu. Pēc ārzemnieka pieprasījuma vai gadījumā, ja ārzemnieka likumīgās uzturēšanās Latvijas Republikā termiņš ir īsāks par 10 darbdienu, uzturēšanās atļauju sagatavo divu darbdienu laikā.

(2) Ministru kabinets nosaka uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai nepieciešamos dokumentus, turklāt paredzot, ka šā likuma 23.panta pirmās daļas 2., 3., 4., 6., 28., 29. un 30.punktā minētajos gadījumos ārzemnieks iesniedz arī dokumentus, kas apliecina normatīvajos aktos noteikto attiecīgo nodokļu un nodevu samaksu.

(3) Dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai Pārvaldē iesniedz:

1) ņemot vērā to, lai saskaņā ar šā panta pirmajā, 1.¹ un 1.² daļā noteikto atbildes sniegšanas un uzturēšanās atļaujas sagatavošanas termiņu ārzemnieks nepārsniegtu likumīgās uzturēšanās Latvijas Republikā termiņu;

2) uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai bērnam, kurš dzimis Latvijas Republikā, — ne vēlāk kā 90 dienas pēc viņa piedzimšanas.

(4) Ja ārzemnieks nav tiesīgs uzturēties Latvijas Republikā šā panta pirmajā, 1.¹ un 1.² daļā noteiktajā dokumentu izskatīšanas un uzturēšanās atļaujas sagatavošanas laikā, Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona var atļaut iesniegt dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai, ja tas atbilst Latvijas valsts interesēm vai ir saistīts ar nepārvaramu varu vai humāniem apsvērumiem un ir pamatots ar attiecīgiem dokumentiem. Šādos gadījumos lēmumu pieņem:

1) piecu vai 10 darbdienu laikā — atkarībā no laika, kādu ārzemnieks ir tiesīgs uzturēties Latvijas Republikā, ja tiek pieprasīta termiņuzturēšanās atļauja vai tiek reģistrēta uzturēšanās atļauja;

2) 10 darbdienu laikā — ja tiek pieprasīta pastāvīgās uzturēšanās atļauja un lēmumu par uzturēšanās atļaujas piešķiršanu pieņem Pārvalde;

3) šā panta 1.¹ daļā noteiktajā termiņā, ja lēmumu par uzturēšanās atļaujas piešķiršanu pieņem iekšlietu ministrs.

(5) Ja uzturēšanās atļauja tiek pieprasīta vairāk nekā 90 dienas pēc tam, kad beidzies iepriekšējās uzturēšanās atļaujas derīguma termiņš, šā likuma 25., 26., 30. un 31.pantā minētajā gadījumā uzturēšanās atļauju izsniedz uz termiņu, kāds noteikts šo pantu pirmās daļas 1.punktā.

(6) Šā likuma 3.panta pirmajā daļā minēto iestāžu amatpersonām ir tiesības veikt pārrunas ar ārzemnieku un viņa uzaicinātāju un pieprasīt paskaidrojumus un papildu dokumentus, kas pamato iecelšanas un uzturēšanās mērķi un ārzemnieka sniegto ziņu patiesumu, kā arī pārbaudīt ārzemnieka vai viņa uzaicinātāja sniegto informāciju, lai pieņemtu lēmumu par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu, vai anulēšanu.

(24.11.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.2006., 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011., 05.12.2013., 08.05.2014., 09.06.2016., 02.02.2017. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

34.pants. (1) Uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu atsaka, ja:

1) ārzemnieks vai viņa uzaicinātājs nav iesniedzis visus Ministru kabineta noteikumos norādītos uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus vai atsakās sniegt pieprasītos paskaidrojumus, kas saistīti ar uzturēšanās atļaujas saņemšanu;

2) ārzemnieks vai viņa uzaicinātājs sniedzis nepatiesas ziņas vai iesniegtie dokumenti ir iegūti prettiesiskā ceļā, tie ir viltoti vai ar tiem veiktas manipulācijas;

3) ārzemniekam nav nepieciešamo finanšu līdzekļu, lai uzturētos Latvijas Republikā;

4) ārzemnieks uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus iesniedzis ar Latvijas Republikā neatzītu vai nederīgu ceļošanas dokumentu vai viņam ceļošanas dokumenta nav;

- 5) ārzemniekam ir tāds veselības traucējums vai slimība, kas apdraud sabiedrības drošību un tās locekļu veselību, vai ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks varētu radīt draudus sabiedrības veselībai, izņemot gadījumus, kad ārzemnieks ar Veselības ministrijas piekrišanu ierodas ārstēt attiecīgo veselības traucējumu vai slimību. Veselības traucējumu un slimību sarakstu nosaka Ministru kabinets. Ja ārzemniekam minētais veselības traucējums vai slimība radusies iepriekšējās uzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā un viņš vēlas saņemt jaunu uzturēšanās atļauju, papildus nepieciešamajiem dokumentiem iesniedzama medicīnas iestādes izziņa, kas apliecina, ka ārzemnieks veicis visus nepieciešamos pasākumus attiecīgās slimības ārstēšanai;
- 6) ārzemnieks pēdējā gada laikā ir nelikumīgi uzturējies Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā vai ar tiesas spriedumu konstatēts, ka viņš palīdzējis citam ārzemniekam nelikumīgi ieceļot Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā;
- 7) ārzemnieks ir iekļauts sarakstā vai konstatēts, ka viņam ir noteikts ieceļošanas aizliegums Šengenas teritorijā;
- 8) ārzemnieks ar tiesas spriedumu atzīts par vainīgu tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā Latvijas Republikā vai ārpus tās, par ko Latvijas Republikas likumā paredzēts sods - brīvības atņemšana uz laiku, kas ir ilgāks par trim gadiem. Šo nosacījumu nepiemēro, ja ārzemniekam ir piešķirts bezvalstnieka statuss Latvijas Republikā, viņa uzturēšanās Latvijas Republikā saistīta ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 21. punktā, trešās daļas 1. punktā vai 24. panta otrajā daļā noteikto vai arī sodāmība ir dzēsta vai noņemta Krimināllikumā noteiktajā kārtībā, bet attiecībā uz ārvalstīs izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem — pagājuši ne mazāk kā pieci gadi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas;
- 9) ārzemnieks ir saņēmis atlīdzību (kompensāciju) par izbraukšanu uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs neatkarīgi no tā, vai šo atlīdzību (kompensāciju) ir izmaksājušas Latvijas Republikas valsts vai pašvaldību iestādes vai starptautiskie (ārvalstu) fondi vai iestādes. Šis nosacījums neattiecas uz ārzemnieku, kurš atlīdzības (kompensācijas) saņemšanas laikā ir bijis nepilngadīgs, uz ārzemnieku, kurš atmaksājis saņemto atlīdzību (kompensāciju), kā arī uz ārzemnieku, kurš pieprasa termiņuzturēšanās atļauju, taču tā netiek pieprasīta, pamatojoties uz šā likuma 25., 26., 30. vai 31.pantu. Atlīdzības (kompensācijas) atmaksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets;
- 10) uzaicinātais zaudējis tiesības uzturēties Latvijas Republikā;
- 11) ārzemnieks nav ievērojis šā likuma 24.panta ceturtajā daļā minēto termiņu, izņemot gadījumu, kad ārzemnieks var pierādīt, ka termiņš nokavēts attaisnojoša iemesla dēļ;
- 12) ārzemnieks iestājies ārvalsts militārajā dienestā;
- 13) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks noslēdzis fiktīvu laulību, lai saņemtu uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā;
- 14) ārzemnieks ir tāda ārzemnieka aizbildnībā vai aizgādībā, kuram ieceļošana Latvijas Republikā ir aizliegta;
- 15) ir pamats uzskatīt, ka nodibinātā adopcija ir fiktīva un dibināta, lai ārzemnieks varētu saņemt uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā;
- 16) *(izslēgts no 01.07.2014. ar 05.12.2013. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 23.punktu);*
- 17) uzaicinātais rakstveidā atsauc izsaukumu;
- 18) uzaicinātais miris vai nespēj izpildīt šā likuma 9.¹ pantā noteikto;
- 19) kompetentas valsts iestādes sniegušas informāciju, kas ir par pamatu tam, lai ārzemniekam aizliegtu ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā;
- 20) pastāvīgās uzturēšanās atļauja pieprasīta saskaņā ar šā likuma 24.panta pirmās daļas 8.punktu un Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa statusu ir bijis pamats atņemt saskaņā ar Pilsonības likumu vai likumu "Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības";
- 21) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks rada nelegālās imigrācijas risku;
- 22) uzaicinātais atrodas pirmstiesas izmeklēšanas vai brīvības atņemšanas iestādē, izņemot gadījumu, kad uzturēšanās atļauju pieprasa uzaicinātāja laulātais un viņu ģimenē ir kopīgs nepilngadīgs bērns;

23) uzturēšanās atļauja pieprasīta saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 1.punktu, 25.panta pirmās daļas 2. vai 3.punktu, 26.panta pirmās daļas 2. vai 3.punktu, 30.panta pirmo daļu vai 31.pantu un uzaicinātājs ilgāk par sešiem mēnešiem gada laikā uzturas ārpus Latvijas Republikas, izņemot gadījumu, kad uzaicinātājs ir jūmieks vai pilda militāro dienestu Latvijas Republikas Nacionālajos bruņotajos spēkos vai civildienestu ārpus Latvijas Republikas, vai uzturēšanās atļauju pieprasa Latvijas pilsoņa, Latvijas nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmēja ārzemnieka laulātais un viņu ģimenē ir kopīgs bērns;

24) ārzemnieks uzturējies Latvijā saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 2., 3. vai 4. punktu un par pēdējo gadu par viņu nav maksāti nodokļi vai viņam ir nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteikto nodokļu parāds, kas lielāks par 150 *euro*. Nosacījumu par nodokļu parādu nepiemēro, ja minētais apstāklis nav konstatēts, veicot nodokļu samaksas pārbaudi vai apstiprinot izsaukumu, vai saņemts nodokļu administrācijas apstiprinājums tam, ka attiecīgo maksājumu termiņi ir pagarināti (atlikti, sadalīti) nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un maksājumi tiek veikti saskaņā ar nodokļu administrācijas lēmumu (samaksas grafiku), vai tam, ka pārbaudes veikšanas dienā lēmums, ar kuru ir noteikts nodokļu parāds, nav stājies spēkā vai ir apturēts;

25) laulātie neievēro šā likuma 26.panta trešās daļas nosacījumus vai ir pamats uzskatīt, ka laulība faktiski nepastāv;

26) *(izslēgts ar 05.12.2013. likumu)*;

27) uzturēšanās atļauja pieprasīta saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 2., 3. vai 4.punktu un komercsabiedrība, ārvalstu komersanta filiāle, individuālais komersants vai pašnodarbinātā persona pēdējā gada laikā nav veikusi aktīvu saimniecisko darbību un nav devusi ekonomisku labumu Latvijas Republikai. Šo nosacījumu piemēro arī gadījumos, kad termiņuzturēšanās atļauju pieprasa vai reģistrē saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 6. punktu un ārzemnieks uzņēmumā, kas ir viņa darba devējs, vienlaikus ir vai pēdējā gada laikā ir bijis komercreģistrā reģistrēts valdes vai padomes loceklis, prokūrists, administrators, likvidators vai personālsabiedrības biedrs, kam ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, vai persona, kura pilnvarota pārstāvēt komersantu (ārvalsts komersantu) darbībā, kas saistītas ar filiāli;

28) ārzemnieks pieprasa uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 8.punktu un ārvalsts komersanta pārstāvniecība, kas darbojas Latvijā, pēdējā gada laikā nav veikusi aktīvu darbību, kuras rezultātā tiek veicināta Latvijas Republikas tautsaimniecības attīstība;

29) pastāvīgās uzturēšanās atļauja pieprasīta saskaņā ar šā likuma 24.panta pirmo daļu un iepriekš izsniegto termiņuzturēšanās atļauju ir bijis pamats anulēt saskaņā ar šā likuma 35.panta pirmo un otro daļu;

30) ārzemnieks pieprasa pastāvīgās uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 24.panta pirmās daļas 2., 3., 6. vai 7.punktu un ir konstatēts, ka viņš nav izpildījis šā likuma 24.panta septītajās daļas nosacījumus;

31) ārzemnieks ir iesniedzis dokumentus Eiropas Savienības zilās kartes pieprasīšanai un:

a) ir ieguvis bēgļa vai alternatīvo statusu vai pagaidu aizsardzību Latvijā vai ir pieprasījis patvērumu Latvijā un galīgais lēmums nav pieņemts,

b) ir pieprasījis uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 9.punktu,

c) viņam ir kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī piešķirts Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statuss,

d) viņš ieceļo saskaņā ar starptautisku nolīgumu, kurš regulē atvieglotu ārzemnieku ieceļošanu un uzturēšanos saistībā ar tirdzniecību un ieguldījumiem,

e) viņš uzturas citā Eiropas Savienības dalībvalstī kā sezonas darbinieks,

f) viņa izraidīšana no valsts atlikta,

g) viņš uzturas Latvijā kā pakalpojumu sniedzējs;

32) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieka patiesais uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas mērķis neatbilst iesniegtajos dokumentos norādītajam;

33) ārzemnieks pēdējā gada laikā bijis nodarbināts, bet viņam nebija tiesību uz nodarbinātību vai viņš pārkāpis lēmuma par nodarbinātības tiesību piešķiršanu nosacījumus;

34) konstatēts, ka uzturēšanās atļaujas izsniegšana neatbilst šā likuma 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30. vai 31.pantā minētajiem nosacījumiem;

35) juridiskā persona, kas uzaicina uzņēmuma ietvaros pārceltu darbinieku, ir izveidota, lai vienkāršotu ārzemnieku ieceļošanu Latvijas Republikā;

36) ārzemnieks saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 33. punktu un kapitālsabiedrība nav izpildījusi šā likuma 23. panta pirmās daļas 33. punkta "a" vai "b" apakšpunkta nosacījumus;

37) ārzemnieks saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 33. punktu un viņš neievēro šā likuma 23. panta divpadsmitajā vai trīspadsmitajā daļā noteikto;

38) ārzemnieks pieprasījis vai saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 2., 3., 6., 28. vai 33. punktu un attiecīgajam individuālajam komersantam vai kapitālsabiedrībai ir reģistrēts nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteikto nodokļu parāds, kas lielāks par 150 *euro*. Šo nosacījumu nepiemēro, ja minētais apstāklis nav konstatēts, veicot nodokļu samaksas pārbaudi vai apstiprinot izsaukumu, vai saņemts nodokļu administrācijas apstiprinājums tam, ka attiecīgo maksājumu termiņi ir pagarināti (atlikti, sadalīti) nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un maksājumi tiek veikti saskaņā ar nodokļu administrācijas lēmumu (samaksas grafiku), vai tam, ka pārbaudes veikšanas dienā lēmums, ar kuru ir noteikts nodokļu parāds, nav stājies spēkā vai ir apturēts;

39) ārzemnieks pieprasa vai reģistrē termiņuzturēšanās atļauju kā students un nav sasniedzis pietiekamu progresu studijās, uz ko norāda viens vai vairāki no šādiem gadījumiem, ja tam par pamatu nav no ārzemnieka neatkarīgi apstākļi:

a) pēdējo piecu gadu laikā pirms uzturēšanās atļaujas pieteikuma iesniegšanas vismaz divas reizes bijis atskaitīts no studiju programmas nesekmības vai studiju līgumā iekļauto nosacījumu neizpildes dēļ,

b) pēdējo piecu gadu laikā pirms uzturēšanās atļaujas pieteikuma iesniegšanas vismaz divas reizes uzsācis studijas studiju programmā un tās pārtraucis pirms studiju programmas sekmīgas pabeigšanas,

c) studijas vienā studiju programmā vairāk nekā par vienu gadu pārsniedz studiju līgumā noteikto studiju laiku, ja tas nav ilgāks par trim gadiem, vai vairāk nekā par diviem gadiem pārsniedz studiju līgumā noteikto studiju laiku, ja tas ir ilgāks par trim gadiem.

(2) Ārzemniekam, kurš pieprasa pastāvīgās uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 24.panta pirmās daļas 8.punktu, šo atļauju var atteikt šā panta pirmās daļas 1., 2., 4., 7., 9., 11., 12. un 20.punktā minētajos gadījumos.

(3) Ārzemniekam, kurš pieprasa termiņuzturēšanās atļauju un kuram ir piešķirts pastāvīgā iedzīvotāja statuss citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vai viņa ģimenes loceklim termiņuzturēšanās atļauju var atteikt šā panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4., 5., 7., 8., 10., 13., 14., 15., 17., 18., 19., 22., 23. un 25.punktā minētajos gadījumos vai gadījumos, ja ārzemnieks rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai.

(4) Ja konstatēts, ka ārzemnieks, uzturoties Latvijas Republikā, pēdējo piecu gadu laikā, skaitot no dienas, kad iesniegti dokumenti uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai, ir izdarījis administratīvo pārkāpumu un normatīvajos aktos noteiktajā termiņā nav samaksājis uzlikto naudas sodu, uzturēšanās atļauju izsniedz tikai pēc attiecīgā soda samaksas, izņemot gadījumu, kad administratīvā akta darbība ir apturēta vai tiesas nolēmums par naudas soda samaksu nav stājies spēkā.

(5) Ja ārzemniekam, kurš Latvijas Republikā pieprasa termiņuzturēšanās atļauju vai uzturas saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmo daļu, termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšana vai reģistrēšana atteikta, termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu atsaka arī šā likuma 23.panta ceturtajā daļā minētajiem ārzemnieka ģimenes locekļiem.

(6) Ārzemniekam, kurš Latvijas Republikā pieprasa termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 28., 29., 30. vai 31.punktu, gadījumos, kad uz viņu ir attiecināmi saskaņā ar šā likuma 23.panta deviņo daļu pieņemtajos Ministru kabineta noteikumos paredzētie ierobežojumi, to neizsniedz.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 16.06.2005., 24.11.2005., 06.04.2006., 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011., 05.12.2013., 09.06.2016., 02.02.2017. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018. Sk. Pārejas noteikumu 46. punktu)

35.pants. (1) Termiņuzturēšanās atļauju anulē, ja:

- 1) ārzemnieks vai viņa uzaicinātājs sniedzis nepatiesas ziņas vai iesniegtie dokumenti iegūti pretiesiski vai ir viltoti;
- 2) ārzemniekam nav nepieciešamo finanšu līdzekļu, lai uzturētos Latvijas Republikā;
- 3) ārzemnieks ir iekļauts sarakstā vai konstatēts, ka viņam ir noteikts ieeļošanas aizliegums Šengenas teritorijā;
- 4) ārzemnieks ar tiesas spriedumu atzīts par vainīgu tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā Latvijas Republikā vai ārpus tās, par ko Latvijas Republikas likumā paredzēts sods — brīvības atņemšana uz laiku, kas ir ilgāks par diviem gadiem, izņemot gadījumu, kad ārzemniekam Latvijas Republikā izsniegta termiņuzturēšanās atļauja saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 21. punktu;
- 5) ārzemnieks iestājies ārvalsts militārajā dienestā;
- 6) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks noslēdzis fiktīvu laulību, lai saņemtu uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā;
- 7) *(izslēgts no 01.07.2014. ar 05.12.2013. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 23.punktu);*
- 8) uzaicinātājs rakstveidā atsauc izsaukumu;
- 9) uzaicinātājs zaudējis tiesisko statusu vai tiesības uzturēties Latvijas Republikā;
- 10) ārzemnieks nav izpildījis lēmumā par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu norādītos nosacījumus;
- 11) vairs nepastāv vai ir mainījušies apstākļi, pamatojoties uz kuriem ārzemnieks saņēmis termiņuzturēšanās atļauju. Ja Eiropas Savienības zilās kartes turētājs kļūst par bezdarbnieku un bezdarba periods nepārsniedz trīs secīgus mēnešus, Eiropas Savienības zilo karti anulē tikai tādā gadījumā, kad šīs kartes turētājs par to nav paziņojis Pārvaldei vai bezdarba periods ir iestājies atkārtoti Eiropas Savienības zilās kartes derīguma termiņa laikā;
- 12) *(izslēgts ar 24.11.2005. likumu);*
- 13) *(izslēgts ar 22.04.2010. likumu);*
- 14) ārzemnieks izceļojis uz pastāvīgu dzīvi citā valstī;
- 15) *(izslēgts ar 05.12.2013. likumu);*
- 16) ārzemnieks ir nodrošinājis ar dzīvesvietu citu ārzemnieku, kurš nelikumīgi uzturas Latvijas Republikā;
- 17) ar tiesas spriedumu konstatēts, ka ārzemnieks palīdzējis citam ārzemniekam nelikumīgi ieeļot Latvijas Republikā;
- 18) uzaicinātājs ilgāk par sešiem mēnešiem gada laikā uzturas ārpus Latvijas Republikas, izņemot gadījumu, kad uzaicinātājs ir jūrnieks vai pilda militāro dienestu Latvijas Republikas Nacionālajos bruņotajos spēkos vai civildienestu ārpus Latvijas Republikas, vai uzturēšanās atļauja izsniegta uzaicinātāja laulātajam un viņu ģimenē ir kopīgs bērns;
- 19) ārzemnieks uzturas Latvijas Republikā saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 2., 3. vai 4. punktu un par pēdējo gadu par viņu nav maksāti nodokļi vai viņam ir nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteikto nodokļu parāds, kas lielāks par 150 *euro*. Nosacījumu par nodokļu parādu nepiemēro, ja saņemts nodokļu administrācijas apstiprinājums tam, ka attiecīgo maksājumu termiņi ir pagarināti (atlikti, sadalīti) nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un maksājumi tiek veikti saskaņā ar nodokļu administrācijas lēmumu (samaksas grafiku), vai tam, ka pārbaudes veikšanas dienā lēmums, ar kuru ir noteikts nodokļu parāds, nav stājies spēkā vai ir apturēts;

- 20) laulātie neievēro šā likuma 26.panta trešās daļas nosacījumus vai ir pamats uzskatīt, ka laulība faktiski nepastāv;
- 21) atteikts reģistrēt termiņuzturēšanās atļauju vai ārzemnieks triju mēnešu laikā no šajā likumā noteiktās uzturēšanās atļaujas reģistrēšanas dienas nav iesniedzis dokumentus uzturēšanās atļaujas reģistrēšanai;
- 22) procesa virzītājs rakstveidā informē iestādi, kura izsniegusi termiņuzturēšanās atļauju, ka ārzemniekam, kas nav Savienības pilsonis, kā arī viņa pavadītā esošam nepilngadīgam bērnam, kurš uzturējies Latvijas Republikā saskaņā ar šā likuma 23.panta sesto daļu, vairs nav nepieciešams uzturēties Latvijas Republikā cilvēku tirdzniecības upura statusā;
- 23) kompetentas valsts iestādes sniegušas informāciju, kas ir par pamatu tam, lai aizliegtu ārzemniekam uzturēties Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā;
- 24) ārzemnieks saņēmis uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 2.punktu kā individuālais komersants un pēdējā gada laikā nav veicis aktīvu saimniecisko darbību un nav devis ekonomisku labumu Latvijas Republikai;
- 25) ārzemnieks saņēmis uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 3.punktu un komercsabiedrība vai ārvalstu komersanta filiāle, kurā viņš nodarbināts, pēdējā gada laikā nav veikusi aktīvu saimniecisko darbību un nav devusi ekonomisku labumu Latvijas Republikai. Šo nosacījumu piemēro arī gadījumos, kad termiņuzturēšanās atļauja izsniegta saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 6. punktu un ārzemnieks uzņēmumā, kas ir viņa darba devējs, vienlaikus ir vai pēdējā gada laikā ir bijis komercreģistrā reģistrēts valdes vai padomes loceklis, prokūrists, administrators, likvidators vai personālsabiedrības biedrs, kam ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, vai persona, kura pilnvarota pārstāvēt komersantu (ārvalsts komersantu) darbībās, kas saistītas ar filiāli;
- 26) ārzemnieks saņēmis uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 8.punktu un ārvalsts komersanta pārstāvniecība, kura darbojas Latvijas Republikā un kurā ārzemnieks nodarbināts, pēdējā gada laikā nav veikusi aktīvu darbību;
- 27) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieka patiesais uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas mērķis neatbilst iesniegtajos dokumentos norādītajam;
- 28) ārzemnieks pēdējā gada laikā bijis nodarbināts, bet viņam nebija tiesību uz nodarbinātību vai viņš pārkāpis lēmuma par nodarbinātības tiesību piešķiršanu nosacījumus;
- 29) ārzemnieks pēdējā gada laikā ir nodarbinājis citu ārzemnieku, kuram nav tiesību uz nodarbinātību;
- 30) ārzemniekam, kurš saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 2., 3., 4., 8., 28., 29., 30. vai 31.punktu, ir Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parāds, kas kopsummā pārsniedz 150 *euro*, izņemot nodokļu maksājumus, kuru maksāšanas termiņš ir pagarināts likuma "Par nodokļiem un nodevām" 24.panta pirmajā un 1.³ daļā noteiktajā kārtībā.
- 31) ārzemnieks saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 33. punktu un kapitālsabiedrība nav izpildījusi šā likuma 23. panta pirmās daļas 33. punkta "a" vai "b" apakšpunkta nosacījumus;
- 32) ārzemnieks saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 33. punktu un neievēro šā likuma 23. panta divpadsmitajā vai trīspadsmitajā daļā noteikto;
- 33) ārzemnieks saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 2., 3., 6., 28. vai 33. punktu un attiecīgajam individuālajam komersantam vai kapitālsabiedrībai ir reģistrēts nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteikto nodokļu parāds, kas lielāks par 150 *euro*. Šo nosacījumu nepiemēro, ja saņemts nodokļu administrācijas apstiprinājums tam, ka attiecīgo maksājumu termiņi ir pagarināti (atlikti, sadalīti) nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un maksājumi tiek veikti saskaņā ar nodokļu administrācijas lēmumu (samaksas grafiku), vai tam, ka pārbaudes veikšanas dienā lēmums, ar kuru ir noteikts nodokļu parāds, nav stājies spēkā vai ir apturēts;
- 34) ārzemnieks, kurš saņēmis termiņuzturēšanās atļauju kā students, nav sasniedzis pietiekamu progresu studijās, studijām vienā studiju programmā vairāk nekā par vienu gadu pārsniedzot studiju līgumā noteikto studiju laiku, ja tas nav ilgāks par trim gadiem, vai vairāk nekā par diviem gadiem pārsniedzot studiju līgumā noteikto studiju laiku, ja tas ir ilgāks par trim gadiem, ja tam par pamatu nav no ārzemnieka neatkarīgi apstākļi.

(2) Ja ārzemniekam anulē termiņuzturēšanās atļauju, termiņuzturēšanās atļauju anulē arī viņa laulātajam, nepilngadīgajiem bērniem un aizbildnībā vai aizgādībā esošajām personām, kuru uzturēšanās Latvijā saistīta ar minētā ārzemnieka uzturēšanos Latvijā.

(3) Ārzemniekam, kuram ir pastāvīgā iedzīvotāja statuss citā Eiropas Savienības dalībvalstī un kurš saņēmis termiņuzturēšanās atļauju, vai viņa ģimenes loceklim termiņuzturēšanās atļauju var anulēt šā panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4., 6., 8., 9., 11., 14., 15., 16., 17., 18., 20. un 21.punktā minētajos gadījumos vai gadījumos, ja ārzemnieks uzturējies bez pārtraukuma ārpus Eiropas Savienības teritorijas 12 mēnešus, kā arī tad, ja ārzemnieks rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 06.04.2006., 25.01.2007., 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011., 05.12.2013., 09.06.2016., 02.02.2017. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018. Sk. Pārejas noteikumu 46. punktu)

36.pants. (1) Pastāvīgās uzturēšanās atļauju anulē, ja:

- 1) ārzemnieks sniedzis nepatiesas ziņas;
- 2) ārzemnieks ir iekļauts to personu sarakstā, kurām ieceļošana Latvijā ir aizliegta;
- 3) ārzemnieks ar tiesas spriedumu atzīts par vainīgu smaga vai sevišķi smaga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā Latvijā;
- 4) ārzemnieks uzturas ārpus Latvijas Republikas vairāk par 12 mēnešiem nepārtraukti, izņemot gadījumu, kad prombūtne pieteikta Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un tai ir dokumentāri apliecināts attaisnojošs iemesls (no personas neatkarīgi apstākļi vai izglītības iegūšana);
- 5) ārzemnieks izceļo vai izceļojis uz pastāvīgu dzīvi ārvalstī;
- 6) ir pamats uzskatīt, ka nodibinātā adopcija ir fiktīva un dibināta, lai ārzemnieks varētu saņemt uzturēšanās atļauju Latvijā;
- 7) ārzemnieks ir zaudējis bēgļa vai repatrianta statusu vai tas viņam atņemts;
- 8) *(izslēgts ar 26.05.2011. likumu);*
- 9) *(izslēgts ar 26.05.2011. likumu);*
- 10) ārzemnieks ir bēgļa vai repatrianta statusu zaudējušas personas ģimenes loceklis;
- 11) pastāvīgās uzturēšanās atļauja izsniegta saskaņā ar šā likuma 24.panta pirmās daļas 8.punktu un Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa statusu ir bijis pamats atņemt saskaņā ar Pilsonības likumu vai likumu "Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības";
- 12) ārzemniekam piešķirts Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statuss Latvijā;
- 13) ārzemnieks ir ieguvis Latvijas pilsonību;
- 14) ārzemnieks sešu mēnešu laikā no atļaujai noteiktās reģistrēšanas dienas nav iesniedzis dokumentus uzturēšanās atļaujas reģistrēšanai.

(2) Šā panta pirmās daļas 10.punktā minētajā gadījumā pastāvīgās uzturēšanās atļauju var anulēt tikai tad, ja pagājuši ne vairāk kā pieci gadi no tās izsniegšanas dienas.

(3) Ārzemniekam, kurš saņēmis pastāvīgās uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 24.panta pirmās daļas 8.punktu, to var anulēt šā panta pirmās daļas 1., 2., 4., 5., 11., 12., 13. vai 14.punktā minētajos gadījumos.

(4) Ja ārzemniekam anulē uzturēšanās atļauju, pastāvīgās uzturēšanās atļauju anulē arī viņa nepilngadīgajiem bērniem, izņemot gadījumu, kad bērns otrs vecāks ir Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis vai ārzemnieks, kurš saņēmis pastāvīgās uzturēšanās atļauju Latvijā, vai bērns pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmis neatkarīgi no vecāka, kuram anulē pastāvīgās uzturēšanās atļauju, vai viņš ir nodots ārpusģimenes aprūpē. Pastāvīgās uzturēšanās atļauju anulē arī aizbildnībā vai aizgādībā esošai personai, kura saņēmusi atļauju uzturēties Latvijā

Republikā pie minētā ārzemnieka.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 06.04.2006., 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011., 05.12.2013. un 02.02.2017. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

37.pants. (1) Šā likuma 34.panta pirmās daļas 8.punktā, 35.panta 4.punktā un 36.panta pirmās daļas 3.punktā minētajos gadījumos pieņemt lēmumu par atteikumu izsniegt uzturēšanās atļauju vai tās anulēšanu ārzemniekam, kurš ir Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa laulātais, var tikai valsts un sabiedrības drošības interesēs.

(2) Šā panta pirmās daļas nosacījumi piemērojami, ja laulība noslēgta, pirms ārzemnieks izdarījis noziedzīgu nodarījumu, par kuru likumā noteiktajā kārtībā saukts pie kriminālatbildības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

38.pants. (1) Tiesas, Latvijas Republikas valsts un pašvaldību iestādes septiņu dienu laikā informē Pārvaldi, ja to rīcībā ir informācija par šā likuma 34., 35. vai 36.panta pirmajā daļā minētajiem nosacījumiem.

(2) Ministru kabinets ne retāk kā reizi gadā izvērtē šā likuma 23.panta pirmās daļas 3., 28., 29., 30. un 31.punktā paredzēto noteikumu praktiskās īstenošanas gaitu, rezultātus, to ietekmi uz valsts un pašvaldību budžetu un uz valsts parādu, kā arī uz Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības attīstību un iesniedz par to ziņojumu Saeimai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2010. un 08.05.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2014.)

39.pants. (1) Uzaicinātajam ir pienākums triju darbdienu laikā informēt Pārvaldi par to, ka vairs nepastāv vai ir mainījušies apstākļi, pamatojoties uz kuriem ārzemnieks saņēmis termiņuzturēšanās atļauju.

(2) Ārzemniekam ir pienākums triju darbdienu laikā rakstveidā informēt Pārvaldi par izmaiņām uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai sniegtajās ziņās.

(3) Ārzemniekam, kuram ir derīga uzturēšanās atļauja, ir pienākums 30 dienu laikā pēc jauna ceļošanas dokumenta saņemšanas Latvijā (iepriekšējā ceļošanas dokumenta vietā) iesniegt to Pārvaldē jaunas uzturēšanās atļaujas saņemšanai vai ziņu aktualizēšanai ledzīvotāju reģistrā.

(4) Ārzemniekam, kuram ir derīga uzturēšanās atļauja, ir pienākums pēc jauna ceļošanas dokumenta saņemšanas ārpus Latvijas Republikas (iepriekšējā ceļošanas dokumenta vietā) 30 dienu laikā pēc ieceļošanas Latvijā iesniegt to Pārvaldē jaunas uzturēšanās atļaujas saņemšanai vai ziņu aktualizēšanai ledzīvotāju reģistrā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2010. un 05.12.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

39.¹ pants. (1) Ja pieņemts lēmums par termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu ārzemniekam, kuram citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta termiņuzturēšanās atļauja kā pētniekam vai uzņēmuma ietvaros pārceltam darbiniekam, Pārvalde par šo lēmumu informē to Eiropas Savienības dalībvalsti, kas izsniegusi iepriekšējo termiņuzturēšanās atļauju.

(2) Ja ārzemniekam, kurš Latvijā uzturas kā pētnieks vai uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks, anulē termiņuzturēšanās atļauju un Pārvaldes rīcībā ir informācija, ka šim ārzemniekam kā pētniekam vai uzņēmuma ietvaros pārceltam darbiniekam ir izsniegta termiņuzturēšanās atļauja citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Pārvalde par šo lēmumu informē attiecīgo Eiropas Savienības dalībvalsti.

(02.02.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

40.pants. (1) Uzaicinātajam vai ārzemniekam, kuram saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem nav nepieciešams izsaukums uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, ir tiesības apstrīdēt lēmumu par uzturēšanās atļaujas izsniegšanas vai reģistrēšanas atteikumu vai uzturēšanās atļaujas anulēšanu Pārvaldes priekšniekam 30 dienu laikā pēc šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(2) Pārvaldes priekšnieka lēmumu par uzturēšanās atļaujas izsniegšanas vai reģistrēšanas atteikumu vai uzturēšanās atļaujas anulēšanu šā panta pirmajā daļā minētajām personām likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības pārsūdzēt tiesā.

(3) Pieteikuma iesniegšana tiesā nerada ārzemniekam, kuram atteikts izsniegt vai reģistrēt uzturēšanās atļauju vai uzturēšanās atļauja anulēta, tiesības uzturēties Latvijā Republikā, izņemot šā panta ceturtajā daļā noteiktos gadījumus.

(4) Ārzemniekam, kuram atteikts izsniegt vai reģistrēt uzturēšanās atļauju vai uzturēšanās atļauja anulēta, ir tiesības uzturēties Latvijas Republikā visu lēmuma apstrīdēšanas vai pārsūdzēšanas termiņu, ja uzturēšanās atļaujas atteikums vai uzturēšanās atļaujas anulēšana nav pamatota ar šā likuma 34.panta pirmās daļas 13.punktu, 35.panta pirmās daļas 6.punktu vai ar viņa iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā aizliegta saskaņā ar šā likuma 61.panta pirmo vai otro daļu, un viņam atteikta vai anulēta:

1) pastāvīgās uzturēšanās atļauja, kas pieprasīta saskaņā ar šā likuma 24.panta pirmās daļas 1., 2. vai 8.punktu;

2) termiņuzturēšanās atļauja, kas pieprasīta saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 25.punktu, 25.panta pirmās daļas 2.punktu vai 26.panta pirmās daļas 2.punktu.

(5) Ja ārzemnieks uzturas Latvijas Republikā ar uzturēšanās atļauju un ir pieņemts lēmums par uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai iesniegto dokumentu izskatīšanas termiņa pagarināšanu, viņam ir tiesības uzturēties Latvijas Republikā līdz dienai, kad tiek izsniegts uzturēšanās tiesības apliecinošs dokuments saskaņā ar pieņemto lēmumu par uzturēšanās atļaujas piešķiršanu vai reģistrēšanu, vai līdz dienai, kad ārzemniekam jāizceļo no Latvijas Republikas saskaņā ar lēmumu par uzturēšanās atļaujas anulēšanu vai lēmumu par atteikumu piešķirt uzturēšanās atļauju.

(5¹) Ja ārzemnieks turpina uzturēties Latvijas Republikā šā panta ceturtajā vai piektajā daļā paredzētajā gadījumā, viņam saglabā tiesības uz nodarbinātību tādā apjomā, kādā tās bija piešķirtas, izsniedzot to uzturēšanās atļauju, par kuru pieņemtais lēmums ir apstrīdēts vai pārsūdzēts vai attiecībā uz kuru ir pieņemts lēmums par iesniegto dokumentu izskatīšanas termiņa pagarināšanu. Šādā gadījumā informāciju par ārzemnieka tiesībām uz nodarbinātību iekļauj lēmumā, ko ārzemnieks apstrīdējis vai pārsūdzējis, vai lēmumā par dokumentu izskatīšanas termiņa pagarināšanu.

(6) Lēmuma par uzturēšanās atļaujas anulēšanu apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur tā darbību. Lēmums par uzturēšanās atļaujas anulēšanu izpildāms nekavējoties pēc tā spēkā stāšanās.

(7) Ja ārzemnieks, kuram ir derīga Latvijas Republikā izsniegta Eiropas Savienības zilā karte un kurš vēlas mainīt darba devēju vai kuram ir derīga citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta Eiropas Savienības zilā karte, iesniedzis dokumentus Eiropas Savienības zilās kartes pieprasīšanai Latvijas Republikā, attiecīgajam ārzemniekam un viņa ģimenes locekļiem ir tiesības uzturēties Latvijas Republikā līdz dienai, kad tiek pieņemts lēmums par Eiropas Savienības zilās kartes vai uzturēšanās atļaujas piešķiršanu vai lēmums par atteikumu piešķirt Eiropas Savienības zilo karti vai uzturēšanās atļauju.

(24.11.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011., 05.12.2013., 02.02.2017. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

V nodaļa Izraidīšana

(Nodaļa 26.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

41.pants. (1) Ja konstatēta ārzemnieka nelikumīga uzturēšanās Latvijas Republikā, viņam izdod izbraukšanas rīkojumu, izņemot šā likuma 42.pantā noteiktos gadījumus.

(2) Izbraukšanas rīkojumu izdod Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona šādos gadījumos:

1) ārzemnieka nelikumīgu uzturēšanos Latvijas Republikā konstatē Pārvaldes amatpersona;

2) ārzemnieka nelikumīgu uzturēšanos Latvijas Republikā konstatē Valsts robežsardzes amatpersona un pastāv kāds no šādiem apstākļiem:

a) ārzemniekam ir bijusi izsniegta uzturēšanās atļauja Latvijas Republikā,

b) ārzemnieks uzturas Latvijas Republikā ilgāk par vienu gadu,

c) Latvijas Republikā likumīgi uzturas ārzemnieka laulātais vai radnieks līdz otrajai pakāpei taisnā līnijā,

d) ārzemnieks ir bijis Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis,

e) ir pieņemts lēmums par atteikumu piešķirt ārzemniekam bēgļa vai alternatīvo statusu Latvijas Republikā, lēmums par iesnieguma par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu atstāšanu bez izskatīšanas, lēmums par iesnieguma par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu izskatīšanas pārtraukšanu vai lēmums par atteikumu atsākt iesnieguma par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu izskatīšanu,

f) ārzemniekam šajā likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības pieprasīt uzturēšanās atļauju,

g) ārzemnieks ir izcietis sodu par Latvijas Republikā izdarītu noziedzīgu nodarījumu, izņemot noziedzīgu nodarījumu, kas saistīts ar valsts robežas nelikumīgu šķērsošanu, personas nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežai vai nelikumīgu uzturēšanos valstī.

(3) Ja ārzemnieka nelikumīgu uzturēšanos Latvijas Republikā konstatē Valsts robežsardzes amatpersona, izbraukšanas rīkojumu izdod Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona, izņemot šā panta otrās daļas 2.punktā noteiktos gadījumus.

(4) Ja ārzemnieka nelikumīga uzturēšanās Latvijas Republikā konstatēta tad, kad viņš izceļo, šķērsojot ārējo robežu, un nav iespējams izdot izbraukšanas rīkojumu līdz starptautiska reisa transporta atiešanai, Valsts robežsardzes amatpersona informē ārzemnieku par to, ka attiecībā uz viņu tiks izdots izbraukšanas rīkojums, kuram var tikt pievienots lēmums par iekļaušanu sarakstā un lēmums par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā. Šajā gadījumā Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona, vai Pārvaldes priekšnieks, vai viņa pilnvarota amatpersona 10 dienu laikā no ārzemnieka izceļošanas dienas atbilstoši šā likuma 41.panta otrajā un trešajā daļā noteiktajai kompetencei izdod izbraukšanas rīkojumu un tas stājas spēkā tā izdošanas dienā. Izbraukšanas rīkojumu ārzemniekam nosūta uz viņa norādīto adresi, izskaidrojot viņam valodā, kuru ārzemnieks saprot vai kura viņam pamatoti būtu jāsaprot, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus, izbraukšanas rīkojuma, tajā ietvertā lēmuma par iekļaušanu sarakstā un lēmuma par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā būtību un apstrīdēšanas kārtību.

(5) Ja, izdodot izbraukšanas rīkojumu, konstatēts, ka ārzemnieks ieceļojis, pārkāpjot ieceļošanas nosacījumus Latvijas Republikā, un attiecībā uz viņu nav pastāvējuši apstākļi, kas ļāva viņam uzturēties Latvijas Republikā, izbraukšanas rīkojumā norāda ziņas par ārzemnieku, pārkāpuma būtību, lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, izbraukšanas rīkojuma apstrīdēšanas kārtību, tā sastādīšanas vietu un datumu, rīkojumu izdevušās amatpersonas amatu, vārdu un uzvārdu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.12.2013. un 02.02.2017. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

42.pants. Izbraukšanas rīkojumu neizdod vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu nepieņem, ja:

1) ārzemniekam ir derīga citas Eiropas Savienības dalībvalsts uzturēšanās atļauja vai cits dokuments, kas dod viņam tiesības tur uzturēties, un ārzemnieks nekavējoties dodas uz attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts teritoriju;

2) ārzemnieku uzņem atpakaļ cita Eiropas Savienības dalībvalsts saskaņā ar starptautiska līguma nosacījumiem, kas Latvijas Republikai kļuvuši saistoši laikā līdz 2009.gada 13.janvārim;

3) Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona humānu apsvērumu dēļ pieņem lēmumu atļaut ārzemniekam noteiktu laiku, bet ne ilgāk kā gadu uzturēties Latvijas Republikā;

4) saskaņā ar šā likuma 18.pantu ir pieņemts lēmums par atteikumu ārzemniekam ieceļot Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijā;

5) pierobežā konstatēto ārzemnieku, kurš nelikumīgi šķērsojis ārējo robežu un attiecībā uz kuru nav pastāvējuši apstākļi, kas ļāva viņam uzturēties Latvijas Republikā, uzņem atpakaļ trešā valsts saskaņā ar Latvijas Republikas noslēgto līgumu vai vienošanos nosacījumiem;

6) ārzemniekam ar tiesas spriedumu ir piespriests papildsods — izraidīšana no Latvijas Republikas;

7) atbilstoši starptautiskajai sadarbībai krimināltiesiskajā jomā ārzemnieks ir pakļauts atpakaļnosūtīšanas vai izdošanas procesam.

43.pants. (1) Izbraukšanas rīkojumā uzliktā pienākuma izpildei nosaka termiņu no septiņām līdz 30 dienām. Ārzemniekam ir tiesības izpildīt šo pienākumu agrāk, nekā noteikts izbraukšanas rīkojumā.

(2) Amatpersonai, kas izdevusi izbraukšanas rīkojumu, pēc ārzemnieka lūguma ir tiesības pagarināt šā panta pirmajā daļā noteikto termiņu uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu. Lemjot par noteiktā termiņa pagarināšanu, ņem vērā katra konkrētā gadījuma apstākļus, jo īpaši ārzemnieka uzturēšanās ilgumu, ģimenes vai sociālās saites, to, vai ārzemniekam ir nepilngadīgs bērns, kas apmeklē izglītības iestādi Latvijas Republikā. Par termiņa pagarināšanu ārzemnieku informē rakstveidā.

(3) Ja, pieprasot uzturēšanās atļauju, ārzemnieks ir sniedzis nepatiesas ziņas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšana ir nepārprotami nepamatota, termiņu, kādā ārzemniekam jāizpilda izbraukšanas rīkojums, var noteikt īsāku par septiņām dienām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.12.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

44.pants. (1) Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona vai Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona izbraukšanas rīkojumā ir tiesīga ietvert lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, ievērojot šā likuma 61.panta ceturtais vai piektās daļas noteikumus.

(2) Izbraukšanas rīkojumā neietver lēmumu par iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, ja ārzemnieks saskaņā ar attiecīgo jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem ir atzīts par cilvēku tirdzniecības upuri vai bijis iesaistīts nelegālās imigrācijas veicināšanā un ir sadarbojies ar attiecīgajām valsts iestādēm. Minētais nosacījums neattiecas uz ārzemnieku, kurš saskaņā ar kompetentās iestādes atzinumu apdraud valsts drošību, sabiedrisko kārtību vai drošību.

(3) Iestāde, kas izdevusi izbraukšanas rīkojumu, tajā ietverto lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā var atcelt vai tajā noteikto ieceļošanas aizlieguma termiņu saīsināt, ja ārzemnieks var pierādīt, ka ir pilnībā izpildījis izbraukšanas rīkojumu.

45.pants. (1) Ārzemniekam, attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par piespiedu izraidīšanu vai izdots izbraukšanas rīkojums, ir tiesības pieteikties uz atbalstu, ko sniedz starptautiskās organizācijas, biedrības vai nodibinājumi, lai viņš brīvprātīgi atgrieztos mītnes zemē (turpmāk — brīvprātīgas atgriešanās programma).

(2) Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona vai Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona ir tiesīga atcelt lēmumu par piespiedu izraidīšanu, ja ārzemnieks, attiecībā uz kuru pieņemts lēmums, pieteicies uz brīvprātīgas atgriešanās programmu un attiecīgā starptautiskā organizācija, biedrība vai nodibinājums par to informējis lēmuma izdevēju iestādi. Atceļot lēmumu par piespiedu izraidīšanu, ārzemniekam izdod izbraukšanas rīkojumu.

(3) Šā panta otrās daļas noteikumu nepiemēro, ja pastāv kāds no šādiem gadījumiem:

- 1) ārzemnieks saskaņā ar kompetentās iestādes atzinumu apdraud valsts drošību, sabiedrisko kārtību vai drošību;
- 2) ārzemnieks jau iepriekš izmantojis brīvprātīgas atgriešanās programmu.

46.pants. (1) Ja ārzemnieka uzturēšanās Latvijas Republikā ir nelikumīga, Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona vai Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona atbilstoši šā likuma 41.panta otrajā un trešajā daļā noteiktajai kompetencei pieņem lēmumu par piespiedu izraidīšanu, ja pastāv šā likuma 51.panta otrajā daļā minētie apstākļi.

(2) Ja ārzemniekam bijis izdots izbraukšanas rīkojums, bet šā likuma 51.panta otrajā daļā minētos apstākļus konstatē pēc izbraukšanas rīkojuma izdošanas, iestādes amatpersona, kas izdevusi izbraukšanas rīkojumu, pieņem lēmumu par ārzemnieka piespiedu izraidīšanu.

(3) Pieņemot lēmumu par piespiedu izraidīšanu, amatpersona šajā lēmumā ietver lēmumu par iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā un nosaka ieceļošanas aizlieguma termiņu saskaņā ar šā likuma 61.panta ceturto vai piekto daļu. Amatpersona lēmumā par piespiedu izraidīšanu var ietvert lēmumu par iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, ja lēmums par piespiedu izraidīšanu pieņemts attiecībā uz nepilngadīgu ārzemnieku.

(4) Ja, pieņemot lēmumu par piespiedu izraidīšanu, tiek konstatēts, ka ārzemnieks ieceļojis, pārkāpjot ieceļošanas nosacījumus Latvijas Republikā un attiecībā uz viņu nav pastāvējuši apstākļi, kas ļāva viņam uzturēties Latvijas Republikā, lēmumā par piespiedu izraidīšanu norāda ziņas par ārzemnieku, pārkāpuma būtību, lēmumu par

ārzemnieka iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, lēmuma par piespiedu izraidīšanu apstrīdēšanas kārtību, tā sastādīšanas vietu un datumu, lēmumu par piespiedu izraidīšanu pieņēmušās amatpersonas amatu, vārdu un uzvārdu.

(5) Ja iekšlietu ministrs vai ārlietu ministrs, pamatojoties uz šā likuma 61.panta pirmo vai otro daļu, pieņēmis lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā un ārzemnieks atrodas Latvijas Republikā, Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona astoņu dienu laikā no dienas, kad konstatēts fakts, ka ārzemnieks atrodas Latvijas Republikā, pieņem lēmumu par ārzemnieka piespiedu izraidīšanu.

47.pants. Ārzemnieku neizraida, ja izraidīšana ir pretrunā ar Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām.
(05.12.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

48.pants. (1) Pārvaldes vai Valsts robežsardzes amatpersona iepazīstina ārzemnieku valodā, kuru viņš saprot vai kura viņam pamatoti būtu jāsaprot, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus, ar izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu, ar tajos ietverto lēmumu par iekļaušanu sarakstā un ar lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, izskaidrojot to būtību un apstrīdēšanas kārtību, kā arī informējot par ārzemnieka tiesībām uz juridisko palīdzību. Iepazīstinot ārzemnieku, kurš ticis nelikumīgi nodarbināts Latvijas Republikā, ar izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu, viņu informē par tiesībām iesniegt prasību pret darba devēju un panākt, lai tiek izpildīts spriedums par darba devēja neizmaksāto darba samaksu, kā arī par prasības iesniegšanas un atalgojuma atgūšanas procedūru un iespēju pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta septīto daļu.

(2) Pēc ārzemnieka pieprasījuma iestāde, kas izdevusi attiecīgo administratīvo aktu, nodrošina izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu galveno sastāvdaļu (faktu konstatējums, administratīvā akta pamatojums, adresātam uzliktais tiesiskais pienākums, norāde, kur un kādā termiņā šo administratīvo aktu var apstrīdēt vai pārsūdzēt) tulkojumu. Attiecīgā iestāde nodrošina mutvārdu vai rakstveida tulkojumu ārzemniekam valodā, kuru viņš saprot vai kura viņam pamatoti būtu jāsaprot, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus.

(3) Iestāde, pieņemot lēmumu par piespiedu izraidīšanu, nekavējoties par to paziņo tiesībsargam.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.12.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

49.pants. Pārvaldes vai Valsts robežsardzes priekšnieks var atcelt vai apturēt savas iestādes amatpersonas izdotā izbraukšanas rīkojuma vai pieņemtā lēmuma par piespiedu izraidīšanu un tajā ietverto lēmumu par iekļaušanu sarakstā un ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā darbību, ja ir mainījušies apstākļi, kas bija par pamatu attiecīga administratīvā akta izdošanai, to skaitā ir konstatēti apstākļi, kas minēti šā likuma 47.pantā, vai humānu apsvērumu dēļ.

50.pants. (1) Ārzemniekam ir tiesības septiņu dienu laikā pēc tam, kad stājies spēkā izbraukšanas rīkojums vai lēmums par piespiedu izraidīšanu un tajos ietvertais lēmums par iekļaušanu sarakstā un lēmums par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, tos apstrīdēt padotības kārtībā augstākā iestādē. Ārzemnieku iepazīstina ar pieņemto lēmumu par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu valodā, kuru viņš saprot vai kura viņam pamatoti būtu jāsaprot, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus, izskaidro viņam pieņemtā lēmuma būtību un pārsūdzēšanas kārtību, kā arī informē viņu par tiesībām uz juridisko palīdzību.

(2) (Izslēgta ar 05.12.2013. likumu)

(3) (Izslēgta ar 05.12.2013. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.12.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

50.¹ pants. (1) Augstākas iestādes lēmumu par izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu un tajos ietverto lēmumu par iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā septiņu dienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur minēto lēmumu darbību.

(2) Administratīvajā rajona tiesas spriedumu var pārsūdzēt, iesniedzot kasācijas sūdzību Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentam.

(05.12.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2016.)

50.² pants. (1) Ārzemniekam tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā noteiktajā gadījumā un apjomā ir, ja:

- 1) viņam nepietiek līdzekļu, viņš uzturas Latvijā un attiecībā uz viņu izdotā izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu izpilde tiek apturēta;
- 2) viņš šajā likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā aizturēts un uzturas Latvijā speciāli iekārtotās telpās vai izmitināšanas centrā.

(2) Šā panta pirmās daļas 1.punktā minētajā gadījumā ārzemnieks lēmuma par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu pārsūdzēšanas termiņā iesniedz iestādei, kas pieņēma lēmumu par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu, aizpildītu iesniegumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumu un ienākumiem. Minētā iesnieguma veidlapas paraugu nosaka Ministru kabinets.

(3) Iestāde, kas pieņēma lēmumu par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu, saņemot iesniegumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumu un ienākumiem, nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darba dienā pārsūta to iestādei, kas ir atbildīga par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu. Iesniegumam pievienojamas lēmuma par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu kopijas.

(4) Iesnieguma par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumu un ienākumiem iesniegšana iestādei, kas pieņēma lēmumu par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu, aptur tā pārsūdzēšanas termiņu līdz dienai, kad ārzemniekam, pamatojoties uz lēmumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu, ir sniegta pirmā juridiskā konsultācija vai ir pieņemts lēmums par atteikumu piešķirt valsts nodrošināto juridisko palīdzību.

(5) Ja ārzemnieks šā panta pirmās daļas 2.punktā minētajā gadījumā vēlas saņemt valsts nodrošināto juridisko palīdzību, Valsts robežsardze nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darba dienā pēc tam, kad pieņemts lēmums par apstrīdēto lēmumu par piespiedu izraidīšanu, uzaicina juridiskās palīdzības sniedzēju no saraksta, ko sagatavojusi iestāde, kas ir atbildīga par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu.

(6) Šā panta pirmās daļas 2.punktā minētajā gadījumā juridiskās palīdzības sniedzējam par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu maksā iestāde, kas ir atbildīga par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu, atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības veidus, apjomu, samaksas apmēru un ar juridiskās palīdzības sniegšanu saistītos atlīdzināmos izdevumus, to apmēru un izmaksas kārtību.

(7) Ja Pārvaldes vai Valsts robežsardzes rīcībā ir informācija, ka ārzemnieks, kuram piešķirta valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība, izceļojis no Latvijas Republikas, tās nekavējoties informē par to iestādi, kas ir atbildīga par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu.

(Pants stājas spēkā 07.09.2011. Sk. Pārejas noteikumu 21.punktu)

50.³ pants. (1) Valsts robežsardze organizē un veic ārzemnieku piespiedu izraidīšanu.

(2) Ārzemnieku piespiedu izraidīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(3) Kārtību, kādā Latvijas Republika saņem un sniedz palīdzību Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma dalībvalstīm piespiedu izraidīšanā, izmantojot gaisa telpu, palīdzības apjomu, kā arī kārtību, kādā organizējami kopīgi lidojumi starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma dalībvalstīm, nosaka Ministru kabinets.

50.⁴ pants. Termiņu ieceļošanas aizliegumam Šengenas teritorijā skaita saskaņā ar šā likuma 63.panta ceturto daļu.

50.⁵ pants. (1) Ja ārzemniekam, kuram izdots izbraukšanas rīkojums vai attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par piespiedu izraidīšanu, nav derīga ceļošanas dokumenta un to nav iespējams iegūt ar diplomātisko vai konsulāro dienestu starpniecību, viņam izsniedz izceļošanas dokumentu.

(2) Izceļošanas dokumenta izsniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

50.⁶ pants. (1) Ja Pārvalde vai Valsts robežsardze konstatējusi, ka attiecībā uz ārzemnieku ir spēkā citas Eiropas Savienības dalībvalsts pieņemts izbraukšanas rīkojums vai lēmums par piespiedu izraidīšanu, Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona vai Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona, izvērtējusi lietas apstākļus un sazinājusies ar šo Eiropas Savienības dalībvalsti, ir tiesīga pieņemt lēmumu par attiecīgā izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu atzīšanu šādos gadījumos:

1) citas Eiropas Savienības dalībvalsts izbraukšanas rīkojums vai lēmums par piespiedu izraidīšanu pamatots ar nopietniem draudiem valsts drošībai, sabiedriskajai kārtībai vai drošībai, un ārzemnieks attiecīgajā Eiropas Savienības dalībvalstī ir notiesāts par nodarījumu, par kuru paredzēts sods — brīvības atņemšana vismaz uz vienu gadu;

2) citas Eiropas Savienības dalībvalsts izbraukšanas rīkojums vai lēmums par piespiedu izraidīšanu pamatots ar nopietniem draudiem valsts drošībai, sabiedriskajai kārtībai vai drošībai, un ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, vai ir konkrēti pierādījumi par viņa nodomu šādu nodarījumu izdarīt kādas Eiropas Savienības dalībvalsts teritorijā;

3) citas Eiropas Savienības dalībvalsts izbraukšanas rīkojums vai lēmums par piespiedu izraidīšanu pamatots ar tādu normatīvo aktu neievērošanu, kuri nosaka ārzemnieku iecelšanu vai uzturēšanos.

(2) Ja Valsts robežsardzes rīcībā ir informācija, ka ārzemnieks, attiecībā uz kuru ir spēkā citas Eiropas Savienības dalībvalsts pieņemts izbraukšanas rīkojums, nolūkā izpildīt izbraukšanas rīkojumu plāno šķērsot Latvijas Republikas teritoriju tranzītā, Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona, izvērtējusi lietas apstākļus, ir tiesīga pieņemt lēmumu par minētā izbraukšanas rīkojuma atzīšanu.

(3) Lēmumu par citas Eiropas Savienības dalībvalsts izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu atzīšanu ārzemniekam ir tiesības pārsūdzēt, iesniedzot attiecīgu pieteikumu tiesā. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur lēmuma darbību.

(4) Par atzīta citas Eiropas Savienības dalībvalsts izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu izpildi Valsts robežsardze informē to Eiropas Savienības dalībvalsti, kura pieņēmusi izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu.

50.⁷ pants. (1) Piespiedu izraidīšanas procesu novēro tiesībsargs.

(2) Piespiedu izraidīšanas procesa novērošanā ietilpst:

1) piespiedu izraidīšanai pakļauto aizturēto ārzemnieku apmeklēšana izmitināšanas vietā, lai novērtētu izmitināšanas un uzturēšanas apstākļus, arī medicīniskās palīdzības nodrošināšanu un citu vajadzību apmierināšanu;

2) ārzemnieka iztaujāšana, lai noskaidrotu viņa informētību par piespiedu izraidīšanas procesa gaitu, viņa tiesībām un to īstenošanas iespēju;

3) aizturēšanas brīdī izņemto aizturētās personas personīgo mantu atdošanas, transportēšanas no aizturēto personu izmitināšanas centra līdz izceļošanas punktam, bagāžas nodošanas un reģistrēšanas novērošana, kā arī dalība piespiedu izraidīšanas procesa faktiskajā īstenošanā, lai novērtētu izraidāmā ārzemnieka cilvēktiesību ievērošanu.

(3) Tiesībsargs ir tiesīgs iesaistīt piespiedu izraidīšanas procesa novērošanā biedrības vai nodibinājumus, kuru darbības mērķis ir saistīts ar šā procesa novērošanu. Iesaistot biedrības vai nodibinājumus piespiedu izraidīšanas procesa novērošanā, tiesībsargs izvērtē biedrības vai nodibinājuma kompetenci attiecīgās darbības veikšanā un vienojas par šā panta otrajā daļā minēto piespiedu izraidīšanas procesa posmu, kuru biedrība vai nodibinājums ir pilnvarots novērot. Tiesībsargs var iesaistīt katra šā panta otrajā daļā minētā piespiedu izraidīšanas procesa posma novērošanā vienu biedrību vai nodibinājumu. Tiesībsargs nevar iesaistīt piespiedu izraidīšanas procesa novērošanā biedrību vai nodibinājumu, kas pārkāpis šā panta ceturtajā daļā minēto nosacījumu. Tiesībsargs informē Valsts robežsardzi par biedrībām vai nodibinājumiem, kas ir pilnvaroti attiecīgo piespiedu izraidīšanas procesa posmu novērot.

(4) Tiesībsarga, kā arī piespiedu izraidīšanas procesa novērošanā iesaistīto biedrību un nodibinājumu pārstāvjiem (turpmāk — Novērotājs) piespiedu izraidīšanas procesa novērošanas gaitā ir aizliegts traucēt piespiedu izraidīšanas procesu.

(5) Ja Novērotāja rīcībā ir informācija par apstākļiem, kas var ietekmēt piespiedu izraidīšanas procesa organizēšanu vai īstenošanu, kā arī apdraudēt personu drošību vai veselību, Novērotājs par to informē Valsts robežsardzes amatpersonas.

(6) Novērotājam ir tiesības:

1) iegūt no attiecīgas valsts iestādes, kas ir iesaistīta ārzemnieku piespiedu izraidīšanas procesā, informāciju par ārzemnieka atgriešanās procesa organizēšanu un veiktajiem pasākumiem;

2) pieaicināt speciālistus (piemēram, juristus, ārstniecības personas, tulkus) piespiedu izraidīšanai pakļautajam ārzemniekam nepieciešamo konsultāciju sniegšanai;

3) organizēt palīdzību sadzīves apstākļu uzlabošanai, garīdznieka aprūpi, kā arī cita atbalsta sniegšanu.

(7) Novērotājs, veicot šā panta sestajā daļā minētos pasākumus, par plānotajām darbībām nekavējoties rakstveidā informē Valsts robežsardzes amatpersonu, kura īsteno attiecīgā ārzemnieka piespiedu izraidīšanas procesu.

(8) Pēc tam, kad piespiedu izraidīšanas procesa novērošana pabeigta, Novērotājs sagatavo ziņojumu par konstatētajiem trūkumiem un rekomendācijas piespiedu izraidīšanas procesa pilnveidošanai. Tiesībsargs apkopoto ziņojumu par konstatētajiem trūkumiem un apkopotās rekomendācijas piespiedu izraidīšanas procesa pilnveidošanai iesniedz Iekšlietu ministrijai izvērtēšanai.

50.⁸ pants. (1) Pārvalde un Valsts robežsardze, konstatējot nepilngadīgu ārzemnieku, kurš ir bez vecāka vai viņa likumiskā pārstāvja pavadības un kura uzturēšanās Latvijā ir nelikumīga, nekavējoties informē Valsts policiju un bāriņtiesu un rīkojas tā, lai nodrošinātu bērna tiesības un intereses visā izraidīšanas procesā saskaņā ar bērnu tiesību aizsardzību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem.

(2) Izraidīšanas procedūras laikā nepilngadīgu ārzemnieku, kurš ir bez vecāka vai viņa likumiskā pārstāvja pavadības, personiskajās un mantiskajās attiecībās pārstāv bāriņtiesa vai tās iecelts aizbildnis, vai bērnu aprūpes iestādes vadītājs.

(3) Ja nepilngadīgam ārzemniekam, kurš ir bez vecāka vai viņa likumiskā pārstāvja pavadības, noskaidrota identitāte un pilsonība vai mītnes valsts, Valsts robežsardze ar Konsulārā departamenta starpniecību sazinās ar attiecīgās valsts diplomātisko vai konsulāro pārstāvniecību, attiecīgajām kompetentajām iestādēm vai nevalstiskajām organizācijām, kuras uzrauga bērnu tiesību ievērošanu šajā valstī, un veic citus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu izpildi un nepilngadīga ārzemnieka, kurš ir bez vecāka vai viņa likumiskā pārstāvja pavadības, nodošanu ģimenes loceklim, vecāku likumiskajam pārstāvim, pārstāvim, kas uzrauga bērnu tiesību ievērošanu šajā valstī, vai iestādes pārstāvim, kas nodrošina bērna ievietošanu piemērotā uzņemšanas iestādē.

VI nodaļa Piespiedu izraidīšana

(Nodaļa izslēgta ar 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

46.pants. *(Izslēgts ar 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)*

47.pants. *(Izslēgts ar 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)*

47.¹ pants. *(Izslēgts ar 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)*

48.pants. *(Izslēgts ar 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)*

48.¹ pants. *(Izslēgts ar 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)*

48.² pants. *(Izslēgts ar 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)*

49.pants. *(Izslēgts ar 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)*

50.pants. *(Izslēgts ar 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)*

VII nodaļa Aizturēšana

(Nodaļas nosaukums 21.06.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

51.pants. (1) Valsts robežsardzes amatpersonai ir tiesības aizturēt ārzemnieku, izņemot nepilngadīgu ārzemnieku, kurš nav sasniedzis 14 gadu vecumu, ja:

1) uz viņu attiecas izraidīšanas procedūra saskaņā ar šā likuma 41., 46. vai 50.⁶ pantu;

2) viņš pakļauts atpakaļnodošanai trešajai valstij vai citai Eiropas Savienības dalībvalstij saskaņā ar līgumu vai vienošanos, kas paredz tādu personu atpakaļuzņemšanu, kuras attiecīgās valsts teritorijā uzturas nelikumīgi.

(2) Valsts robežsardzes amatpersona ir tiesīga pieņemt lēmumu par ārzemnieka aizturēšanu, ja ir pamats uzskatīt, ka viņš izvairīsies no izraidīšanas procedūras vai traucēs tās sagatavošanu vai pastāv ārzemnieka bēgšanas iespējamība, un to pamato kāds no šādiem apstākļiem:

1) ārzemnieks slēpj savu identitāti, sniedz nepatiesas ziņas vai citādi atsakās sadarboties;

2) ārzemnieks šķērsojis ārējo robežu, izvairoties no robežpārbaudēm, kā arī izmantojis viltotu ceļošanas dokumentu, viltotu vīzu vai uzturēšanās atļauju;

3) ārzemnieks nevar norādīt vietu, kur viņš uzturēsies līdz attiecīgās izraidīšanas procedūras beigām, un iesniegt dzīvokļa vai mājas īpašnieka rakstveida apliecinājumu par apņemšanos nodrošināt viņa izmitināšanu vai nevar uzrādīt naudas summu, ar ko pietiek viesnīcas rezervēšanai līdz viņa izraidīšanai;

4) kompetenta valsts vai ārvalsts iestāde sniegusi informāciju, kas ir par pamatu tam, lai uzskatītu, ka ārzemnieks apdraud valsts drošību, sabiedrisko kārtību vai drošību;

5) ārzemnieks ir iesaistīts nelegālās imigrācijas veicināšanā;

6) ārzemnieks ir notiesāts par Latvijas Republikā izdarītu noziedzīgu nodarījumu, par ko paredzētais sods ir saistīts ar brīvības atņemšanu vismaz uz vienu gadu;

7) ārzemnieks iepriekš izvairījies no izraidīšanas procedūras Latvijā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī;

8) ārzemnieks nepamatoti nav izpildījis izbraukšanas rīkojumu;

9) ārzemnieks nepamatoti nav ievērojis noteikto pienākumu reģistrēties attiecīgajā Valsts robežsardzes struktūrvienībā;

10) ārzemnieks iepriekš patvaļīgi atstājis aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centru vai aizturēšanas telpas;

11) ārzemnieks ieceļojis Latvijā, neievērojot lēmumu par iekļaušanu sarakstā vai lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā.

(3) Valsts robežsardzes amatpersona, izlemjot jautājumu par ārzemnieka aizturēšanu, humānu apsvērumu dēļ var pieņemt lēmumu piemērot vienu no šādiem aizturēšanai alternatīviem līdzekļiem:

1) regulāra reģistrēšanās noteiktajā Valsts robežsardzes struktūrvienībā;

2) ceļošanas dokumenta un citu ārzemnieka rīcībā esošo personu apliecinošu dokumentu nodošana Valsts robežsardzes amatpersonai.

(4) Valsts robežsardzes amatpersona lēmumā par šā panta trešajā daļā minēto pienākumu uzlikšanu norāda ziņas par ārzemnieku, viņam noteikto pienākumu un tā izpildes nosacījumus, kā arī pievieno lēmumam ārzemnieka fotoattēlu.

(5) Valsts robežsardzes amatpersona aiztur ārzemnieku, lai:

1) veiktu viņa piespiedu izraidīšanu. Ja ārzemniekam ar tiesas spriedumu piespriests papildsods — izraidīšana no Latvijas Republikas —, viņu aizturēt ir tiesības pēc tiesas sprieduma pasludināšanas, ja konkrētajā gadījumā ārzemniekam nav piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums;

2) nodrošinātu izraidīšanas procedūru, kas paredzēta šā likuma 46.panta piektajā daļā.

(26.05.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.12.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

52.pants. (1) Valsts robežsardzes vai Valsts policijas amatpersona, aizturot ārzemnieku, sastāda aizturēšanas protokolu.

(2) Aizturēšanas protokolā norāda tā sastādīšanas laiku, vietu, protokola sastādītāja amatu, vārdu un uzvārdu, ziņas par aizturēto, aizturēšanas laiku un motīvus. Protokolu paraksta amatpersona, kura to sastādījusi, un aizturētais. Ja aizturētais atsakās parakstīt protokolu, to norāda protokolā.

53.pants. Valsts policijas amatpersonai šā likuma 51.pantā minētajos gadījumos ir tiesības aizturēt ārzemnieku uz trim stundām līdz nodošanai Valsts robežsardzei.

54.pants. (1) Valsts robežsardzes amatpersonai šā likuma 51.pantā minētajos gadījumos ir tiesības aizturēt ārzemnieku līdz 10 diennaktīm. Ārzemniekam lēmumu par aizturēšanu ir tiesības pārsūdzēt tiesā. Pieteikuma iesniegšana tiesai neaptur lēmuma darbību.

(2) Aizturēt ārzemnieku ilgāk par 10 diennaktīm Valsts robežsardzes amatpersonai ir tiesības tikai ar rajona (pilsētas) tiesas (atbilstoši aizturētā ārzemnieka faktiskajai atrašanās vietai) tiesneša (turpmāk — tiesnesis) lēmumu. Pamatojoties uz Valsts robežsardzes amatpersonas iesniegumu, tiesnesis pieņem lēmumu par ārzemnieka aizturēšanu uz laiku līdz diviem mēnešiem vai par aizturēšanas atteikumu.

(3) Ja tiesneša lēmumā norādītajā termiņā ārzemnieku nav bijis iespējams izraidīt, tiesnesis, pamatojoties uz Valsts robežsardzes amatpersonas iesniegumu, pieņem lēmumu par aizturēšanas termiņa pagarināšanu uz laiku līdz diviem mēnešiem vai par atteikumu pagarināt aizturēšanas termiņu.

(4) Valsts robežsardzes amatpersona iesniegumu par aizturēšanas termiņa pagarināšanu var iesniegt tiesai atkārtoti, taču kopējais aizturēšanas termiņš nedrīkst pārsniegt sešus mēnešus, izņemot šā panta septītajā daļā noteikto gadījumu.

(5) *(Izslēgta ar 26.05.2011. likumu)*

(6) Par tāda nepilngadīga ārzemnieka aizturēšanu, kurš ir vecumā no 14 līdz 18 gadiem un kurš ir bez vecāka vai viņa likumiskā pārstāvja pavadības, Valsts robežsardzes amatpersona nekavējoties informē Konsulāro departamentu, Valsts policiju un bāriņtiesu.

(7) Tiesnesis var pieņemt lēmumu par šā panta ceturtajā daļā minētā aizturēšanas termiņa pagarināšanu, nepārsniedzot papildu 12 mēnešus, ja ārzemnieks atsakās sadarboties vai kavējas nepieciešamo dokumentu saņemšana no trešajām valstīm.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 21.06.2007., 13.12.2007. un 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

54.¹ pants. (1) Tiesnesis, pieņemot lēmumu par aizturēšanu, aizturēšanas termiņa pagarināšanu vai atteikumu pagarināt aizturēšanas termiņu, izvērtē un ņem vērā izraidīšanas procedūras ietvaros noskaidrotos apstākļus, kā arī to, vai ir spēkā šā likuma 51.panta otrajā daļā minētie apstākļi, kas bija par pamatu ārzemnieka aizturēšanai.

(2) Pieņemot lēmumu par aizturēšanas termiņa pagarināšanu vai atteikumu pagarināt aizturēšanas termiņu, tiesnesis norāda konstatētos faktus, secinājumus un argumentus, uz kuriem pamatojoties pieņemts attiecīgais lēmums.

(24.11.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007. un 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

55.pants. (1) Aizturēšanas termiņu aprēķina stundās, dienās un mēnešos. Aprēķinot termiņu, ņem vērā to stundu un dienu, kurā sākas termiņa skaitījums. Aizturēšanas termiņu skaita no brīža, kad ārzemnieks nogādāts Valsts robežsardzes vai Valsts policijas telpās, lai sastādītu aizturēšanas protokolu.

(2) Valsts robežsardzes amatpersona nogādā ārzemnieku pie tiesneša ne vēlāk kā 48 stundas pirms šā likuma 54.panta pirmajā daļā noteiktā termiņa vai ne vēlāk kā 48 stundas pirms lēmumā par ārzemnieka aizturēšanu norādītā termiņa izbeigšanās un, ja nepieciešams, pieaicina tulku.

(3) Tiesnesis nekavējoties izskata iesniegtos materiālus [Valsts robežsardzes amatpersonas iesniegumu, aizturēšanas protokolu, lēmumu par ārzemnieka piespiedu izraidīšanu (ja tāds ir pieņemts) un dokumentus, kas norāda uz pasākumiem, kuri veikti ārzemnieka izraidīšanas nodrošināšanai], uzklauša Valsts robežsardzes amatpersonas sniegto informāciju un ārzemnieka vai viņa pārstāvja paskaidrojumus.

(4) Tiesnesis lēmumu par ārzemnieka aizturēšanu, aizturēšanas termiņa pagarināšanu vai atteikumu aizturēt ārzemnieku vai pagarināt aizturēšanas termiņu pieņem vienpersoniski un norāda tajā attiecīgās tiesas nosaukumu, savu vārdu un uzvārdu, materiālu izskatīšanas datumu, ziņas par aizturēto, lēmuma motīvus, normatīvo aktu, ar kuru lēmums pamatots, un savu nolēmumu.

(5) Tiesneša lēmuma norakstu nosūta ārzemniekam un Valsts robežsardzei 24 stundu laikā no Valsts robežsardzes iesnieguma saņemšanas brīža.

(6) Tiesneša lēmumu ārzemnieks vai Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona var pārsūdzēt 48 stundu laikā no lēmuma noraksta saņemšanas brīža.

(7) Rajona (pilsētas) tiesa nekavējoties izskata iesniegto sūdzību un pieņem lēmumu pēc būtības. Attiecīgajā lietā pieņemtais apgabaltiesas lēmums nav pārsūdzams. Lēmuma norakstu nosūta ārzemniekam un Valsts robežsardzei 24 stundu laikā no lēmuma pieņemšanas brīža.

(8) Aizturēšanas apstrīdēšana, pārsūdzība vai sūdzības iesniegšana pati par sevi nevar būt par pamatu aizturētā atbrīvošanai.

(9) Izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu darbības apturēšana sakarā ar to apstrīdēšanu vai pārsūdzēšanu nevar būt par pamatu aizturētā ārzemnieka atbrīvošanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 22.04.2010. un 05.12.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

56.pants. (1) Aizturētajam ir tiesības savu likumīgo interešu aizstāvībai pārsūdzēt aizturēšanu rajona (pilsētas) tiesā, sazināties ar savas valsts konsulāro iestādi un saņemt juridisko palīdzību. Ar šīm tiesībām ārzemnieku iepazīstina aizturēšanas brīdī.

(2) Aizturētajam ir tiesības personiski vai ar sava pārstāvja palīdzību iepazīties ar materiāliem, kas saistīti ar viņa aizturēšanu.

(3) Aizturētajam nodrošina tiesības sazināties valodā, kuru ārzemnieks saprot vai kura viņam pamatoti būtu jāsaprot, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005. un 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

57.pants. (1) Valsts robežsardzes vai Valsts policijas amatpersona noskaidro aizturētā identitāti, noņem viņa pirkstu nospiedumus un viņu nofotografē, veic ārzemnieka un viņa mantu apskati, kā arī, ja nepieciešams, nodrošina ārzemnieka medicīnisko pārbaudi un sastāda par to protokolu. Minētās darbības ar aizturēto nepilngadīgo ārzemnieku, kurš ir vecumā no 14 līdz 18 gadiem, veic darbam ar nepilngadīgajiem sagatavota Valsts robežsardzes vai Valsts policijas amatpersona. Aizturētajam ir pienākums sadarboties ar Valsts robežsardzi un Valsts policiju savas identitātes noskaidrošanā.

(2) Aizturētā apskati veic Valsts robežsardzes vai Valsts policijas amatpersona. Minētajai amatpersonai jābūt

vienāda dzimuma ar aizturēto ārzemnieku.

(3) Mantu apskati veic aizturētā klātbūtnē. Neatliekamajos gadījumos mantas var apskatīt divu pieaicināto klātbūtnē bez aizturētā ārzemnieka.

(4) Valsts robežsardzei ir tiesības noteikt un organizēt dokumentu, priekšmetu, valodas, medicīniskās un citas ekspertīzes un pārbaudes, lai identificētu aizturēto ārzemnieku un viņa pilsonības valsti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2005., 21.06.2007., 22.04.2010. un 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

58.pants. (1) Valsts robežsardzes vai Valsts policijas amatpersonai ir tiesības izņemt aizturētā ārzemnieka mantas un personu apliecinošus un ceļošanas dokumentus, sastādot par to protokolu vai izdarot protokolā attiecīgu ierakstu par aizturētā mantu apskati.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētos dokumentus izņem līdz ārzemnieka izraidīšanai.

59.pants. (1) Aizturēto ārzemnieku ievieto Valsts robežsardzes pagaidu turēšanas telpā vai izmitināšanas centrā, šķirti no kriminālprocesuālā kārtībā aizturētām vai apcietinātām personām.

(1¹) Pamatojoties uz šā likuma 52.pantā noteiktajā kārtībā sastādītu aizturēšanas protokolu, Valsts robežsardzes amatpersona var ievietot aizturēto ārzemnieku speciāli iekārtotās un aprīkotās Valsts policijas telpās (turpmāk — īslaicīgās aizturēšanas vieta), ja pastāv bēgšanas iespējamība vai ārzemnieks rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai. Tur aizturētajam ārzemniekam nodrošināmi īslaicīgās aizturēšanas vietas sadzīves apstākļi un uz viņu attiecināmi īslaicīgās aizturēšanas vietas iekšējās kārtības noteikumi.

(1²) Īslaicīgās aizturēšanas vietā neievieto ārzemnieku, kas ir mazāk aizsargāta persona — nepilngadīga persona, persona ar invaliditāti, persona vecumā, kuru sasniedzot Latvijas Republikā piešķir vecuma pensiju, grūtniece, viens no vecākiem, ar kuru kopā ir vecāku nepilngadīgais bērns (bērni), un persona, kas pārcietusi nopietnu psiholoģisku, fizisku vai seksuālu vardarbību.

(2) Izmitināšanas centrs ir Valsts robežsardzes struktūrvienība. Izmitināšanas centra iekārtošanas un aprīkošanas prasības nosaka Ministru kabinets.

(3) Valsts robežsardzes pagaidu turēšanas telpā vai izmitināšanas centrā ievietoto ārzemnieku uzturēšanas normas nosaka Ministru kabinets.

(3¹) Izmitināšanas centrā ievietotajam ārzemniekam garantēto veselības aprūpes pakalpojumu apjomu un saņemšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(4) Izmitināšanas centra iekšējās kārtības noteikumus reglamentē Ministru kabinets.

(5) Izdevumus, kas saistīti ar ārzemnieka uzturēšanu, sedz no valsts budžeta.

(21.06.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2016. un 02.02.2017. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

59.¹ pants. (1) Valsts robežsardzes amatpersona aizturēto ārzemnieku ievieto izmitināšanas centrā, pamatojoties uz šā likuma 52.pantā noteiktajā kārtībā sastādītu aizturēšanas protokolu.

(2) Ievietojot aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centrā, viņam pārbauda veselību un veic sanitāro apstrādi. Aizturētā ārzemnieka veselības pārbaudes un sanitārās apstrādes, kā arī to rezultātu fiksēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(3) Izmitināšanas centrā aizturēto ārzemnieku izmitina, ievērojot vispārējos cilvēktiesību principus un iekšējo drošību, kā arī personiskās īpašības un psiholoģisko saderību:

1) aizturētos vīriešus un sievietes izvieto atsevišķi;

2) aizturēto nepilngadīgo ārzemnieku izmitina kopā ar aizturēto vecāku vai viņa likumisko pārstāvi;

3) aizturēto ārzemnieku, kuram ir veselības traucējumi, saskaņā ar ārstniecības personas norādījumiem ievieto speciāli šim nolūkam aprīkotā telpā;

4) aizturēto ārzemnieku, kurš ir pārkāpis izmitināšanas centra iekšējās kārtības noteikumus vai attiecībā uz kuru ir pamats uzskatīt, ka viņš varētu tos pārkāpt, ievieto speciāli šim nolūkam aprīkotā telpā;

5) aizturēto ārzemnieku, kurš var radīt draudus izmitināšanas centrā esošo personu drošībai, ievieto atsevišķi speciāli šim nolūkam aprīkotā telpā.

(4) Pēc aizturētā ārzemnieka lūguma, lai saglabātu ģimenes vienotību, ģimenes locekļus var izmitināt kopā.

(5) Ja aizturētajam ārzemniekam ir bērns, kurš nav aizturēts, pēc aizturētā ārzemnieka lūguma, lai saglabātu ģimenes vienotību, bērnu var ievietot izmitināšanas centrā kopā ar aizturēto ārzemnieku. Aizturētā ārzemnieka bērnam izmitināšanas centrā ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā aizturētajam ārzemniekam.

(21.06.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

59.² pants. (1) Pēc ievietošanas izmitināšanas centrā aizturēto ārzemnieku iepazīstina viņam saprotamā valodā (ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus) ar viņa tiesībām un pienākumiem, kā arī ar izmitināšanas centra iekšējās kārtības noteikumiem.

(2) Aizturētajam ārzemniekam izmitināšanas centrā ir tiesības:

1) sazināties ar savas valsts konsulāro iestādi;

2) informēt ģimenes locekļus, radniekus vai citas personas par savu atrašanās vietu;

3) par saviem līdzekļiem saņemt juridisko palīdzību;

4) satikties ar ģimenes locekļiem vai radniekiem, kā arī starptautisko un nevalstisko cilvēktiesību organizāciju pārstāvjiem;

5) iesniegt sūdzības un iesniegumus;

6) saņemt uzturu un materiālo nodrošinājumu sadzīves vajadzībām saskaņā ar noteiktajām uzturēšanas normām;

7) saņemt neatliekamo medicīnisko palīdzību, kā arī garantētos veselības aprūpes pakalpojumus normatīvajos aktos noteiktajā apjomā un kārtībā;

8) par saviem līdzekļiem saņemt veselības aprūpes pakalpojumus un medikamentus, ko izrakstījis ārstniecības persona;

9) turēt pie sevis naudas summu, kas nepārsniedz pusi no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas;

10) izmantot koplietošanas telpas;

11) lietot aizturētajiem ārzemniekiem paredzēto aprīkojumu;

12) saņemt sūtījumus un pienesumus;

13) glabāt pārtikas produktus tam speciāli paredzētā vietā;

14) glabāt pie sevis mantas, kas nav iekļautas to priekšmetu sarakstā, kurus aizliegts glabāt izmitināšanas centrā.

(3) Aizturētajam ārzemniekam izmitināšanas centrā ir pienākums:

1) pakļauties Valsts robežsardzes amatpersonu likumīgajām prasībām, tajā skaitā nepieciešamajām veselības pārbaudēm;

- 2) ievērot izmitināšanas centra iekšējās kārtības noteikumus;
- 3) saudzīgi izturēties pret izmitināšanas centra īpašumu;
- 4) uzturēt kārtību uzturēšanās telpās un koplietošanas telpās, kā arī ievērot personisko higiēnu.

(4) Ministru kabinets nosaka to priekšmetu sarakstu, kurus aizturētajam ārzemniekam aizliegts glabāt izmitināšanas centrā.

(21.06.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

59.³ pants. Aizturēto ārzemnieku var izvest no izmitināšanas centra konvoja pavadībā šādos gadījumos:

- 1) lai nodrošinātu šajā likumā noteiktās darbības;
- 2) lai sniegtu medicīnisko palīdzību;
- 3) lai saskaņā ar kriminālprocesa virzītāja rakstveida pieprasījumu veiktu kriminālprocesuālās darbības, ja tās nevar veikt izmitināšanas centrā;
- 4) citos ar humāniem apsvērumiem saistītos gadījumos, pamatojoties uz Valsts robežsardzes attiecīgās teritoriālās pārvaldes priekšnieka rakstveida atļauju.

(21.06.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

59.⁴ pants. Aizturēto ārzemnieku atbrīvo:

- 1) ja beidzies aizturēšanas termiņš vai ja tiesa pieņēmusi lēmumu par atteikumu pagarināt aizturēšanas termiņu;
- 2) pēc piespiedu izraidīšanas;
- 3) saskaņā ar Valsts robežsardzes amatpersonas lēmumu par aizturētā ārzemnieka atbrīvošanu, ja ir zuduši apstākļi, kas bija par pamatu viņa aizturēšanai, vai nav iespējams iegūt nepieciešamos dokumentus, lai veiktu ārzemnieka piespiedu izraidīšanas procedūru.

(26.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

59.⁵ pants. (1) Aizturētu nepilngadīgu ārzemnieku, kurš ir vecumā no 14 līdz 18 gadiem un kurš ir bez vecāka vai viņa likumiskā pārstāvja pavadības, līdz aizturēšanas termiņa beigām ievieto attiecīgajā Valsts policijas struktūrvienībā.

(2) Ja Valsts robežsardzei sadarbībā ar Konsulāro departamentu līdz aizturēšanas termiņa beigām nav bijis iespējams noskaidrot identitāti un pilsonības vai mītnes valsti aizturētam nepilngadīgam ārzemniekam, kurš ir vecumā no 14 līdz 18 gadiem un kurš ir bez vecāka vai viņa likumiskā pārstāvja pavadības, Valsts policija nodrošina nepilngadīgā ārzemnieka ievietošanu bērnu aprūpes iestādē.

(3) Izdevumus par tāda nepilngadīga ārzemnieka izmitināšanu bērnu aprūpes iestādē, kurš ir bez vecāka vai viņa likumiskā pārstāvja pavadības, sedz saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomu.

(21.06.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

59.⁶ pants.

(Izslēgts ar 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

59.⁷ pants. Kompetentas valsts iestādes amatpersonas, biedrību vai nodibinājumu, kā arī starptautisko organizāciju pilnvaroti pārstāvji var apmeklēt aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centru vai speciāli iekārtoto telpu, lai pārliecinātos, ka to izmanto ārzemnieku aizturēšanas nodrošināšanai, kā arī novērtētu aizturēto ārzemnieku izmitināšanas un uzturēšanās apstākļus. Kompetentas valsts iestādes amatpersonas, biedrību vai nodibinājumu, kā arī starptautisko organizāciju pilnvaroti pārstāvji savu apmeklējumu saskaņo ar izmitināšanas centra vai speciāli

iekārtotās telpas priekšnieku un ievēro izmitināšanas centra vai speciāli iekārtotās telpas iekšējās kārtības noteikumus.

(05.12.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

60.pants. Ja Valsts robežsardzes amatpersonai, pieņemot lēmumu par atteikumu ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā, nav iespējams viņu tūlīt nosūtīt atpakaļ uz valsti, no kuras viņš ieradies, Valsts robežsardzes amatpersonai ir tiesības šo ārzemnieku aizturēt tik ilgi, līdz to var izdarīt, bet ne ilgāk par 48 stundām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

VIII nodaļa

To ārzemnieku saraksts, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā aizliegta

61.pants. (1) Iekšlietu ministrs lemj par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā, ja pastāv kāds no šādiem apstākļiem:

- 1) kompetentām valsts iestādēm ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks darbojas pretvalstiskā vai noziedzīgā organizācijā vai ir tās biedrs;
- 2) kompetentām valsts iestādēm ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai vai, ierodoties Latvijā, var traucēt pirmstiesas izmeklēšanu vai tiesībsardzības iestāžu darbu noziedzīga nodarījuma atklāšanā;
- 3) kompetentām valsts iestādēm ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks izdarījis vai plāno izdarīt smagu vai sevišķi smagu noziegumu;
- 4) ārzemnieks izdarījis noziegumu pret cilvēci, starptautisku vai kara noziegumu vai piedalījies masu represijās, ja tas konstatēts ar tiesas spriedumu;
- 5) kompetentas ārvalsts iestādes sniegušas informāciju, kas liedz ārzemniekam ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā;
- 6) ārzemnieka ieceļošana un uzturēšanās Latvijas Republikā nav vēlama citu iemeslu dēļ, pamatojoties uz kompetentu valsts iestāžu sniegto atzinumu;
- 7) ārzemnieks notiesāts par Latvijas Republikā izdarītu noziedzīgu nodarījumu, par kuru ir paredzēta brīvības atņemšana vismaz uz vienu gadu.

(2) Ja ārzemnieks ir Latvijas Republikai nevēlama persona (*persona non grata*), par viņa iekļaušanu sarakstā lemj ārlietu ministrs.

(3) Ja pieņemts lēmums atteikt vīzas izsniegšanu, anulēt vai atcelt vīzu vai arī ārzemnieks palīdzējis citam ārzemniekam iesniegt dokumentus vīzas pieprasīšanai, lai nelikumīgi saņemtu vīzu, par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā lemj Konsulārā departamenta direktors vai pārstāniecības diplomātiskā amatpersona, kura pilnvarota veikt konsulārās funkcijas.

(4) Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota persona lemj par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā, ja pastāv kāds no šādiem apstākļiem:

- 1) attiecībā uz ārzemnieku pieņemts lēmums anulēt vai atcelt vīzu;
- 2) saskaņā ar šā likuma 34.panta pirmās daļas 6., 13., 15., 16. vai 19.punktu ir pieņemts lēmums atteikt uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu vai saskaņā ar šā likuma 35.panta pirmās daļas 6., 7., 16., 17. vai 20.punktu vai 36.panta pirmās daļas 3. vai 6.punktu ir pieņemts lēmums anulēt uzturēšanās atļauju;
- 3) ārzemnieks pēdējā gada laikā pārkāpis normatīvajos aktos noteikto ārzemnieku ieceļošanas un uzturēšanās kārtību Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī vai muitas noteikumus;
- 4) ārzemnieks noteiktajā termiņā nav izpildījis izbraukšanas rīkojumu;

5) ārzemnieks ir palīdzējis citam ārzemniekam nelikumīgi ieceļot Latvijas Republikā un tas ir konstatēts ar tiesas spriedumu vai prokurora priekšrakstu par sodu, vai lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu, nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības;

6) ārzemnieks ir izcietis sodu par Latvijas Republikā izdarītu noziedzīgu nodarījumu.

(5) Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona lemj par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā, ja pastāv kāds no šādiem apstākļiem:

1) attiecībā uz ārzemnieku pieņemts lēmums anulēt vai atcelt vīzu;

2) ārzemnieks pēdējā gada laikā nelikumīgi šķērsojis ārējo robežu vai citādi pārkāpis normatīvajos aktos noteikto ārzemnieku ieceļošanas un uzturēšanās kārtību Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī vai muitas noteikumus;

3) ārzemnieks noteiktajā termiņā nav izpildījis izbraukšanas rīkojumu;

4) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta regulas Nr. 2016/399 nosacījumiem pieņemts lēmums par atteikumu ieceļot Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijā, pamatojoties uz to, ka ārzemnieks uzrāda viltotu ceļošanas dokumentu, vīzu vai uzturēšanās atļauju;

5) ārzemnieks tika izraidīts no Latvijas Republikas piespiedu kārtā un valsts budžetā nav atlīdzināti ar piespiedu izraidīšanu, aizturēšanu un turēšanu apsardzībā saistītie izdevumi;

6) ārzemnieks ir palīdzējis citam ārzemniekam nelikumīgi ieceļot vai nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā un tas ir konstatēts ar tiesas spriedumu vai prokurora priekšrakstu par sodu, vai lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu, nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības;

7) ārzemnieks ir izcietis sodu par Latvijas Republikā izdarītu noziedzīgu nodarījumu, kas saistīts ar valsts robežas nelikumīgu šķērsošanu vai nelikumīgu uzturēšanos valstī.

(6) Ārzemniekam, par kuru pieņemts lēmums saskaņā ar šā panta pirmo daļu, viena mēneša laikā pēc lēmuma uzzināšanas ir tiesības to pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur šā panta pirmajā daļā minētā lēmuma izpildi. Pieteicējs nav tiesīgs lūgt tiesai apturēt šā lēmuma darbību.

(7) Lēmums, kas pieņemts saskaņā ar šā panta otro daļu, nav pārsūdzams.

(8) Ja šā panta pirmajā daļā minētais lēmums pieņemts, pamatojoties uz valsts drošības iestādes izlūkošanas vai pretizlūkošanas darbību rezultātā iegūto informāciju, to var pārsūdzēt ģenerālprokuroram, kura lēmums ir galīgs.

(9) Lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar šā likuma 61.panta trešo, ceturto vai piekto daļu, var apstrīdēt un pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Šis nosacījums neattiecas uz lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar šā likuma 44. un 46.pantu. Lēmumu par iekļaušanu sarakstā ārzemniekam, kurš neatrodas Latvijas Republikā, izsniedz pēc viņa pieprasījuma.

(10) Saskaņā ar šā likuma 61.panta trešo, ceturto vai piekto daļu pieņemto lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur to darbību. To, vai saskaņā ar šā likuma 44. un 46.pantu pieņemto lēmumu darbība ir vai nav apturama sakarā ar lēmuma apstrīdēšanu vai pārsūdzēšanu, nosaka šā likuma 50. un 50.¹ pants.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2005., 24.11.2005., 26.01.2006., 06.04.2006., 13.12.2007., 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011., 05.12.2013., 09.06.2016. un 02.02.2017. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

61.¹ pants. (1) Kompetentas valsts iestādes vadītājs atzinumu par šā likuma 61.panta pirmajā daļā minēto nosacījumu esamību nosūta iekšlietu ministram lēmuma pieņemšanai.

(2) Lēmumā par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā saskaņā ar šā likuma 61.panta pirmo daļu ir šādas ziņas:

1) iestādes nosaukums un adrese;

2) adresāts (vārds, uzvārds vai citas ziņas, kas palīdz identificēt personu);

- 3) atzinuma par šā likuma 61.panta pirmajā daļā minēto nosacījumu esamību datums un identificējošais numurs;
- 4) piemēroto tiesību normu uzskaitījums;
- 5) termiņš, uz kādu ārzemnieks iekļauts sarakstā;
- 6) norāde par izraidīšanu piespiedu kārtā, ja ārzemnieks atrodas Latvijas Republikā;
- 7) norāde, kur un kādā termiņā šo lēmumu var pārsūdzēt.

(3) Lēmumu par iekļaušanu sarakstā ārzemniekam, kurš neatrodas Latvijas Republikā, izsniedz pēc viņa pieprasījuma.

(4) Sarakstu uztur un aktualizē Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(16.06.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2010. un 05.12.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

62.pants.

(Izslēgts ar 26.01.2006. likumu, kas stājas spēkā 10.02.2006.)

63.pants. (1) Pieņemot lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā šā likuma 61.panta trešajā, ceturtajā un piektajā daļā minētajos gadījumos, vienlaikus nosaka ieceļošanas aizliegumu uz laiku no 30 dienām līdz trim gadiem.

(2) (Izslēgta ar 26.05.2011. likumu)

(3) Pieņemot lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā šā likuma 61.panta pirmajā un otrajā daļā minētajos gadījumos, vienlaikus nosaka ieceļošanas aizliegumu uz noteiktu vai nenoteiktu laiku.

(4) Ieceļošanas aizlieguma termiņu skaita no dienas, kad ārzemnieks izceļojis no Latvijas Republikas, bet, ja viņš atrodas ārpus Latvijas Republikas, — no lēmuma pieņemšanas dienas. Saskaņā ar šā likuma 44. panta pirmo daļu vai 46. panta trešo daļu noteiktā ieceļošanas aizlieguma termiņu skaita no brīža, kad ārzemnieks pilnībā izpildījis izbraukšanas rīkojumu vai notikusi ārzemnieka piespiedu izraidīšana.

(5) Ja ārzemniekam par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu piespriests papildsods - izraidīšana no Latvijas Republikas, Valsts robežsardzes amatpersona viņu iekļauj sarakstā, nosakot tiesas spriedumā norādīto ieceļošanas aizliegumu.

(6) Ja saskaņā ar likuma "Par starptautisko organizāciju noteikto sankciju ieviešanu Latvijas Republikā" noteikumiem vai Eiropas Savienības Padomes regulām attiecībā uz ārzemnieku piemērojami ceļošanas ierobežojumi, Pārvaldes amatpersona viņu iekļauj sarakstā.

(7) Iestāde, kas pieņēma lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā, nosakot ieceļošanas aizlieguma termiņu, kas pārsniedz trīs gadus, pārskata pieņemto lēmumu ik pēc trim gadiem no attiecīgā lēmuma pieņemšanas dienas un, ja ir zudusi nepieciešamība ārzemnieka iekļaušanai sarakstā uz attiecīgo termiņu, pieņem lēmumu saīsināt aizlieguma termiņu vai atcelt ieceļošanas aizliegumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 24.11.2005., 13.12.2007., 20.12.2007., 22.04.2010., 26.05.2011., 05.12.2013., 09.06.2016. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

64.pants. (1) *(Izslēgta ar 05.12.2013. likumu)*

(2) Šā likuma 61.panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā minētās amatpersonas triju darbdienu laikā informē Pārvaldi par to, ka samazināts termiņš, uz kādu ārzemnieks iekļauts sarakstā, vai par ārzemnieka izslēgšanu no saraksta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 24.11.2005., 20.12.2007., 05.12.2013. un 09.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2016.)

65.pants. Sarakstā iekļauto informāciju savu uzdevumu veikšanai izmanto Pārvalde, Valsts robežsardze, pārstāvniecības, Konsulārais departaments un citas kompetentas Latvijas Republikas iestādes.

VIII¹ nodaļa

Pieteikuma par iekšlietu ministra lēmumu par personas iekļaušanu sarakstā izskatīšana tiesā

(Nodaļa 26.01.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.02.2006.)

65.¹ pants. (1) Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteikumu par šā likuma 61.panta pirmajā daļā minēto lēmumu, izskata divu mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu.

(2) Tiesa lietu izskata kā pirmās instances tiesa. Lietu izskata koleģiālā sastāvā mutvārdu procesā.

(3) Pēc tiesas lēmuma lietu var izskatīt slēgtā tiesas sēdē, lai aizsargātu valsts noslēpumu vai citu ierobežotas pieejamības informāciju, kas saistīta ar valsts drošību, kā arī personu privātās dzīves apstākļus, komerciālo vai profesionālo noslēpumu.

(4) Ja lietas apstākļu objektīvai noskaidrošanai tiesai ir nepieciešams pārbaudīt valsts noslēpumu saturošu informāciju, lietu sagatavo un izskata tiesneši, kuriem ir speciālā atļauja pieejai valsts noslēpumam. Speciālā atļauja nepieciešama arī tiesas sēdes sekretāram, kā arī tiesas tulkam un citiem tiesas darbiniekiem, ja viņi piedalās lietas sagatavošanā vai izskatīšanā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.2006. un 09.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2016.)

65.² pants. (1) Pēc tam, kad pieņemts lēmums par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu, tiesa nosaka tiesas sēdes laiku un vietu, kā arī uz tiesu aicināmās un izsaukamās personas.

(2) Pieteicēju uz tiesas sēdi aicina tad, ja lietas izskatīšanas laikā viņš likumīgi uzturas Latvijas Republikā.

(3) Atbildētāja pusē tiesa papildus var pieaicināt tās iestādes pārstāvi, kura sniegusi šā likuma 61.¹panta pirmajā daļā minēto atzinumu.

(4) Tiesa lietas izskatīšanā var pieaicināt Ģenerālprokuratūru, lai tā atbilstoši kompetencei sniegtu atzinumu.

(5) Ja uzaicinātās personas nav ieradušās, tiesa var lemt par lietas izskatīšanu bez uzaicināto personu klātbūtnes.

65.³ pants. (1) Pieteicējam ir pienākums iesniegt viņa rīcībā esošos pierādījumus, kas apliecina lietas izspriešanai būtiskus apstākļus. Atbildētājam ir pienākums pamatot pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu.

(2) Ja lietas apstākļu objektīvai noskaidrošanai tiesai ir nepieciešams pārbaudīt valsts noslēpumu saturošus pierādījumus, šo pierādījumu pārbaudē piedalās lietas dalībnieki, kā arī, ja nepieciešams, citas personas, kurām ir speciālā atļauja pieejai valsts noslēpumam.

(3) Ja pieteicēja pārstāvim nav speciālās atļaujas pieejai valsts noslēpumam, tiesa ieceļ par pieteicēja pārstāvi šajā procesa daļā Latvijā praktizējošu advokātu, kuram ir izsniegta speciālā atļauja pieejai valsts noslēpumam. Ja pieteicējs šādai pārstāvībai nepiekrīt, tiesa pārbauda ar valsts noslēpumu saistīto informāciju, nepiedaloties pieteicējam un viņa pārstāvim.

(4) Tiesas sēde tiek protokolēta. Tiesas sēdes protokolā izdara atzīmi par laiku, kad tiesa uzsāka un pabeidza pārbaudīt valsts noslēpumu saturošus pierādījumus, kā arī fiksē attiecīgo pierādījumu pārbaudi.

(5) Ja tiesas sēdē tika pārbaudīti valsts noslēpumu saturoši pierādījumi, tiesas sēdes protokols klasificējams kā valsts noslēpuma objekts. No tiesas sēdes protokola sagatavo izrakstu par to tiesas sēdes posmu, kurā tiesa nepārbaudīja valsts noslēpumu saturošus pierādījumus.

(6) Lietas materiāliem valsts noslēpumu saturošos pierādījumus nepievieno.

(7) Tiesas sēdē nedrīkst izmantot informāciju, kas var atklāt slepeno palīgu identitāti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.2006. likumu, kas stājas spēkā 03.05.2006.)

65.⁴ pants. (1) Tiesa spriedumā neatspoguļo informāciju, kas ir valsts noslēpuma objekts, bet norāda, ka ar šo informāciju ir iepazinies un to izvērtējusi.

(2) Tiesas nolēmums ir galīgs un nepārsūdzams un stājas spēkā pasludināšanas brīdī.

(3) Tiesa, izskatot lietu un pieņemot spriedumu, nelemj par valsts noslēpuma subjekta iesniegtās klasificētās informācijas atbilstību valsts noslēpuma objekta statusam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.2006. likumu, kas stājas spēkā 03.05.2006.)

65.⁵ pants. Šajā likumā neregulētajos ar pieteikuma vai lietas izskatīšanu saistītajos jautājumos tiesa piemēro Administratīvā procesa likuma nosacījumus.

IX nodaļa

Ar piespiedu izraidīšanu un nosūtīšanu saistītie izdevumi

(Nodaļas nosaukums 21.06.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

66.pants. (1) Izdevumus par ārzemnieka piespiedu izraidīšanu, aizturēšanu un turēšanu apsardzībā vai nosūtīšanu uz valsti, kas viņu uzņem atpakaļ, sedz no valsts budžeta.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētos izdevumus piedzen no ārzemnieka, viņa uzaicinātāja vai no darba devēja, ja tas nelikumīgi nodarbinājis ārzemnieku, kurš nelikumīgi uzturas Latvijas Republikā.

(26.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

67.pants. Ar ārzemnieka piespiedu izraidīšanu, aizturēšanu un turēšanu apsardzībā vai nosūtīšanu uz valsti, kas viņu uzņem atpakaļ, saistīto izdevumu noteikšanu un to piedziņas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(26.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

68.pants. (1) Ja uzaicinātais nav sedzis izdevumus, kas saistīti ar izbraukšanas rīkojuma izpildi vai ārzemnieka piespiedu izraidīšanu, viņš zaudē tiesības uzaicināt ārzemniekus turpmāko piecu gadu laikā vai līdz izdevumu segšanai.

(2) Šā panta pirmās daļas noteikums neattiecas uz fiziskās personas tiesībām uzaicināt pirmās pakāpes radniekus un laulāto.

X nodaļa

Nobeiguma noteikumi

69.pants.

(Izslēgts ar 26.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

70.pants. Ja darba ņēmēju brīvas pārvietošanās pārejas periodā, kas noteikts saskaņā ar Līgumu starp Beļģijas Karalisti, Dānijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Īriju, Itālijas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Portugāles Republiku, Somijas Republiku, Zviedrijas Karalisti, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (Eiropas Savienības dalībvalstīm) un Čehijas Republiku, Igaunijas Republiku, Kipras Republiku, Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku, Ungārijas Republiku, Maltas Republiku, Polijas Republiku, Slovēnijas Republiku, Slovākijas Republiku par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanas Eiropas Savienībai, Līgumu starp Beļģijas Karalisti, Čehijas Republiku, Dānijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Igaunijas Republiku, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Īriju, Itālijas Republiku, Kipras Republiku, Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Ungārijas Republiku, Maltas

Republiku, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Polijas Republiku, Portugāles Republiku, Slovēnijas Republiku, Slovākijas Republiku, Somijas Republiku, Zviedrijas Karalisti, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (Eiropas Savienības dalībvalstīm) un Bulgārijas Republiku un Rumāniju par Bulgārijas Republikas un Rumānijas pievienošanos Eiropas Savienībai un Nolīguma starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm un Šveices Konfederāciju par personu brīvu pārvietošanās protokolu, būtiski tiek apdraudēts Latvijas darba tirgus vai attiecībā uz Latviju noteikti darba ņēmēju brīvas pārvietošanās ierobežojumi, Ministru kabinets, ievērojot Līguma starp Beļģijas Karalisti, Dānijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Īriju, Itālijas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Portugāles Republiku, Somijas Republiku, Zviedrijas Karalisti, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (Eiropas Savienības dalībvalstīm) un Čehijas Republiku, Igaunijas Republiku, Kipras Republiku, Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku, Ungārijas Republiku, Maltas Republiku, Polijas Republiku, Slovēnijas Republiku, Slovākijas Republiku par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai, Līguma starp Beļģijas Karalisti, Čehijas Republiku, Dānijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Igaunijas Republiku, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Īriju, Itālijas Republiku, Kipras Republiku, Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Ungārijas Republiku, Maltas Republiku, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Polijas Republiku, Portugāles Republiku, Slovēnijas Republiku, Slovākijas Republiku, Somijas Republiku, Zviedrijas Karalisti, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (Eiropas Savienības dalībvalstīm) un Bulgārijas Republiku un Rumāniju par Bulgārijas Republikas un Rumānijas pievienošanos Eiropas Savienībai, Līguma par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai, Līguma starp Eiropas Ekonomikas zonā un Nolīguma starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm un Šveices Konfederāciju par personu brīvu pārvietošanās protokola noteikumus, nosaka atbilstošus pretpasākumus.

(21.06.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

Pārejas noteikumi

1. Dokumentus vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, kas iesniegti līdz 2003.gada 30.aprīlim, izskata saskaņā ar likumu "Par ārvalstnieku un bezvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos Latvijā".

2. Šā likuma 1.panta 7.punktā, 23.panta pirmās daļas 2., 3., 5., 7., 8. un 19.punktā un 24.panta pirmās daļas 4.punktā minētos nosacījumus attiecina arī uz Uzņēmumu reģistrā reģistrētiem uzņēmumiem (uzņēmēj sabiedrībām), filiālēm, nodaļām un pārstāvniecībām līdz to ierakstīšanai komercreģistrā Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likumā norādītajā termiņā.

3. Šā likuma 69.pants stājas spēkā 2004.gada 1.maijā.

(22.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.05.2004.)

4. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē likums "Par ārvalstnieku un bezvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos Latvijā" (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 27./28.nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1997, 3.nr.; 1998, 2., 12., 23.nr.; 1999, 11.nr.; 2000, 23.nr.; 2002, 3., 10.nr.).

5. Šā likuma 24.panta piektā un sestā daļa stājas spēkā 2004.gada 1.maijā.

6. Līdz attiecīgo šā likuma 4.panta otrās daļas 5.punktā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2004.gada 1.maijam ir spēkā Ministru kabineta 2003.gada 22.aprīļa noteikumi nr.206 "Valstu saraksts, kuru pilsoņiem (pavalstniekiem) nav nepieciešama vīza vai uzturēšanās atļauja, lai ieceļotu un uzturētos Latvijā", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(08.07.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.08.2003.)

7. Izbraukšanas rīkojumi, lēmumi par piespiedu izraidīšanu vai lēmumi par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā, kuri pieņemti, pamatojoties uz kompetentu iestāžu sniegto informāciju un par kuriem ārzemnieks uzzinājis līdz 2005.gada 30.aprīlim, nav pārsūdzami, bet ārzemnieks ir tiesīgs prasīt, lai attiecīgā amatpersona pārskata lēmumu pēc būtības. Ja vēl pastāv apstākļi, kas bija par pamatu lēmuma pieņemšanai, iekšlietu ministrs pieņem lēmumu atbilstoši šā likuma 61.¹panta otrajā daļā noteiktajam.

(16.06.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2005.)

8. Līdz šā likuma 61.¹panta ceturtajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 1.augustam ir spēkā Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.216 "Kārtība, kādā izmanto, uztur un aktualizē sarakstu par ārzemniekiem, kuriem aizliegta ieceļošana Latvijas Republikā".

(16.06.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2005.)

9. Līdz šā likuma 24.panta piektās daļas grozījumos paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 1.jūlijam ir spēkā Ministru kabineta 2004.gada 20.aprīļa noteikumi Nr.319 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību ārzemniekiem, kas ir tiesīgi pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju".

(16.06.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2005.)

10. Ministru kabinets līdz 2006.gada 1.martam izdod šā likuma 4.panta devītajā un desmitajā daļā minētos noteikumus.

(24.11.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.12.2005.)

11. Līdz šā likuma 4.panta devītajā un desmitajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2006.gada 28.februārim vīza nepieciešama un papildu pārbaude veicama to valstu pilsoņiem, kuras noteiktas Ministru kabineta 2003.gada 15.aprīļa noteikumos Nr.183 "Ielūgumu apstiprināšanas kārtība".

(24.11.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.12.2005.)

12. Ministru kabinets līdz 2006.gada 1.martam izdod šā likuma 33.panta otrajā daļā, 34.panta pirmās daļas 5.punktā, 35.panta 13.punktā, 36.panta pirmās daļas 4.punktā un 69.pantā minētos noteikumus.

(24.11.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.12.2005.)

13. Līdz šo pārejas noteikumu 12.punktā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2006.gada 1.martam piemērojami Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.213 "Uzturēšanās atļauju noteikumi", Ministru kabineta 2004.gada 9.novembra noteikumi Nr.914 "Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas valstu pilsoņi un viņu ģimenes locekļi" un Veselības ministrijas 2005.gada 21.maija rīkojums Nr.122 "Par veselības traucējumu un slimību sarakstu", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(24.11.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.12.2005.)

14. Ministru kabinets līdz 2006.gada 1.augustam izdod šā likuma 4.panta astotajā daļā minētos noteikumus.

(06.04.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.05.2006.)

15. Līdz šā likuma 6.pantā un 12.panta pirmās daļas 3.punktā paredzēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2008.gada 1.aprīlim ir spēkā Ministru kabineta 2007.gada 13.februāra noteikumi Nr.108 "Noteikumi par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem" un Ministru kabineta 2003.gada 9.decembra noteikumi Nr.691 "Ārzemnieku veselības apdrošināšanas noteikumi", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

16. Termiņuzturēšanās atļauju šā likuma 23.panta pirmās daļas 28., 29. un 30.punktā noteiktajā kārtībā ārzemniekam ir tiesības pieprasīt, ja ieguldījums kapitālsabiedrības pamatkapitālā noteiktā apmērā izdarīts, nekustamais īpašums noteiktā vērtībā iegādāts vai finanšu investīcijas noteiktā apmērā izdarītas pēc 2010.gada 1.jūlija.

(22.04.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

17. Ārzemnieks, kurš līdz 2011.gada 30.jūnijam saņēmis termiņuzturēšanās atļauju, pamatojoties uz šā likuma 23.panta pirmās daļas 28. un 29.punktu, drīkst uzturēties Latvijas Republikā līdz izsniegtās termiņuzturēšanās atļaujas termiņa beigām, izņemot gadījumu, kad viņa iegādātā nekustamā īpašuma kadastrālā vai tirgus vērtība neatbilst šā likuma 23.panta pirmās daļas 29.punkta "d" apakšpunktā (2011.gada 26.maija redakcija) noteiktajai vērtībai.

(26.05.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.05.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2014.)

18. Šā likuma 4.¹ panta ceturtnā daļa stājas spēkā 2011.gada 1.jūlijā.

(26.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

19. Līdz šā likuma 2.¹ panta otrajā daļā un 13.panta trešajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2011.gada 1.septembrim piemērojami Ministru kabineta 2011.gada 29.marta noteikumi Nr.243 "Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņi un viņu ģimenes locekļi" un Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumi Nr.958 "Vīzu noteikumi".

(26.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

20. Līdz šā likuma 21.panta trešajā daļā un 67.pantā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2011.gada 1.oktobrim piemērojami Ministru kabineta 2003.gada 9.septembra noteikumi Nr.504 "Kārtība, kādā nosaka un piedzen ar ārzemnieka izraidīšanu, aizturēšanu un turēšanu apsardzībā saistītos izdevumus".

(26.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

21. Šā likuma 50.² pants stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā.

(26.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.06.2011.)

22. Līdz šā likuma 9.panta sestajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2014.gada 1.februārim piemērojami Ministru kabineta 2010.gada 21.jūnija noteikumi Nr.553 "Noteikumi par darba atļaujām ārzemniekiem".

(05.12.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

23. Šā likuma grozījumi par 16.panta pirmās daļas 18.punkta, 34.panta pirmās daļas 16.punkta un 35.panta pirmās daļas 7.punkta izslēgšanu stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā.

(05.12.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

24. Līdz attiecīgu grozījumu izdarīšanai citos Latvijas Republikas normatīvajos aktos terminam "darba atļauja" atbilst termins "tiesības uz nodarbinātību".

(05.12.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

25. Ārzemnieks, kas līdz 2013.gada 31.decembrim saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 28.punktu (2011.gada 26.maija redakcijā) un līdz 2014.gada 31.decembrim iesniedz dokumentus tās reģistrācijai, pierāda atbilstību šā likuma 23.panta pirmās daļas 28.punkta (2011.gada 26.maija redakcijā) nosacījumiem. Iesniedzot dokumentus termiņuzturēšanās atļaujas reģistrācijai pēc 2014.gada 31.decembra, ārzemnieks pierāda, ka saimnieciskā gada laikā kapitālsabiedrība kopā valsts budžetā un pašvaldības budžetā kā nodokļus samaksā ne mazāk kā 40 000 euro.

(05.12.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

26. Ārzemniekam, kuram īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu, kas atbilst šā likuma 23.panta pirmās daļas 29.punkta prasībām (attiecīgi 2011.gada 26.maija vai 2013.gada 5.decembra redakcija), nostiprinātas zemesgrāmatā līdz 2014.gada 31.augustam un kurš pieprasa pirmreizēju vai atkārtotu termiņuzturēšanās atļauju vai reģistrē termiņuzturēšanās atļauju, piemēro šā likuma 23.panta pirmās daļas 29.punktu (attiecīgi 2011.gada 26.maija vai 2013.gada 5.decembra redakcija). Ārzemniekam, kurš saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 29.punktu (2010.gada 22.aprīļa redakcija), atkārtoti pieprasot termiņuzturēšanās atļauju, piemēro šā likuma 23.panta pirmās daļas 29.punkta (2011.gada 26.maija redakcija) nosacījumus, izņemot "c" apakšpunktā noteikto. Šajā punktā minētajos gadījumos, pirmo reizi atkārtoti pieprasot termiņuzturēšanās atļauju, šā likuma 23. panta 7.³ daļā noteikto maksājumu valsts budžetā 5000 euro apmērā veic vienā maksājumā atkārtotās termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanas brīdī vai pa daļām, pirmo daļējo maksājumu 1000 euro apmērā veicot atkārtotās termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanas brīdī un turpmākos maksājumus — katru 1000 euro apmērā — ik

gadu, reģistrējot termiņuzturēšanās atļauju.

(08.05.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2016. un 22.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018. Sk. Pārejas noteikumu 45. punktu)

27. Ārzemniekam, kurš pieprasa atkārtotu termiņuzturēšanās atļauju vai reģistrē termiņuzturēšanās atļauju, kas izsniegta saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 30.punktu (attiecīgi 2010.gada 22.aprīļa vai 2013.gada 5.decembra redakcija), piemēro šā likuma 23.panta pirmās daļas 30.punktu (attiecīgi 2010.gada 22.aprīļa vai 2013.gada 5.decembra redakcija). Šajā punktā minētajā gadījumā, pirmo reizi atkārtoti pieprasot termiņuzturēšanās atļauju, šā likuma 23. panta 7.³ daļā noteikto maksājumu valsts budžetā 5000 *euro* apmērā veic vienā maksājumā atkārtotās termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanas brīdī vai pa daļām, pirmo daļējo maksājumu 1000 *euro* apmērā veicot atkārtotās termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanas brīdī un turpmākos maksājumus — katru 1000 *euro* apmērā — ik gadu, reģistrējot termiņuzturēšanās atļauju.

(29.05.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2016. un 22.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018. Sk. Pārejas noteikumu 45. punktu)

28. Šā likuma grozījums par 9.panta piektās daļas papildināšanu ar 24.punktu un 23.panta pirmās daļas papildināšanu ar 31.punktu stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.

(29.05.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2014.)

29. Ārzemnieks, kurš līdz 2014.gada 31.augustam ir nostiprinājis zemesgrāmatā īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu, kas atbilst šā likuma 23.panta pirmās daļas 29.punkta prasībām (attiecīgi 2011.gada 26.maija vai 2013.gada 5.decembra redakcija), pirmreizēju termiņuzturēšanās atļauju uz šā pamata var pieprasīt ne vēlāk kā līdz 2016.gada 30.decembrim.

(09.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2016.)

30. Izskatot dokumentus, kas saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 28.punktu iesniegti termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai līdz 2016.gada 30.jūnijam, piemērojami šā likuma noteikumi, kuri bija spēkā līdz 2016.gada 30.jūnijam.

(09.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2016.)

31. Ja ārzemnieks saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 28.punkta "a" apakšpunktu (2014.gada 29.maija redakcija) un attiecīgajā kapitālsabiedrībā, kura nodarbina ne vairāk kā 50 darbinieku un kuras gada apgrozījums vai gada bilance nepārsniedz 10 miljonus *euro*, ieguldījumu veikuši un ar derīgu termiņuzturēšanās atļauju Latvijas Republikā uzturas vairāk nekā trīs ārzemnieki, tad ārzemnieks, kurš saņēmis termiņuzturēšanās atļauju atbilstoši šā likuma 23.panta pirmās daļas 28.punkta "a" apakšpunktam (2014.gada 29.maija redakcija), atkārtoti pieprasot termiņuzturēšanās atļauju saistībā ar ieguldījumu šajā kapitālsabiedrībā vai reģistrējot termiņuzturēšanās atļauju, iesniedz dokumentus, kas apliecina, ka veiktais ieguldījums atbilst vismaz 50 000 *euro* un valsts budžetā samaksāti 10 000 *euro*. Šajā punktā minētajā gadījumā, pirmo reizi atkārtoti pieprasot termiņuzturēšanās atļauju, šā likuma 23. panta 7.³ daļā noteikto maksājumu valsts budžetā 5000 *euro* apmērā veic vienā maksājumā atkārtotās termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanas brīdī vai pa daļām, pirmo daļējo maksājumu 1000 *euro* apmērā veicot atkārtotās termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanas brīdī un turpmākos maksājumus — katru 1000 *euro* apmērā — ik gadu, reģistrējot termiņuzturēšanās atļauju.

(09.06.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018. Sk. Pārejas noteikumu 45. punktu)

32. Ārzemnieka termiņuzturēšanās atļauju, kura izsniegta saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 28.punkta "b" apakšpunktu (2014.gada 29.maija redakcija) un kuras reģistrācijai dokumenti iesniegti līdz 2017.gada 30.jūnijam, reģistrē, piemērojot šā likuma noteikumus, kuri bija spēkā līdz 2016.gada 30.jūnijam.

(09.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2016.)

33. Ārzemniekam, kurš līdz 2016.gada 30.jūnijam saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 28.punktu un uz kuru neattiecas šo pārejas noteikumu 31.punktā noteiktais, atkārtoti pieprasot termiņuzturēšanās atļauju, piemēro šā likuma 23.panta pirmās daļas 28.punkta noteikumus, kuri bija spēkā iepriekšējās termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanas brīdī. Šajā punktā minētajā gadījumā, pirmo reizi atkārtoti pieprasot termiņuzturēšanās atļauju, šā likuma 23. panta 7.³ daļā noteikto maksājumu valsts budžetā 5000 *euro* apmērā veic vienā maksājumā atkārtotās termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanas brīdī vai pa daļām, pirmo daļējo maksājumu 1000 *euro* apmērā veicot atkārtotās termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanas brīdī un turpmākos

maksājumus — katru 1000 euro apmērā — ik gadu, reģistrējot termiņuzturēšanās atļauju.

(09.06.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.02.2017. un 22.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018. Sk. Pārejas noteikumu 45. punktu)

34. *(Izslēgts ar 02.02.2017. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2017.)*

35. Grozījumi šā likuma 1. panta pirmās daļas 2.¹ punktā stājas spēkā 2017. gada 1. septembrī.

(02.02.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.03.2017. Minētie grozījumi iekļauti likuma redakcijā uz 01.09.2017.)

36. Ministru kabinets līdz 2017. gada 30. aprīlim izdod šā likuma 4. panta vienpadsmitajā daļā minētos noteikumus.

(02.02.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

37. Šā likuma 9. panta septītā daļa stājas spēkā 2017. gada 1. maijā.

(02.02.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.03.2017. Minētie grozījumi iekļauti likuma redakcijā uz 01.05.2017.)

38. Ministru kabinets līdz 2017. gada 30. aprīlim izdod šā likuma 9. panta septītajā daļā minētos noteikumus.

(02.02.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

39. Ministru kabinets līdz 2017. gada 31. augustam izdod šā likuma 9. panta astotajā daļā minētos noteikumus.

(02.02.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

40. Uz kapitālsabiedrību, kuras pamatkapitālā ieguldījumu veicis ārzemnieks, kas saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 28. punktu līdz 2016. gada 30. jūnijam iesniedzis dokumentus termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, attiecinā prasību par visu šā likuma 23. panta 7.¹ vai 7.² daļā paredzēto nodokļu maksājumu veikšanu, izņemot prasību par tiem nodokļu maksājumiem, kas valsts budžetā un pašvaldību budžetos iemaksājami par nepilnu pirmo pārskata gadu pēc termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanas.

(02.02.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

41. Dokumentus, kas līdz 2017. gada 30. aprīlim iesniegti termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 8. punktu, izskata atbilstoši šā likuma 23. panta pirmās daļas 8. punkta noteikumiem 2016. gada 1. jūlija redakcijā.

(02.02.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

42. Dokumentus, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai iesniegti termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai atbilstoši šā likuma 23. panta pirmās daļas 31. punkta redakcijai, kas paredzēja iemaksu valsts budžetā 25 000 euro apmērā, izskata atbilstoši šā likuma 23. panta pirmās daļas 31. punkta noteikumiem 2016. gada 1. jūlija redakcijā.

(02.02.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

43. Šā likuma grozījumi par 23. panta pirmās daļas papildināšanu ar 33. punktu un divpadsmito un trīspadsmito daļu, 34. panta pirmās daļas papildināšanu ar 36., 37. un 38. punktu, 35. panta pirmās daļas papildināšanu ar 31., 32. un 33. punktu stājas spēkā 2017. gada 1. maijā.

(02.02.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.03.2017. Minētie grozījumi iekļauti likuma redakcijā uz 01.05.2017.)

44. Grozījumi šā likuma 33. pantā, kas paredz noteikt 30 dienu termiņu lēmuma pieņemšanai pastāvīgās uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas gadījumā, 10 darbdienu termiņu lēmuma pieņemšanai Eiropas Savienības zilās kartes pieprasīšanas gadījumā vai pastāvīgās uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas gadījumā, kad pieprasījumu iesniedzis ārzemnieks, kurš nav tiesīgs uzturēties Latvijā šā likuma 33. panta pirmajā, 1.¹ un 1.² daļā noteiktajā dokumentu izskatīšanas un uzturēšanās atļaujas sagatavošanas laikā, stājas spēkā 2017. gada 1. maijā, un dokumentus, kas līdz 2017. gada 30. aprīlim iesniegti Eiropas Savienības zilās kartes vai pastāvīgās uzturēšanās

atļaujas pieprasīšanai, izskata atbilstoši šā likuma 33. panta noteikumiem 2016. gada 1. jūlija redakcijā.
(02.02.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.03.2017.)

45. Šā likuma grozījumi par pārejas noteikumu 26. punkta pēdējā teikuma, 27. punkta pēdējā teikuma, 31. punkta pēdējā teikuma un 33. punkta pēdējā teikuma izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī. Terminuzturēšanās atļauju pieteikumiem, kurus Pārvalde saņēmusi līdz 2017. gada 31. decembrim, piemēro šo pārejas noteikumu 26., 27., 31. un 33. punkta redakciju, kas bija spēkā 2017. gada 31. decembrī.
(22.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

46. Šā likuma 34. panta pirmās daļas 27. punkta otrā teikuma un 35. panta pirmās daļas 25. punkta otrā teikuma nosacījumus attiecina uz terminuzturēšanās atļaujas pieprasīšanas vai reģistrēšanas pieteikumiem, kas iesniegti, sākot ar 2019. gada 1. janvārī.
(21.06.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

47. Izskatot terminuzturēšanās atļaujas reģistrēšanas pieteikumu vai jaunas terminuzturēšanās atļaujas pieprasījumu uzsāktās studiju programmas turpināšanai, pamatojoties uz šā likuma 23. panta pirmās daļas 10.¹ punktu, ārzemniekam, kurš saņēmis terminuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 10. punktu (kas bija spēkā līdz šā likuma 23. panta pirmās daļas 10.¹ punkta spēkā stāšanās dienai) kā students un kurš sekmīgi turpina studijas Latvijas Republikā akreditētā augstskolā vai koledžā, nepiemēro šā likuma 34. panta pirmās daļas 39. punkta nosacījumus.
(21.06.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(20.12.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.05.2011., 05.12.2013., 02.02.2017. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 18.07.2018.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 1996.gada 16.decembra direktīvas 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā;
- 2) Padomes 2001.gada 28.maija direktīvas 2001/40/EK par tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo personu izraidīšanu;
- 3) Padomes 2001.gada 28.jūnija direktīvas 2001/51/EK, ar kuru papildina 26.pantu Konvencijā, ar ko īsteno 1985.gada 14.jūnija Šengenas līgumu;
- 4) Padomes 2003.gada 22.septembra direktīvas 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos;
- 5) Padomes 2003.gada 25.novembra direktīvas 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji;
- 6) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (dokuments attiecas uz EEZ);
- 7) Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīvas 2004/81/EK par uzturēšanās atļauju, ko izdod trešo valstu valstspiederīgām personām, kuras ir cilvēku tirdzniecības upuri vai kurām ir palīdzēts nelegāli imigrēt un kuras sadarbojas ar kompetentajām iestādēm;
- 8) *(izslēgts ar 21.06.2018. likumu);*
- 9) *(izslēgts ar 21.06.2018. likumu);*
- 10) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 16.decembra direktīvas 2008/115/EK par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi;

11) Padomes 2009.gada 25.maija direktīvas 2009/50/EK par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos;

12) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 18.jūnija direktīvas 2009/52/EK, ar ko nosaka minimālos standartus sankcijām un pasākumiem pret darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi;

13) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 13.decembra direktīvas 2011/98/ES par vienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu vienotu uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, un par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi;

14) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 26.jūnija direktīvas 2013/33/ES, ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai (pārstrādāta redakcija);

15) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra direktīvas 2014/36/ES par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem nodarbinātības kā sezonas darbiniekiem nolūkā;

16) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija direktīvas 2014/66/ES par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem trešo valstu valstspiederīgajiem saistībā ar pārceļšanu uzņēmuma ietvaros;

17) Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija direktīvas (ES) 2016/801 par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos pētniecības, studiju, stažēšanās, brīvprātīga darba, skolēnu apmaiņas programmu vai izglītības projektu un viesaukles darba nolūkā.

Likums stājas spēkā 2003.gada 1.maijā.

Likums Saeimā pieņemts 2002.gada 31.oktobrī.

Valsts prezidentes vietā
Saeimas priekšsēdētāja I.Ūdre

Rīgā 2002.gada 20.novembrī